

ЗАТВЕРДЖЕНО
Рішенням єдиного учасника
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ
ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФОНДОВА КОМПАНІЯ
«ДАЛІЗ-ФІНАНС»
Рішення № 95/1 від «20» січня 2025 року

ПОЛОЖЕННЯ
Про провадження діяльності з торгівлі фінансовими
інструментами
ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ
«ФОНДОВА КОМПАНІЯ «ДАЛІЗ-ФІНАНС»
(НОВА РЕДАКЦІЯ)

КИЇВ
2025

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про діяльність з торгівлі фінансовими інструментами (надалі – Положення), ТОВАРИСТВА З ОБМЕЖЕНОЮ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЮ «ФОНДОВА КОМПАНІЯ «ДАЛІЗ-ФІНАНС» (надалі – Товариство та/або Інвестиційна фірма) визначає загальні умови, правила і порядок здійснення Товариством професійної діяльності на ринках капіталу з торгівлі фінансовими інструментами на підставі рішення Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку про видачу ліцензій (надалі – НКЦПФР та/або Комісія) за наступними видами: брокерської діяльності, субброкерської діяльності, дилерської діяльності.

1.2. Положення розроблено відповідно до Цивільного, Господарського та Податкового кодексів України; Законів України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки», «Про державне регулювання ринків капіталу та організованих товарних ринків», «Про фінансові послуги та фінансові компанії», «Про депозитарну систему України», «Про обіг векселів в Україні», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про запобігання та протидію легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», «Про електронні документи та електронний документообіг», «Про електронну ідентифікацію та електронні довірчі послуги», «Вимоги (правила) щодо здійснення діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами», затверджених Рішенням НКЦПФР №640 від 03.11.2020, «Вимоги до договорів, які укладаються під час провадження професійної діяльності на фондовому ринку (ринку цінних паперів) - діяльності з торгівлі цінними паперами: брокерської діяльності, дилерської діяльності, андеррайтингу, управління цінними паперами» затвердженого Рішенням НКЦПФР № 641 від 03.11.2020, «Ліцензійні умови провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами», затвердженого Рішенням НКЦПФР № 208 від 21.02.2024 та інших нормативно-правових актів, які регулюють провадження професійної діяльності на ринках капіталу – діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.

1.3. Положення є внутрішнім нормативним документом Товариства і є обов'язковим для застосування і слідування усіма працівниками Товариства, залученими до здійснення Товариством діяльності відповідно до отриманих ліцензій. Норми цього Положення застосовуються по відношенню до усіх категорій клієнтів Інвестиційної фірми (професійних (кваліфікованих інвесторів), прийнятих контрагентів (кваліфікованих інвесторів), непрофесійних (некваліфікованих інвесторів), яким надаються інвестиційні та/або інші послуги, супутні професійної діяльності Інвестиційної фірми на ринках капіталу.

1.4. Усі терміни і поняття використовуються в цьому Положенні згідно з визначеннями, наведеними у відповідних нормативно-правових актах.

1.5. Вимоги цього Положення щодо змісту договорів та оформлення операцій не застосовуються до договорів та операцій, що вчиняються поза межами України. Правочини щодо фінансових інструментів, що вчиняються за межами України вчиняються Інвестиційною фірмою відповідно до вимог законодавства країни їх вчинення.

2. ПОРЯДОК ПРОВАДЖЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ З ТОРГІВЛІ ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ

2.1. Товариство провадить професійну діяльність на ринках капіталу - діяльність з торгівлі фінансовими інструментами відповідно до отриманих ліцензій Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку на підставі членства в саморегульвній організації професійних учасників ринків капіталу та включення Товариства до державного реєстру фінансових установ.

2.2. Товариство є членом Асоціації «Професійна асоціація учасників ринків капіталу та деривативів» (ПАРД).

2.3. Товариство провадить діяльність з торгівлі фінансовими інструментами, що включає брокерську діяльність, субброкерську діяльність та дилерську діяльність на договірній основі в порядку та рамках визначених цим Положенням та чинним законодавством України.

2.4. Інвестиційна фірма надає, у порядку визначеному чинним законодавством України, цим Положенням, іншими внутрішніми положеннями Інвестиційної фірми та договорами інвестиційні послуги – послуги з укладення цивільно-правових договорів щодо фінансових інструментів від свого імені або від імені клієнта, за свій рахунок або за рахунок клієнта, за власною ініціативою або за відповідним договором з клієнтом чи за його замовленням, які

укладаються під час провадження професійної діяльності, та/або здійснення дій чи надання послуг, пов'язаних з такими послугами, які, зокрема, включають надання консультаційних послуг, інвестиційних порад щодо фінансових інструментів, надання позики фінансових інструментів, передання виконання замовлень клієнта, відповідно до яких Інвестиційна фірма виступає стосовно нього комісіонером, іншій Інвестиційній фірмі.

2.5. Діяльність з торгівлі фінансовими інструментами відбувається за місцезнаходженням Товариства зазначеним у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань.

2.6. Товариство може здійснювати операції з фінансовими інструментами на всій території України. При цьому працівник Товариства, що здійснює такі операції, обов'язково повинен бути сертифікованим в установленому порядку та в разі здійснення операцій в рамках відокремленого підрозділу Товариства діяти на підставі відповідної довіреності або відповідного розпорядчого документу керівника.

2.7. Для провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами поза місцезнаходженням Товариства, Товариство створює відокремлений підрозділ в порядку визначеному статутними документами Товариства згідно з чинним законодавством. Відокремлений підрозділ здійснює свою діяльність на підставі відповідного положення про відокремлений підрозділ та копії ліцензії на провадження відповідного виду професійної діяльності на ринках капіталу.

2.8. Інвестиційна фірма здійснює свою професійну діяльність за допомогою програмно-технічного комплексу - сукупності технічних та програмних засобів, засобів комунікацій, засобів зберігання даних, що забезпечують виконання функцій, пов'язаних з наданням послуг з торгівлі фінансовими інструментами та веденням внутрішнього обліку. Функціонування програмно-технічного комплексу Інвестиційної фірми здійснюється з урахуванням дублювання роботи всіх систем та елементів, а внутрішня організація інформаційного обслуговування Інвестиційної фірми – з урахуванням розподілення задач.

2.9. Працівники Товариства (у тому числі керівні посадові особи), його відокремлених підрозділів або спеціалізованих структурних підрозділів при провадженні діяльності з торгівлі фінансовими інструментами повинні відповідати кваліфікаційним вимогам, установленим при отриманні ліцензії та не можуть одночасно працювати в інших підрозділах ліцензіата, які здійснюють інші види професійної діяльності, ніж торгівля фінансовими інструментами, та в інших професійних учасниках ринків капіталу.

2.10. При провадженні діяльності з торгівлі фінансовими інструментами Інвестиційна фірма, а так само його працівники, не мають права:

- а) розголошувати професійну таємницю щодо відносин з клієнтом, за винятком випадків, передбачених законодавством;
- б) запевняти клієнта у гарантованому отриманні доходу за фінансовими інструментами (чи його певної величини) або у гарантованій відсутності збитків від інвестування в фінансові інструменти, робити інші заяви, які можуть бути розцінені як гарантування зазначеного;
- в) у разі укладання з клієнтом генерального договору та додаткових договорів до нього, здійснювати операції з фінансовими інструментами за рахунок та в інтересах клієнта без отримання від нього замовлення (доручення, розпорядження), яке відповідає вимогам цього Положення, крім випадків, визначених цим Положенням та чинним законодавством України;
- г) використовувати кошти, фінансові інструменти клієнтів для здійснення операцій у власних інтересах, інтересах інших клієнтів або третіх осіб або використовувати кошти, фінансові інструменти як забезпечення, у тому числі заставу, якщо інше не передбачено законодавством або договором з клієнтом;
- г) здійснювати операції з фінансовими інструментами клієнта, використовувати кошти клієнта виключно з метою отримання винагороди, не діючи в інтересах клієнта та/або не виконуючи договори та/або замовлення до генерального договору на найвигідніших для клієнта умовах;
- д) набувати фінансові інструменти певного виду та кількості, які не передбачені інвестиційною декларацією при здійсненні діяльності з управління цінними паперами;
- е) безоплатно відчужувати фінансові інструменти, що знаходяться в його управлінні;
- с) задовольняти вимоги своїх кредиторів за рахунок фінансових інструментів, а також коштів, що належать клієнтам;
- ж) передавати виконання договору комісії, замовлення клієнта іншим особам без попередньої згоди клієнта та у разі, якщо це не обумовлено умовами договору з клієнтом;

- з) передавати виконання замовлення клієнта іншим особам, якщо це замовлення отримано від іншої інвестиційної фірми, щодо якої він виступає субкомісіонером;
- и) передавати виконання договору андеррайтингу (укладання договорів на придбання) іншим особам;
- і) здійснювати операції з емісійними фінансовими інструментами, випуск яких не зареєстрований у порядку, встановленому законодавством країни їх розміщення, якщо державна реєстрація таких емісійних фінансових інструментів передбачена законодавством відповідної країни;
- ї) здійснювати правочини (крім укладання додаткових договорів щодо зміни терміну/строку оплати та/або строку здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти, або щодо розірвання раніше укладених договорів) з фінансовими інструментами, обіг, розміщення яких зупинено у встановленому законодавством порядку, починаючи з дати оприлюднення інформації про такі події на офіційному веб-сайті Комісії;
- й) здійснювати операції з купівлі, продажу або міни фінансових інструментів власного випуску (крім розміщення, викупу фінансових інструментів Інвестиційною фірмою як емітентом та продажу Інвестиційною фірмою як емітентом викуплених фінансових інструментів; придбання банком власних акцій з урахуванням обмежень, визначених Законом України «Про банки і банківську діяльність», та посередницької діяльності банку з купівлі-продажу власних акцій);
- к) при проведенні посередницької діяльності (брокерської діяльності, діяльності з управління цінними паперами) здійснювати торгівлю акціями того емітента, у якому він безпосередньо або побічно володіє майном у розмірі понад п'ять відсотків статутного капіталу;
- л) обмежувати право клієнта на укладення генерального договору у формі єдиного документа;
- м) розривати договори купівлі-продажу цінних паперів, що укладаються на організованих ринках капіталу, крім випадків, передбачених законом.
- н) здійснювати види діяльності, які не передбачені законом.

2.11. Товариство має дотримуватися показників пруденційних нормативів, розрахованих відповідно до нормативно-правових актів Комісії, якими встановлюються показники та вимоги, які обмежують ризики за операціями з цінними паперами або іншими фінансовими інструментами, а також подавати адміністративну звітність у відповідності із вимогами та в строки передбачені нормативно-правових актів Комісії.

3. ПОРЯДОК ВЧИНЕННЯ ПРАВОЧИНІВ ЩОДО ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ (УКЛАДАННЯ ДОГОВОРІВ)

3.1. Товариство під час встановлення ділових відносин до надання клієнту будь-якої інвестиційної послуги укладає з клієнтом генеральний договір або інший договір, який містить результати проведеного Товариством оцінювання клієнта, в електронній чи паперовій формі, який повинен відповідати вимогам, встановлених чинним законодавством.

3.2. Генеральний договір або інший договір, який укладається між Інвестиційною фірмою та її клієнтом та містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, повинні укладатися виключно в письмовій формі, викладатися у формі єдиного документа, підписаного сторонами, у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа з дотриманням вимог законодавства.

3.2.1. Договори купівлі-продажу, міни, позики фінансових інструментів, строкові контракти, можуть укладатися у письмовій формі у вигляді паперового документа, електронного документа або шляхом обміну зустрічними повідомленнями за допомогою засобів комунікацій, визначених генеральним договором або іншим договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта. Такі договори, строкові контракти разом з генеральним договором або іншим договором, що містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, сукупно мають містити всі умови, відомості та реквізити, визначені цим Положенням та чинним законодавством України.

3.3. При зміні істотних умов або розірванні договору, що має наслідком виникнення, зміну або припинення зобов'язань Інвестиційної фірми та/або його клієнта, Інвестиційній фірмі необхідно оформити таку зміну або розірвання додатковим договором та відобразити факт укладання додаткового договору у внутрішньому обліку. Додатковий договір, крім умов договору, що змінюються, обов'язково повинен містити посилання на основний договір (договір, до якого додатковим договором вносяться зміни або який відповідно до додаткового договору буде розірваний). Додаткові договори повинні мати нумерацію, яка б однозначно дозволяла їх

ідентифікувати. Додаткові договори укладаються та оформляються в тому самому порядку та вигляді, що і основні договори, крім договорів, укладених на організованих ринках капіталу.

3.4. Всі зміни та доповнення до договорів вносяться за взаємною згодою сторін.

3.5. Договори, зміни до них або розірвання договорів, що укладаються (вчиняються) у вигляді паперового документа, засвідчуються підписами уповноважених осіб сторін та скріплюються печатками сторін (у разі наявності).

Договори, зміни до них або розірвання договорів, що укладаються (вчиняються) в електронній формі, підписуються сторонами відповідно до законодавства про електронні документи та електронний документообіг за допомогою онлайн-сервісу електронного документообігу, визначеному в договорі

3.6. Укладання договорів між інвестиційними фірмами, у тому числі на організованих ринках капіталу за допомогою електронної торговельної системи, та між Інвестиційною фірмою і клієнтом/ контрагентом у вигляді електронних документів здійснюється відповідно до законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

3.7. Договори з торгівлі фінансовими інструментами, за якими Товариство виступає стороною, повинні мати наскрізну нумерацію. Нумерація договору також повинна включати в себе літерну ознаку (серію) відповідно до виду договору:

а) договори при здійсненні брокерської діяльності:

- генеральний договір – «ГД» (присвоюється Інвестиційною фірмою, укладається між Інвестиційною фірмою та фізичною або юридичною особою (юридичною особою - нерезидентом), з метою надання інвестиційних послуг та/або здійснення дій чи надання послуг, пов'язаних з такими послугами;
- договір доручення - «БД» (присвоюється Інвестиційною фірмою, яка за договором виступає повіреним);
- договір комісії - «БК» (присвоюється Інвестиційною фірмою, яка за договором виступає комісіонером);
- договір субкомісії - «БСС» (присвоюється Інвестиційною фірмою, яка за договором субкомісії з іншою інвестиційною фірмою виступає субкомісіонером), «БСК» (присвоюється Інвестиційною фірмою, яка за договором субкомісії з іншою інвестиційною фірмою виступає комітентом);

б) договори при здійсненні дилерської діяльності:

- генеральний договір – «ГД» (присвоюється Інвестиційною фірмою);
- договір комісії - «ДКК» (присвоюється Інвестиційною фірмою, яка за договором виступає комітентом);
- договір доручення - «ДДД» (присвоюється Інвестиційною фірмою, яка за договором виступає довірцем);

в) відповідно до умов укладеного з клієнтом договору комісії, договору доручення, договору про управління або наданого клієнтом замовлення до генерального договору:

- договори купівлі-продажу (міни) фінансових інструментів - «БВ» (присвоюється Інвестиційною фірмою);
- договори позики фінансових інструментів - «БВП» (присвоюється Інвестиційною фірмою);
- договори РЕПО - «РБВ» (присвоюється Інвестиційною фірмою);

г) до літерної ознаки номера договору відповідно до цього пункту при виконанні операцій РЕПО додається літерна ознака - "Р";

г) договори на управління активами інвестиційних фондів – «УА»;

е) до літерної ознаки номера договору відповідно до цього пункту при виконанні операцій позики додається літерна ознака - "П";

є) усі інші договори – «В».

3.8. Договір вважається укладеним якщо сторони досягли згоди по усім істотним умовам.

Істотними умовами договору є умови про предмет договору, умови, що визначені законом та/або нормативно-правовими актами НКЦПФР як істотні або є необхідними для договорів даного виду, а також усі ті умови, щодо яких за заявою хоча б однієї із сторін має бути досягнуто згоди.

Крім істотних умов договору, у договорі (за винятком договорів, що укладаються на організованих ринках) зазначаються, зокрема:

а) реквізити ідентифікації договору;

б) реквізити сторін:

для юридичної особи: повне або скорочене найменування (у разі наявності); код за ЄДРПОУ - для юридичної особи - резидента; номер реєстрації відповідно до торговельного, банківського або судового реєстру або реєстру місцевого органу влади іноземної держави про реєстрацію юридичної особи (далі - номер реєстрації) - для юридичної особи - нерезидента;

для фізичної особи: прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності); серія (за наявності) і номер паспорта (або іншого документа, що посвідчує особу), дата видачі та орган, що його видав; для фізичної особи - резидента - реєстраційний номер облікової картки платника податків (у разі відсутності відповідно до законодавства - не зазначається);

в) місцезнаходження сторін;

г) серія, номер, дата видачі ліцензії (у разі наявності) інвестиційної фірми на провадження відповідного виду професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами та/або дата і номер рішення Комісії про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами;

г) у разі якщо клієнтом/контрагентом за договором є професійний учасник ринків капіталу - інвестиційна фірма, вказуються серія, номер, дата видачі ліцензії (у разі наявності) інвестиційної фірми на провадження відповідного виду професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами та/або дата і номер рішення Комісії про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами;

д) відповідальність сторін і порядок розгляду спорів;

е) порядок нарахування та сплати винагороди за надання послуг відповідно до договору (крім договорів укладених під час здійснення дилерської діяльності, договору позики, договору РЕПО);

є) порядок, термін (терміни) та спосіб (способи) надання Інвестиційною фірмою звіту (звітів) клієнту (крім договорів укладених під час здійснення дилерської діяльності, договору позики, договору РЕПО);

ж) підтвердження, що інформація про умови та порядок діяльності Інвестиційної фірми надана клієнту, з урахуванням вимог, встановлених частиною першою статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії» (крім договорів укладених при здійсненні дилерської діяльності);

з) підтвердження, що інформація, зазначена в частині другій статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії», надана клієнту (крім договорів укладених при здійсненні дилерської діяльності);

и) відомості про засоби зв'язку між сторонами договору, а також відомості про уповноважених осіб сторін, через яких сторони підтримуватимуть зв'язок, у разі якщо такими особами не є особи, що підписали договір.

Крім зазначених умов, договір повинен містити порядок зміни умов договору та умови його розірвання, умови щодо збереження та захисту інформації, що відповідно до закону належить до конфіденційної, у тому числі інформації, доступ до якої обмежений клієнтом, а також право Інвестиційної фірми відмовити клієнту в укладенні/виконанні договору комісії, договору доручення, виконанні замовлень інших розпоряджень (доручень) клієнта, зокрема у випадку, якщо Інвестиційна фірма вбачає, що такі дії можуть призвести до порушення вимог законодавства України (зокрема, маніпулювання цінами на ринках капіталу або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації).

3.9. Договори підписуються сторонами або їх уповноваженими представниками.

3.10. На організованому ринку укладання (вчинення) договорів, внесення змін до них або їх розірвання, виконання договорів здійснюються з дотриманням правил відповідного оператора організованого ринку.

3.11. При здійсненні діяльності з торгівлі фінансовими інструментами Товариство укладає такі види договорів:

- генеральний договір;
- договір доручення;
- договір комісії;
- договір субкомісії;

- договір купівлі-продажу (міни) фінансових інструментів;
- договори РЕПО;
- договір позики фінансових інструментів.

Товариство має право укладати інші види договорів з торгівлі фінансовими інструментами, якщо вони не суперечать законодавству України та відповідають вимогам цього Положення та нормативно-правових актів.

У випадку коли генеральний договір (інший договір, який містить результати проведеного оцінювання клієнта) укладається між Інвестиційною фірмою та іноземною інвестиційною фірмою він повинен відповідати вимогам законодавства країни де він укладається. Правочини щодо фінансових інструментів, що вчинятимуться на виконання такого договору, повинні вчинятися відповідно до вимог законодавства країни де вчиняються такі правочини.

3.12. Предметом генерального договору є встановлення порядку надання Інвестиційною фірмою інвестиційних послуг клієнту та/або здійснення дій чи надання послуг, пов'язаних з такими послугами, в залежності від результатів проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта.

Предметом генерального договору, який укладається між двома інвестиційними фірмами або інвестиційною фірмою та іноземною інвестиційною фірмою, є встановлення порядку надання взаємних інвестиційних послуг та/або здійснення дій чи надання послуг, пов'язаних з такими послугами, між такими особами. При укладанні такого генерального договору обидві особи можуть виступати одна до одної у якості клієнта та надавача інвестиційних послуг.

Генеральний договір, який укладається між Інвестиційною фірмою та клієнтом, крім вимог, визначених п. 3.8 розділу 3 цього Положення, має містити наступні відомості:

- а) результати проведеного оцінювання клієнта;
- б) порядок проведення оцінювання клієнтів;
- в) порядок взаємодії Інвестиційної фірми з різними категоріями клієнтів;
- г) порядок проведення повторного оцінювання клієнта;
- ґ) перелік інвестиційних послуг, які можуть надаватись клієнту;
- д) порядок, спосіб та форму надання клієнтом замовлень та інших розпоряджень, доручень;
- е) порядок опрацювання та виконання замовлень та інших розпоряджень, доручень клієнта;
- є) права та обов'язки сторін договору;
- ж) політику щодо конфлікту інтересів;
- з) строк дії договору;
- и) декларацію про фактори ризиків;
- і) підтвердження, що інформація про загальний характер та/або джерела потенційного конфлікту інтересів надана клієнту;
- й) порядок обміну інформацією між сторонами договору;
- к) політику найкращого виконання замовлення;
- л) процедури захисту інформації.

Крім вищезазначених умов, генеральний договір може передбачати надання клієнтом Інвестиційній фірмі права передавати виконання його замовлень, відповідно до яких Інвестиційна фірма виступає стосовно неї комісіонером, іншій Інвестиційній фірмі, надання Інвестиційною фірмою клієнту супутніх послуг, зокрема, інформаційних та консультаційних послуг, інвестиційних порад, послуг, пов'язаних з виконанням функцій керуючого рахунком у цінних паперах клієнта у депозитарній установі, тощо.

3.13. Предметом договору комісії є надання Інвестиційною фірмою (комісіонером) клієнту (комітенту) певного виду послуги з укладання договору (договорів) купівлі, продажу позики або міни фінансових інструментів, здійснення операції РЕПО від свого імені за рахунок та в інтересах клієнта чи за рахунок та в інтересах клієнта номінального утримувача/ клієнта клієнта номінального утримувача.

Договір комісії, крім вимог, визначених п.3.8. розділу 3 цього Положення, також має містити наступні відомості:

- а) результати проведеного оцінювання клієнта;
- б) порядок проведення оцінювання клієнтів;
- в) реквізити ідентифікації фінансового інструменту;
- г) кількість фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»);

- г) суму (орієнтовну суму) договору та/або дохідність (для боргових фінансових інструментів) або порядок її визначення. У разі укладання договору комісії на купівлю облігацій внутрішніх державних позик під час їх розміщення шляхом проведення Міністерством фінансів України аукціонного продажу дохідність у договорі може не зазначатися;
- д) термін/строк та умови оплати фінансових інструментів, які є об'єктами цивільних прав за договором;
- е) строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти;
- є) спосіб проведення розрахунків за договором купівлі/продажу (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати») (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
- ж) обсяг повноважень та обов'язків Інвестиційної фірми як керуючого рахунком у цінних паперах клієнта в депозитарній установі (склад, зміст, час дії повноважень, порядок взаємодії керуючого рахунком та клієнта щодо управління рахунком у цінних паперах цього клієнта), обов'язково зазначається у разі, якщо договором, який вчинений в Україні, передбачається спосіб розрахунків без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати»;
- з) обов'язок клієнта переказати кошти на поточний рахунок Інвестиційної фірми для розрахунків за фінансові інструменти та обов'язок Інвестиційної фірми за розпорядженням клієнта переказати кошти, отримані в розрахунок за фінансові інструменти, на поточний рахунок клієнта (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
- и) строк дії договору (за необхідності);
- і) місце укладення договору, що на виконання договору комісії (організований ринок/неорганізований ринок) (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
- й) підтвердження, що інформація про загальний характер та/або джерела потенційного конфлікту інтересів надана клієнту.

3.14. Для надання Інвестиційною фірмою (субкомісіонером) іншій Інвестиційній фірмі, яка виступає клієнтом (комітентом) стосовно субкомісіонера, певного виду послуги з купівлі, продажу, здійснення операції РЕПО, позики або міни фінансових інструментів від свого імені за рахунок та в інтересах клієнта (комітента) іншої Інвестиційної фірми, а у випадку коли клієнтом такої Інвестиційної фірми є номінальний утримувач - за рахунок та в інтересах клієнта номінального утримувача/ клієнта клієнта номінального утримувача, Інвестиційна фірма укладає з іншою Інвестиційною додатковий договір до генерального договору (договір субкомісії).

Такий додатковий договір, має містити, зокрема:

- а) реквізити ідентифікації фінансового інструменту;
- б) кількість фінансових інструментів або інших фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»);
- в) суму (орієнтовну суму) договору та/або дохідність (для боргових фінансових інструментів) або порядок її визначення. У разі укладання договору субкомісії на купівлю облігацій внутрішніх державних позик під час їх розміщення шляхом проведення Міністерством фінансів України аукціонного продажу дохідність у договорі може не зазначатися;
- г) термін/строк та умови оплати фінансових інструментів, які є об'єктами цивільних прав за договором;
- г) строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти;
- д) спосіб проведення розрахунків за договором купівлі/продажу (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати») (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
- е) обсяг повноважень та обов'язків Інвестиційної фірми як керуючої рахунком у цінних паперах клієнта Інвестиційної фірми, яка за договором субкомісії виступає комітентом, в депозитарній установі (склад, зміст, час дії повноважень, порядок взаємодії керуючого рахунком та клієнта щодо управління рахунком у цінних паперах цього клієнта), обов'язково зазначається у разі, якщо договором, який вчинений в Україні, передбачається спосіб розрахунків без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати»;
- є) обов'язок клієнта переказати кошти на поточний рахунок Інвестиційної фірми для розрахунків за фінансові інструменти та обов'язок Інвестиційної фірми за розпорядженням клієнта переказати кошти, отримані в розрахунок за фінансові інструменти, на поточний рахунок

- клієнта (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
- ж) строк дії договору (за необхідності);
 - з) місце укладення договору, що укладається на виконання договору субкомісії (організований ринок/неорганізований ринок) (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
 - и) підтвердження, що інформація про загальний характер та/або джерела потенційного конфлікту інтересів надана клієнту.

Договір субкомісії обов'язково повинен містити серію, номер, дату видачі ліцензії (у разі наявності) та/або дату і номер рішення Комісії про видачу ліцензії на провадження професійної діяльності на ринках капіталу - діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, які за цим договором виступають як комітенти та субкомісіонери.

3.15. Предметом договору доручення є надання Інвестиційною фірмою (повіреном) певного виду послуги з укладення договору (договорів) купівлі, продажу, позики або міни фінансових інструментів, здійснення операції РЕПО від імені клієнта (довірителя) та за його рахунок, а у випадку коли клієнтом Інвестиційної фірми є номінальний утримувач - за рахунок клієнта номінального утримувача / клієнта клієнта номінального утримувача.

Договір доручення, крім вимог, визначених п.3.8. розділу 3 цього Положення, також має містити наступні відомості:

- а) результати проведеного оцінювання клієнта;
- б) порядок проведення оцінювання клієнтів;
- в) реквізити ідентифікації фінансового інструменту;
- г) кількість фінансових інструментів або інших фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»);
- г) суму (орієнтовну суму) договору та/або дохідність (для боргових фінансових інструментів) або порядок її визначення;
- д) термін/строк та умови оплати інших фінансових інструментів, які є об'єктами цивільних прав за договором;
- е) строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти;
- є) спосіб проведення розрахунків за договором купівлі/продажу (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати») (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
- ж) порядок проведення розрахунків за придбані або продані фінансові інструменти (розрахунки за договорами щодо фінансових інструментів здійснюються клієнтом самостійно або через Інвестиційну фірму);
- з) строк дії договору (за необхідності);
- и) місце укладення договору, що укладається на виконання договору доручення (організований ринок/неорганізований ринок) (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
- і) підтвердження, що інформація про загальний характер та/або джерела потенційного конфлікту інтересів надана клієнту.

Договір доручення може містити іншу необхідну інформацію, зокрема призначення Інвестиційної фірми керуючою рахунком у цінних паперах клієнта у депозитарній установі із визначенням обсягу її повноважень та обов'язків як керуючого рахунком (склад, зміст, час дії повноважень, порядок взаємодії керуючого рахунком та клієнта щодо управління рахунком у цінних паперах цього клієнта) тощо.

3.16. Предметом договору купівлі-продажу (міни) є здійснення Інвестиційною фірмою купівлі, продажу, міни фінансових інструментів у власних інтересах, в інтересах клієнта та за його рахунок, в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача відповідно до умов укладеного з клієнтом договору комісії, договору доручення, договору про управління або наданого клієнтом замовлення до генерального договору.

Договір купівлі-продажу (міни), крім вимог, визначених п.3.8. розділу 3 цього Положення, також має містити наступні відомості:

- а) реквізити ідентифікації договору, на виконання якого укладено договір купівлі-продажу (міни)(за винятком договорів, що укладаються на організованих ринках капіталу);

- б) реквізити ідентифікації фінансового інструменту;
- в) кількість фінансових інструментів (у разі придбання фінансових інструментів інституту спільного інвестування у емітента їх кількість визначається з урахуванням статті 56 Закону України «Про інститути спільного інвестування»);
- г) суму договору або порядок її визначення на дату проведення розрахунків;
- ґ) термін/строк та умови оплати фінансових інструментів, які є об'єктом цивільних прав за договором;
- д) строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти;
- е) спосіб проведення розрахунків (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка фінансових інструментів проти оплати») (крім випадків здійснення операцій поза межами України);
- є) порядок внесення змін до договору у випадку припинення дії ліцензії Інвестиційної фірми.

3.17. Предметом договору РЕПО є здійснення Інвестиційною фірмою у власних інтересах або в інтересах та за рахунок клієнта або в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача купівлі (продажу) фінансових інструментів (на підставі укладених з клієнтом договорів комісії, доручення, управління, або замовлень клієнта до генерального договору) із зобов'язанням зворотного продажу (купівлі) через визначений строк або на вимогу однієї із сторін за заздалегідь обумовленою ціною.

Договір РЕПО, крім вимог, визначених п.3.8. розділу 3 цього Положення, також має містити наступні відомості:

- а) Договір РЕПО, укладений Інвестиційною фірмою у власних інтересах, повинен відповідати вимогам, визначеним в підпунктах "б" та "в" п. 3.16. розділу 3 цього Положення;
- б) Договір РЕПО, укладений Інвестиційною фірмою в інтересах клієнта та за його рахунок відповідно до умов укладеного з ним договору комісії, договору доручення, договору про управління або наданого клієнтом замовлення до генерального договору, повинен відповідати вимогам, визначеним в підпунктах "а", "б" та "в" п. 3.16. розділу 3 цього Положення;
- в) ціну фінансових інструментів за першою та другою частинами операції РЕПО;
- г) строк та умови оплати фінансових інструментів, які є об'єктом цивільних прав за договором, за першою та другою частинами операції РЕПО;
- ґ) строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти за першою та другою частинами операції РЕПО;
- д) порядок розірвання договору внаслідок невиконання або неналежного виконання однією із сторін умов договору, у тому числі порядок інформування сторін про розірвання договору;
- е) порядок зарахування зустрічних вимог при односторонній відмові від другої частини операції внаслідок невиконання або неналежного виконання іншою стороною умов договору РЕПО;
- є) спосіб проведення розрахунків (з дотриманням/без дотримання принципу «поставка цінних паперів проти оплати») за першою та другою частинами операції РЕПО.

Договір РЕПО може містити:

- порядок врегулювання взаємних вимог і зобов'язань сторін у разі зміни співвідношення між ринковою вартістю фінансових інструментів і розміром відповідного зобов'язання (сумою зобов'язання) протягом строку РЕПО;
- порядок розрахунку ціни фінансових інструментів за другою частиною операції РЕПО у випадку її виконання в інший строк, ніж передбачено договором.

3.18. Предметом договору позики фінансових інструментів є здійснення Інвестиційною фірмою у власних інтересах або в інтересах та за рахунок клієнта або в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/клієнта клієнта номінального утримувача операцій з передання у власність іншій стороні (позичальнику) або отримання у власність від іншої сторони певної кількості фінансових інструментів з відповідними реквізитами ідентифікації з обов'язком їх повернення через визначений строк або на вимогу однієї із сторін.

Предметом договору позики фінансових інструментів не можуть бути:

- облігації, строк погашення яких настає протягом строку виконання зобов'язань за договором позики;
- облігації, за якими передбачається виплата відсоткових доходів протягом строку виконання зобов'язань за договором позики.

Договір позики фінансових інструментів, крім вимог, визначених п.3.8. розділу 3 цього Положення, також має містити наступні відомості:

- а) Договір позики фінансових інструментів, укладений Інвестиційною фірмою у власних інтересах, повинен відповідати вимогам, визначеним в підпунктах "б" та "в" п. 3.16. розділу 3 цього Положення;
- б) Договір позики, укладений Інвестиційною фірмою в інтересах та за рахунок клієнта або в інтересах та за рахунок клієнта номінального утримувача/ клієнта номінального утримувача відповідно до умов укладеного з клієнтом договору комісії, договору доручення, договору про управління або наданого клієнтом замовлення до генерального договору, повинен відповідати вимогам, визначеним в підпунктах "а", "б" та "в" п. 3.16. розділу 3 цього Положення;
- в) строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти від позикодавця до позичальника;
- г) строк та умови здійснення переходу прав власності на фінансові інструменти від позичальника до позикодавця;
- г) порядок розірвання договору внаслідок невиконання або неналежного виконання однією із сторін умов договору, у тому числі порядок інформування сторін про розірвання договору;
- д) розмір та порядок оплати винагороди позикодавцю;
- е) зобов'язання щодо сплати неустойки, яка нараховується від дати, коли фінансові інструменти мали бути повернуті, до дати їх фактичного повернення (переходу права власності від позичальника до позикодавця).

3.19. Інвестиційна фірма надає інвестиційні послуги на підставі замовлень клієнта.

Замовлення надається клієнтом Інвестиційній фірмі та є дорученням (розпорядженням, наказом) клієнта Інвестиційній фірмі на встановлених клієнтом умовах надати певного виду інвестиційну послугу з визначеними фінансовими інструментами на підставі генерального договору;

Замовлення діє протягом встановленого клієнтом строку (замовлення протягом строку) або до моменту його виконання чи відміни (відкликання) клієнтом (відкрите замовлення).

Замовлення, якщо воно надано клієнтом у письмовій формі, оформлюється у вигляді паперового або електронного документа.

Замовлення, що надається у вигляді паперового документа, засвідчується підписом клієнта або його уповноваженої особи, якщо клієнтом є юридична особа.

Замовлення, що надається у вигляді електронного документа, підписується та засвідчується відповідно до цього Положення з дотриманням вимог законодавства України про електронні документи та електронний документообіг.

Клієнт несе ризики, пов'язані з наданням замовлень засобами електронного зв'язку (крім замовлень, засвідчення яких здійснено з дотриманням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг), та несе відповідальність за всі наслідки, які можуть бути спричинені наданням замовлень з використанням зазначених засобів зв'язку.

Інвестиційна фірма не несе відповідальності за оцінку клієнтом рівня безпеки конкретного способу надання замовлень. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта про те, що він самостійно несе і приймає всі можливі ризики, які безпосередньо пов'язані або можуть потенційно виникнути у зв'язку з наданням Інвестиційній фірмі замовлень, включаючи, але не обмежуючись, ризики несправності або поломки засобів зв'язку, що використовуються для надання Інвестиційній фірмі замовлень, ризики, пов'язані із змінами в чинному законодавстві, та не пред'являє Інвестиційній фірмі будь-яких претензій, пов'язаних з вищевикладеним.

Замовлення може надаватись клієнтом Інвестиційній фірмі особисто/через уповноважену особу за місцезнаходженням Інвестиційної фірми, з використанням засобів поштової або кур'єрської доставки, а також засобів електронного зв'язку в обумовленому генеральним договором або іншим договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта.

Генеральним договором або іншим договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, можуть бути передбачені будь-які з визначених цим Положенням способи надання клієнтом замовлень Інвестиційній фірмі.

Інвестиційна фірма не бере на себе зобов'язання виконувати замовлення клієнта, оформлене та направлене клієнтом Інвестиційній фірмі з порушенням вимог генерального договору або іншого договору, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта.

У разі примусового виконання зобов'язань клієнта з причин, обумовлених договірними відносинами між клієнтом та Інвестиційною фірмою, якщо це передбачено генеральним договором, дана операція оформлюється внутрішнім розпорядженням Інвестиційної фірми. Замовлення за такими операціями клієнтом не надається.

3.20. Інвестиційна фірма приймає наступні види замовлень:

- а) ринкове замовлення - замовлення купити/продати фінансові інструменти за ринковою ціною (дохідністю), що негайно, виходячи з ринкових умов, виконується Інвестиційною фірмою;
- б) лімітне замовлення - замовлення купити/продати фінансові інструменти за обумовленою клієнтом ціною (дохідністю) або кращою;
- в) стоп-замовлення - замовлення купити/продати фінансові інструменти, яке виконується Інвестиційною фірмою в той момент, коли ціна та/або дохідність (для боргових фінансових інструментів) досягне визначеного клієнтом значення;
- г) замовлення FOC - замовлення купити/продати визначену кількість фінансових інструментів, що негайно, виходячи з ринкових умов, виконується Інвестиційною фірмою у повному обсязі або автоматично скасовується у випадку неможливості його виконання на зазначених умовах;
- г) замовлення IOC - замовлення купити/продати визначену кількість фінансових інструментів, що негайно, виходячи з ринкових умов, виконується Інвестиційною фірмою у повному обсязі або частково у випадку неможливості його виконання у повному обсязі з одночасним скасуванням невиконаної частини замовлення;
- д) замовлення AON - замовлення купити/продати визначену кількість фінансових інструментів, що виконується Інвестиційною фірмою у повному обсязі або автоматично скасовується у випадку неможливості його виконання на зазначених умовах;
- е) замовлення GTC - замовлення купувати/продавати фінансові інструменти, яке діє та виконується Інвестиційною фірмою до його відміни (відкликання) клієнтом.
- е) замовлення DAY - замовлення купити/продати фінансові інструменти, яке діє до кінця торгового дня, а потім автоматично скасовується;
- ж) замовлення позики - замовлення передати у власність іншій стороні (позичальнику) або отримати у власність від іншої сторони певну кількість фінансових інструментів з відповідними реквізитами ідентифікації з обов'язком їх повернення через визначений строк або на вимогу однієї із сторін;
- з) замовлення РЕПО – замовлення купівлі (продажу) фінансових інструментів із зобов'язанням зворотного їх продажу (купівлі) через визначений строк за заздалегідь обумовленою ціною, що здійснюється на основі єдиного договору РЕПО.

За домовленістю замовлення клієнта може містити також інші, узгоджені або передбачені чинним законодавством України умови та скорочення, зокрема посилання на договір продажу/купівлі із наступним зворотним викупом/продажем, інші необхідні умови.

4. ПРОЦЕДУРИ ПРИЙНЯТТЯ РІШЕНЬ ВІДПОВІДНИМИ ОСОБАМИ

4.1. Відповідна особа - будь-яка з перелічених осіб відносно Інвестиційної фірми:

4.1.1. особа, що входить до складу керівництва, або є керівником структурного підрозділу;

4.1.2. особа, яка є учасником;

4.1.3. працівник, а також будь-яка інша фізична особа, послугами якої розпоряджається та послуги якої контролює Інвестиційна фірма та яка задіяна в наданні Інвестиційною фірмою інвестиційних послуг та провадженні професійної діяльності;

4.2. Інвестиційна фірма дотримується наступних організаційних вимог:

а) створює, впроваджує та підтримує процедури прийняття рішень та організаційну структуру, яка забезпечує функціонування визначеного та документально оформленого розподілу функцій та обов'язків і порядку звітності;

б) забезпечує, щоб їх відповідальні особи знали про процедури, яких слід дотримуватися для належного виконання ними своїх обов'язків;

в) встановлює, впроваджує та підтримує належні механізми внутрішнього контролю, призначені для забезпечення дотримання рішень та процедур на всіх організаційних рівнях Інвестиційної фірми;

г) наймає персонал, який володіє навичками, знаннями та досвідом, необхідним для виконання покладених на них обов'язків;

г) створює, впроваджує та підтримує ефективну внутрішню звітність та передачу інформації на

всіх відповідних організаційних рівнях Інвестиційної фірми;

д) підтримує актуальні та впорядковані записи про свою діяльність та внутрішню організацію.

4.3. Внутрішня структура Інвестиційної фірми організована на принципах:

4.3.1. ефективного управління, у тому числі шляхом відповідного розподілу обов'язків;

4.3.2. здійснення нагляду за операційною діяльністю;

4.3.3. запобігання та врегулювання конфліктів інтересів;

4.3.4. відповідальність за неналежну організацію корпоративного управління.

4.4. Управління Інвестиційною фірмою здійснюють:

- Загальні збори учасників Товариства;
- Директор Товариства.

4.5. На виконання вимог Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» № 3480-IV від 23.02.2006 (зі змінами та доповненнями) виконання функцій органу, відповідального за здійснення нагляду, відповідним рішенням (рішеннями) єдиного учасника (Загальних зборів учасників) Інвестиційної фірми тимчасово покладено на єдиного учасника (Загальні збори учасників) Інвестиційної фірми.

4.6. Інвестиційна фірма при розподілі функціональних обов'язків між співробітниками забезпечує виконання Інвестиційною фірмою визначених законодавством вимог.

4.7. Інвестиційна фірма забезпечує отримання керівництвом на постійній основі, але не рідше одного разу на рік, письмових звітів з питань комплаєнсу, внутрішнього аудиту, управління ризиками, в яких, в тому числі, мають зазначатися, чи були вжиті відповідні заходи у разі виявлення будь-яких недоліків.

4.8. У разі, якщо відповідні особи не беруть участь в укладенні особистих угод, передбачених Порядком укладання особистих угод, що є Розділом 6 цього Положення, то прийняття рішень відповідними особами здійснюється у відповідності до обмежень, визначених статутними документами, посадовими інструкціями, цим та іншими положеннями та документами Інвестиційної фірми, законодавчими та нормативно-правовими актами.

4.9. Кожна особа, яка віднесена до кола відповідних осіб, має бути проінформована про цей факт. Ознайомлення та розуміння наслідків віднесення до відповідних осіб та обмежень на проведення особистих угод, визначених у Порядку укладання особистих угод що є Розділом 6 цього Положення, має бути оформлене письмово.

4.10. Перелік відповідних осіб (разом з особами, пов'язаними з такими відповідними особами у способи, визначені у Порядку укладання особистих угод, що є Розділом 6 цього Положення створюється та регулярно актуалізується Інвестиційною фірмою, а також має бути постійно доступним для осіб, які беруть участь у забезпеченні процедур, пов'язаних з укладенням договорів та наданні послуг клієнтам, аби забезпечити дотримання відповідними особами обмежень щодо особистих угод.

4.11. Інвестиційна фірма вживає всіх необхідних заходів, щоб запобігти зловживанню інформацією, що стосується договорів та замовлень клієнта з боку його відповідних осіб.

5. ПРОЦЕДУРИ БЕЗПЕРЕРВНОСТІ НАДАННЯ ПОСЛУГ

5.1. Інвестиційна фірма гарантує високий рівень надійності та безперервності надання послуг, а також доступність актуальної інформації для прийняття ефективного та зваженого рішення Клієнтом.

5.2. Безперервність надання послуг забезпечується, шляхом надання клієнту актуальної інформації за допомогою розміщення її у відкритому доступі на офіційному веб-сайті Інвестиційної фірми. Визначена чинним законодавством України інформація повинна бути доступною безперервно протягом такого періоду часу, який клієнт обґрунтовано потребує для її перевірки.

5.3. Інвестиційна фірма встановлює, впроваджує та підтримує адекватні підходи для забезпечення безперервності надання послуг, а у випадку збоїв таких систем та процедур, збереження системно важливих даних та функцій для підтримання надання інвестиційних послуг та діяльності, а у випадках коли таке збереження є неможливим, своєчасне відновлення таких даних, функцій та своєчасне відновлення надання інвестиційних послуг та діяльності.

5.4. Для забезпечення безперервності надання послуг Інвестиційна фірма використовує програмно-технічний комплекс, вимоги до якого визначені чинним законодавством.

5.5. Загрозою безперервності діяльності Інвестиційної фірми можуть стати непередбачені обставини (надзвичайні ситуації), зокрема обставини, що виникли в результаті військових дій,

аварії, небезпечного природного явища, катастрофи, стихійного чи іншого лиха, які можуть спричинити або спричинили собою людські жертви, шкоду здоров'ю людей або навколишньому середовищу, значні матеріальні збитки та порушення умов життєдіяльності людей.

5.6. Інвестиційна фірма підчас здійснення діяльності використовує безперебійні джерела живлення, підключення резервного каналу електропостачання з метою забезпечити продовження роботи в штатному режимі у випадку настання надзвичайної ситуації техногенного характеру.

5.7. З метою забезпечення безперервності бізнес-процесів та запобіганню втрати даних, пошкодження або втрати інформації, електронних документів (їх копій) та електронних копій паперових документів, в результаті впливу різних чинників, випадкових або навмисних дій Інвестиційна фірма використовує відповідний програмно-технічний комплекс та запроваджує обмеження і розмежування доступу своїх працівників до електронних ресурсів, у тому числі з'єднання з мережею Інтернет.

5.8. З метою забезпечення безперервності діяльності Інвестиційна фірма організовує відповідне навчання своїх працівників, яке здійснюється в міру впровадження в діяльність Інвестиційної фірми нових процесів та технологій.

6. ПОРЯДОК УКЛАДАННЯ ОСОБИСТИХ УГОД

6.1. Особистою угодою є вчинення правочину щодо фінансових інструментів, що проводиться відповідною особою, або в її інтересах, у будь-якому з таких випадків:

6.1.1. вчинення правочину щодо фінансових інструментів провадиться не в рамках виконання такими особами своїх професійних обов'язків;

6.1.2. операції здійснюється за рахунок будь-якої з наступних осіб:

а) відповідна особа;

б) будь-яка особа, з якою відповідна особа має сімейні стосунки;

в) особа, стосовно якої відповідна особа має безпосередню чи опосередковану матеріальну зацікавленість у результаті вчинення правочину, крім отримання комісії за його вчинення;

г) особа, стосовно якої відповідна особа має безпосередню чи опосередковану матеріальну зацікавленість у результаті вчинення правочину, крім отримання комісії за його вчинення;

г) особи, які здійснюють виконавчі функції (керівництво) - голова та члени колегіального виконавчого органу, особа, що здійснює повноваження одноосібного виконавчого органу, або інша фізична особа, відповідальна за управління поточною діяльністю Інвестиційної фірми, зокрема, відповідальна за реалізацію політики стосовно надання Інвестиційною фірмою послуг клієнтам, та підзвітна з цього питання наглядовій раді;

д) особа, з якою відповідна особа має сімейні відносини - будь-яка з перелічених осіб:

е) особа, яка перебуває у шлюбі із відповідною особою, або особа, яка спільно проживає, пов'язана спільним побутом, має взаємні права та обов'язки із відповідною особою, але не перебуває з нею у шлюбі;

е) рідна дитина або пасинок або падчерка відповідної особи, які знаходяться на утриманні відповідної особи;

ж) будь-яка інша близька особа щодо відповідної особи, яка спільно проживає, пов'язана спільним побутом, має взаємні права та обов'язки із відповідною особою, протягом одного і більше року на дату особистої угоди;

6.2. Інвестиційна фірма встановлює, впроваджує та підтримує належні заходи, спрямовані на запобігання діяльності, викладеній в цьому Розділі цього Положення, будь-якою відповідною особою, залученою до діяльності, яка може викликати конфлікт інтересів, або особою, яка має доступ до внутрішньої інформації або до іншої конфіденційної інформації, що стосується клієнтів або договорів з ними чи на їх користь, в силу діяльності, що здійснюється нею від імені Інвестиційної фірми.

6.3. Інвестиційна фірма забезпечує:

6.3.1. щоб відповідні особи, на яких поширюються вимоги цього Розділу цього Положення усвідомлювали обмеження щодо особистих угод та заходів, запроваджених Інвестиційною фірмою у зв'язку з особистими угодами та розкриттям інформації відповідно до цього Розділу цього положення та вимог чинного законодавства;

6.3.2. негайне отримання Інвестиційною фірмою інформації про будь-яку особисту угоду, укладену відповідною особою, шляхом повідомлення про цю угоду або за допомогою інших дій, які дозволяють Інвестиційній фірмі ідентифікувати такі угоди;

6.3.3. збереження записів про особисті угоди, щодо яких було повідомлено Інвестиційну фірму або які були виявлені Інвестиційною фірмою, включаючи інформацію про будь-які дозволи або заборони щодо таких угод.

6.4. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи не укладали особисту угоду, яка відповідає хоча б одному з таких критеріїв:

- а) такій особі заборонено укладати угоди, оскільки вона має доступ до внутрішньої або іншої конфіденційної інформації, що стосується клієнтів або угод з ними чи на їх користь;
- б) укладання угоди пов'язано із зловживанням або неправомірним розкриттям конфіденційної інформації;
- в) укладання угоди суперечить або може суперечити обов'язкам Інвестиційної фірми відповідно до цих цього Положення та вимог чинного законодавства України.

6.5. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи не надавали порад чи рекомендацій, крім випадків, коли це відбувається під час виконання функціональних обов'язків в межах провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, зокрема, наданні послуг відповідно до договору з клієнтом, будь-якій іншій особі щодо укладання правочину щодо фінансових інструментів, який відповідно до чинного законодавства України розглядається як особиста угода відповідної особи.

6.6. З метою уникнення неправомірного розкриття внутрішньої інформації Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи, крім випадків, коли це відбувається під час виконання функціональних обов'язків в межах провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, зокрема, наданні послуг відповідно до договору з клієнтом, не розкривали будь-якій іншій особі будь-яку інформацію чи висновок, якщо відповідна особа знає або обґрунтовано має знати, що таке розкриття призведе або може призвести до однієї з таких подій:

6.6.1. інша особа укладе договір щодо фінансових інструментів, який відповідно до чинного законодавства України розглядається як особиста угода відповідної особи;

6.6.2. інша особа порадить будь-якій іншій особі укласти таку угоду або відшукає іншу особу, яка може укласти таку угоду в її інтересах.

6.7. Перед укладенням особистої угоди відповідна особа забезпечує перевірку, чи включено емітента фінансового інструменту, що є предметом угоди, фінансовий інструмент, що є предметом угоди, або особу, що ініціює угоду, до списку спостереження («watch list»), списку обмеження («restricted list») чи до списку залучених до угоди осіб («deal team list»), де:

- список спостереження («watch list») – список емітентів, щодо яких у Інвестиційної фірми є конфіденційна або інсайдерська інформація щодо запланованих угод, а також угод, що не були анонсовані;

- список обмежень («restricted list») – список емітентів і фінансових інструментів, щодо яких накладаються певні обмеження на операції на ринках капіталу, а також список фінансових інструментів, щодо операцій з якими треба застосовувати контроль;

- список залучених до угоди осіб («deal team list») – список відповідних осіб, пов'язаних агентів та осіб, залучених до угоди емітента, щодо якої у таких осіб є або може бути доступ до конфіденційної або інсайдерської інформації.

У разі, якщо емітента, фінансовий інструмент або особу включено до вказаних у цьому пункті списків, угода може бути укладена виключно за попереднім погодженням із керівником Інвестиційної фірми.

В інших випадках, відповідна особа зобов'язана повідомити керівника про укладену угоду протягом 1 (одного) робочого дня з моменту її укладення.

6.8. Повідомлення про намір укласти особисту угоду може направлятися засобами корпоративної електронної пошти або іншого програмного забезпечення, що використовується в Інвестиційній фірмі.

6.9. Керівник має право вимагати у відповідної особи, додаткову інформацію та документи стосовно особистої угоди, яку така особа має намір укласти, або щодо вже укладеної угоди.

6.10. Керівник має право відмовити у погодженні особистої угоди, якщо її укладання суперечитиме цьому Розділу цього Положення або законодавству, а також у випадках, якщо відповідна особа, не надала на вимогу керівника додаткову інформацію та документи стосовно особистої угоди.

6.11. Керівник надає погодження чи відмовляє у погодженні особистої угоди протягом 2 (двох) робочих днів з дня отримання повідомлення про намір укласти особисту угоду та надання додаткової інформації (за необхідності). Погодження на укладання особистої угоди залишається

чиним протягом вказаного у такому погодженні строку, але не більше 5 (п'яти) робочих днів, включаючи день його надання. Посадова особа, яка надала погодження, може відкликати його у будь-який час. Працівники, які здійснюють обслуговування операцій Інвестиційної фірми з торгівлі фінансовими інструментами, зобов'язані виявляти спроби відповідних осіб, укласти особисті угоди, які ініційовано без отримання погодження або у погодженні яких було відмовлено.

6.12. Керівник зобов'язаний довести зміст даного Порядку до відома відповідних осіб.

6.13. Керівник здійснює контроль за виконанням встановлених в Інвестиційній фірмі правил і процедур, спрямованих на запобігання виникненню конфлікту інтересів і дотримання порядку проведення особистих угод.

6.14. На керівника покладається організація системи збереження записів про особисті угоди, щодо яких було повідомлено Інвестиційну фірму або які були виявлені нею, включаючи інформацію про будь-які дозволи або заборони щодо таких угод.

6.15. Відповідні особи несуть адміністративну та цивільну відповідальність за недотримання цього Положення відповідно до вимог законодавства.

7. ПРОЦЕДУРИ МОНІТОРИНГУ ТА ВИЯВЛЕННЯ «ПІДОЗРІЛИХ» ОПЕРАЦІЙ

7.1. Процедуру моніторингу та виявлення «підозрілих» операцій розроблено з метою підвищення оперативності виявлення та припинення порушень під час здійснення операцій з цінними паперами та іншими фінансовими інструментами. З метою запобігання маніпулюванню цінами на ринках капіталу або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації працівники Інвестиційної фірми повинні дотримуватись пріоритету інтересів клієнта Інвестиційної фірми: угоди за розпорядженням клієнта в обов'язковому порядку мають пріоритет до виконання ніж угоди в інтересах Інвестиційної фірми.

7.2. «Підозріла» операція - правочин щодо фінансових інструментів, за наслідком вчинення якого настане або може настати порушення законодавства України, до якого, зокрема, відноситься маніпулювання цінами на ринку цінних паперів або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації.

7.3. Надаючи фінансові послуги Інвестиційна фірма забезпечує моніторинг та виявлення «підозрілих» операцій до початку, у процесі, під час спроби їх проведення.

7.4. При виконанні договору/замовлення або прийнятті рішення про виконання договору/замовлення клієнта поза межами організованого ринку, Інвестиційна фірма повинна перевірити справедливості запропонованої клієнту ціни, зібравши ринкові дані, що використовуються при оцінці ціни такого фінансового інструменту, і шляхом порівняння з подібними або порівнюваними фінансовими інструментами (у разі їх наявності).

7.5. Інвестиційна фірма зобов'язана здійснювати посилені заходи належної перевірки щодо клієнтів, ризик ділових відносин з якими (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин яких) є високим.

7.6. Інвестиційна фірма, наскільки це можливо, проводить аналіз та вивчення підстав і цілей усіх фінансових операцій, що відповідають хоча б одній із таких ознак:

- є складними фінансовими операціями;
- є незвично великими фінансовими операціями;
- проведені у незвичний спосіб;
- не мають очевидної економічної чи законної мети.

7.7. Інвестиційна фірма повинна підвищити ступінь і характер моніторингу ділових відносин з метою визначення, чи є такі фінансові операції або дії клієнта підозрілими.

7.8. Інвестиційна фірма має право здійснювати спрощені заходи належної перевірки щодо клієнтів, ризик ділових відносин з якими (ризик фінансової операції без встановлення ділових відносин яких) є низьким.

7.9. Працівникам Інвестиційної фірми забороняється:

7.9.1. маніпулювати ринком та примушувати клієнта до купівлі-продажу фінансових інструментів, використовуючи спотворену інформацію про цінні папери, про емітентів емісійних цінних паперів, про ціни на цінні папери та інші фінансові інструменти;

7.9.2. надавати рекомендації щодо операцій на ринках капіталу з метою створення сприятливих умов для проведення операцій в інтересах Інвестиційної фірми, якщо вони перешкоджають інтересам клієнта Інвестиційної фірми, суперечать чинному законодавству, нормативно-

правовим актам, положенням та стандартам професійної діяльності;

7.9.3. укладати правочини за власний рахунок на підставі відомостей, отриманих із розпоряджень клієнта;

7.9.4. провадження діяльності, що має відношення до маніпулювання та неправомірного використання інсайдерської інформації.

7.10. Заходи, спрямовані на моніторинг та виявлення «підозрілих» операцій:

- а) встановлення порядку проведення навчання працівників Інвестиційної фірми з метою уникнення маніпулювання та неправомірного використання інсайдерської інформації;
- б) дотримання встановлених на законодавчому рівні заборон щодо маніпулювання та неправомірного використання інсайдерської інформації та встановлення відповідальності за порушення заборон;
- в) аналіз чинного законодавства щодо ознак маніпулювання та неправомірного використання інсайдерської інформації;
- г) моніторинг нормативно-правових актів НКЦПФР, правил та внутрішніх положень операторів організованого ринку з приводу ознак зловживань на ринках капіталу та засобів запобігання правопорушенню;
- ґ) моніторинг укладених угод на ринках капіталу;
- д) зосередження уваги клієнта на проведенні операцій на організованому ринку з метою формування об'єктивної ціни на цінні папери;
- е) надання клієнтам роз'яснень, спрямованих на уникнення ризиків залучення до шахрайських схем, які можуть використовуватися при торгівлі фінансовими інструментами;
- є) при отриманні від клієнта розпорядження із зазначенням конкретних умов щодо вчинення правочину повідомляти клієнта про те, що виконання такого розпорядження може призвести до порушення вимог законодавства України, у тому числі до маніпулювання цінами на ринках капіталу або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації;
- ж) аналіз операцій клієнта (їх сукупності) щодо наявності/відсутності ознак маніпулювання та неправомірного використання інсайдерської інформації;
- з) у разі виникнення підозри щодо наявності ознак маніпулювання цінами, вимагати від клієнта документального аргументування того, що вчинені клієнтом дії не мають на меті вплинути на ціну фінансового інструменту.

7.11. Інвестиційна фірма здійснює моніторинг та виявлення «підозрілих» операцій, зокрема:

- а) проводить на постійній основі моніторинг ділових відносин із клієнтами та фінансових операцій, що здійснюються в процесі таких відносин, щодо відповідності таких фінансових операцій наявній у Інвестиційної фірми інформації про клієнта, його діяльність та його ризик-профіль (у тому числі щодо відповідності фінансових операцій клієнта очікуваній/запланованій ним діяльності на етапі встановлення ділових відносин із банком);
- б) забезпечує автоматизований відбір незвичайних фінансових операцій (які, зокрема, є складними фінансовими операціями, незвичайно великими, проведеними в незвичний спосіб, не мають очевидної економічної чи законної мети, не відповідають фінансовому стану клієнта), запроваджуючи періодичний аналіз відповідними правилами/сценаріями всіх фінансових операцій клієнтів (зокрема щодня, щотижня, щомісяця, щокварталу);
- в) залучає необхідних працівників Інвестиційної фірми до здійснення аналізу фінансових операцій (у тому числі тих, що були виявлені за допомогою автоматизованих модулів) із делегуванням їм відповідних функціональних обов'язків та прав, проведення для них навчальних заходів таким чином, щоб такі працівники були здатні виявляти незвичну та підозрілу діяльність клієнтів;
- г) забезпечує оперативний розгляд уповноваженими працівниками Інвестиційної фірми незвичайних фінансових операцій та прийняття рішень щодо віднесення таких до категорії «підозрілих» операцій або щодо відсутності підозр за результатами аналізу.

7.12. Критерієм визначення операції як «підозрілої», що здійснюється поза межами організованого ринку є:

- а) відхилення ціни цінного папера на 10 % від поточної ціни, що розраховується як середнє арифметичне цін укладених договорів поза межами організованого ринку протягом останніх 12 місяців згідно відомостей розміщених на сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України;
- б) наявність обґрунтованих підозр, що операція з цінними паперами здійснюється із використанням інсайдерської інформації.

7.13. Не може бути визнана «підозрілою» операція стосовно тих цінних паперів, щодо яких на сайті Агентства з розвитку інфраструктури фондового ринку України відсутня інформація про укладення угод за період останніх 12 (дванадцяти місяців) і більше.

7.14. У разі виявлення угоди, що відповідає «підозрілій» операції, необхідно провести наступні дії:

- а) аналіз можливих причин її виникнення та проведення перевірки такої угоди;
- б) аналіз документів та інформації, отриманої від клієнта щодо цієї угоди, цін, що склалися на організованому ринку, особливостей випуску та обігу цінних паперів, фінансових показників емітента (для недержавних цінних паперів);
- в) інформувати керівника Інвестиційної фірми про дії клієнта чи групи клієнтів, що підпадають під визначення маніпулювання, та клієнтом не надано переконливих доказів вчинення дій без мети впливу на ціну фінансового інструменту;
- г) застосувати заходи дисциплінарного стягнення (зауваження; попередження; догана; сувора догана; звільнення) до працівників, у разі виявлення причетності працівника Інвестиційної фірми до дій, що призвели до маніпулювання цінами. Вибір заходу здійснюється керівником Інвестиційної фірми з урахування тяжкості порушення, складу порушення та інших обставин справи.

7.15. У разі вчинення Інвестиційною фірмою правочину щодо фінансових інструментів, за яким у Інвестиційної фірми одразу або в майбутньому виникла аргументована підозра про вчинення клієнтом та/або контрагентом «підозрілої» операції, Інвестиційна фірма зобов'язана повідомити про це Комісію у складі нерегулярних адміністративних даних не пізніше наступного робочого дня з дня виникнення такої аргументованої підозри.

7.16. Інвестиційна фірма на постійній основі вживає заходів щодо виявлення «підозрілих» операцій відповідно до визначених внутрішніми документами Інвестиційної фірми процедур.

7.17. Виявлення і надання інформації про фінансові операції, що підлягають фінансовому моніторингу, або стосовно яких є достатні підозри, що вони пов'язані, стосуються або призначені для фінансування тероризму чи фінансування розповсюдження зброї масового знищення здійснюється відповідно до внутрішніх документів Інвестиційної фірми з питань фінансового моніторингу та чинного законодавства України. Відповідальність за своєчасність виявлення і надання зазначеної інформації покладається на працівника Інвестиційної фірми, відповідального за здійснення фінансового моніторингу.

8. ПОРЯДОК РОБОТИ З КЛІЄНТАМИ

8.1. Під час встановлення ділових відносин до надання Інвестиційною фірмою клієнту або потенційному клієнту будь-якої інвестиційної послуги Інвестиційна фірма зобов'язана вчиняти по відношенню до клієнта (представника клієнта), потенційного клієнта наступні дії:

8.1.1. надати інформацію про умови та порядок діяльності Інвестиційної фірми, визначену чинним законодавством, в тому числі але не виключно, зазначену в частині першій та другій статті 7 Закону України «Про фінансові послуги та фінансові компанії». Зазначена інформація надається Інвестиційною фірмою шляхом розміщення її у відкритому доступі на офіційному веб-сайті Інвестиційної фірми www.daliz.com.finance та/або надання інформації за місцезнаходженням Інвестиційної фірми у роздрукованому вигляді;

8.1.2. здійснити ідентифікацію та верифікацію клієнта, потенційного клієнта, а також осіб, що мають повноваження діяти від його імені у порядку, встановленому законодавством України, зокрема, законодавством, яке регулює відносини у сфері запобігання та протидії легалізації (відмивання) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення, нормативно-правовими актами Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку та внутрішніми документами Інвестиційної фірми з питань фінансового моніторингу;

8.1.3. здійснити оцінювання клієнта (представника клієнта), потенційного клієнта, у порядку встановленому цим Положенням та чинним законодавством України;

8.1.4. повідомити клієнта про те, що електронні повідомлення (у разі їх надсилання), які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення будуть записуватись Інвестиційною фірмою за допомогою програмно-технічного комплексу та їх копії будуть надані клієнту на його вимогу протягом п'яти років з дати створення запису;

8.1.5. проінформувати клієнта, що на підставі інформації, наявної у неї, клієнт вважається

професійним (кваліфікованим інвестором) та буде розглядатися як такий, якщо Інвестиційна фірма та клієнт не домовляться про інше.

8.1.6. проінформувати клієнта, що він може вимагати зміни умов договору з метою забезпечення більш високого рівня захисту.

8.1.7. вчинити інші дії передбачені цим Положенням та чинним законодавством України.

8.2. Для виконання вимог з ідентифікації, верифікації стосовно суб'єктів підприємницької діяльності Інвестиційна фірма, якщо необхідно, здійснює такі заходи:

- а) перевіряє юридичний факт існування і юридичну форму клієнта шляхом отримання або з реєстраційних органів, або від клієнта, або від перших і від другого, підтверджень офіційної реєстрації підприємства, включаючи інформацію щодо назви клієнта, юридичної форми, адреси, прізвищ директорів і їхніх повноважень від імені підприємства;
- б) перевіряє, чи є відповідні повноваження у особи, яка має намір діяти від імені клієнта, а також ідентифікувати, верифікувати цю особу.

8.3. Інвестиційна фірма здійснює розумно необхідні заходи для отримання дійсної інформації щодо особи, на чие ім'я відкритий рахунок або від імені якої здійснюється операція у разі, якщо існують будь-які сумніви стосовно того, чи такі Клієнти діють від свого власного імені.

8.4. Отримана під час встановлення ділових відносин інформація підлягає подальшому аналізу та дослідженню Інвестиційною фірмою з метою здійснення повного, всебічного оцінювання Клієнта та віднесення такого Клієнта до відповідної категорії.

8.5. Документи та інформація отримані та створені Інвестиційною фірмою під час проведення ідентифікації та верифікації клієнта (його представника), можуть бути використані Інвестиційною фірмою з метою проведення процедури оцінювання клієнта та/або проведення оцінки відповідності й доречності.

8.6. Повторна ідентифікація та верифікація клієнта (його представника) не є обов'язковими, якщо ця особа раніше була ідентифікована та верифікована згідно з вимогами закону, за умови відсутності у Інвестиційної фірми підозри та/або підстав вважати, що наявні документи, дані та/або інформація про клієнта (представника клієнта) є не чинними (недійсними) та/або неактуальними. У разі, якщо така особа вже є клієнтом Інвестиційної фірми (яка одночасно є депозитарною установою) та була ідентифікована, верифікована під час встановлення ділових відносин щодо надання депозитарних послуг, документи, які мають подаватися відповідно до законодавства при укладанні договорів і пов'язані з ідентифікацією, верифікацією, можуть не подаватися, якщо такі документи вже наявні у Інвестиційної фірми.

Працівник Підрозділу торгових операцій Інвестиційної фірми направляє керівнику Депозитарного підрозділу Інвестиційної фірми в усній або письмовій формі (у паперовому вигляді або у вигляді електронного документа) запит, складений у довільній формі, щодо отримання інформації про наявність/відсутність відомостей у внутрішньому обліку Депозитарного підрозділу Інвестиційної фірми по конкретному клієнту. У разі наявності інформації та документів про клієнта у внутрішньому обліку Депозитарного підрозділу Інвестиційної фірми така інформація та документи надаються працівнику Підрозділу торгових операцій, який безпосередньо направляв такий запит. Таким чином фактично Депозитарний підрозділ та Підрозділ торгових операцій використовують єдиний пакет документів, одержаний від клієнта.

Ідентифікація, верифікація особи не є обов'язковою у випадках, передбачених цим Положенням, внутрішніми документами Інвестиційної фірми з питань фінансового моніторингу та чинним законодавством України.

8.7. Взаємодія Інвестиційної фірми зі всіма категоріями клієнтів здійснюється Інвестиційною фірмою за допомогою засобів комунікацій, технічних та програмних засобів, які входять до програмно-технічного комплексу Інвестиційної фірми.

8.8. Інвестиційна фірма, до надання інвестиційних послуг, надає клієнту або потенційному клієнту загальний опис характеру та ризиків фінансових інструментів, враховуючи статус клієнта як професійного (кваліфікованого інвестора) або непрофесійного клієнта (некваліфікованого інвестора), або як прийнятного контрагента (кваліфікованого інвестора). Цей опис пояснює характер конкретного типу відповідного інструменту, поведінку та динаміку фінансового інструменту в різних ринкових умовах, включаючи як позитивні, так і негативні умови, а також ризики, що стосуються такого конкретного типу інструменту з достатньою деталізацією, щоб дозволити клієнту або потенційному клієнту приймати інвестиційні рішення будучи достатньо проінформованим.

8.9. У разі надання Інвестиційною фірмою непрофесійному клієнту (некваліфікованому інвестору) або потенційному непрофесійному клієнту (некваліфікований інвестор) інформацію про фінансовий інструмент, що є предметом триваючої публічної пропозиції, і проспект цінних паперів у зв'язку з цією пропозицією опубліковано, завчасно перед наданням інвестиційних послуг клієнтам або потенційним клієнтам Інвестиційна фірма інформує їх про адресу розміщення проспекту для публічного доступу.

8.10. Якщо фінансовий інструмент складається з двох або більше різних компонентів (активів або послуг), Інвестиційна фірма має надати адекватний опис правової природи фінансового інструмента, компонентів цього інструменту та способу, в який взаємодія між компонентами впливає на ризики інвестицій.

8.11. Якщо структура фінансових інструментів включає гарантію або захист інвестиції, Інвестиційна фірма надає клієнту або потенційному клієнту інформацію про обсяг та характер такої гарантії або захисту. Коли гарантія надається третьою стороною, інформація про гарантію повинна містити достатньо деталей про гаранта та гарантії, щоб клієнт або потенційний клієнт могли достовірно оцінити таку гарантію або захист.

8.12. При укладанні договору, крім генерального, отриманні від клієнта замовлення щодо фінансових інструментів Інвестиційна фірма встановлює права клієнта стосовно фінансових інструментів, які є об'єктом цивільних прав за договором/замовленням.

8.13. Правовідносини між клієнтом та Інвестиційною фірмою здійснюються з урахуванням статусу клієнта. В залежності від категорії, до якої було віднесено клієнта, передбачається надання Інвестиційною фірмою різних рівнів захисту при виконанні замовлень відповідно до вимог чинного законодавства України.

8.14. При виконанні операцій з фінансовими інструментами Інвестиційна фірма зобов'язана:

- а) діяти в інтересах клієнта, враховуючи умови, зазначені в укладеному з ним договорі, вимоги законодавства щодо фінансових інструментів, кон'юнктуру ринків капіталу, умови здійснення клірингу та розрахунків, надання депозитарних послуг, ризик вибору контрагентів та інші фактори ризику;
- б) вживати всіх відповідних заходів з метою отримання якомога кращого результату для свого клієнта при виконанні договорів та/або замовлень, враховуючи ціну, витрати, швидкість, ймовірність виконання та розрахунку, розмір, характер або інші міркування, суттєві для виконання замовлення;
- в) у разі отримання від клієнта доручення (розпорядження) із зазначенням конкретних умов щодо вчинення відповідного правочину керуватися дорученням (розпорядженням) клієнта, із дотриманням вимог встановлених цими Вимогами та його внутрішніми положеннями;
- г) попереджати клієнта про ризики конкретного правочину з фінансовими інструментами;
- г) узгоджувати з клієнтом рівень можливого ризику при здійсненні операцій з купівлі, продажу або міни фінансових інструментів, у тому числі щодо ліквідності фінансових інструментів, що придбаватимуться;
- д) надавати клієнту інформацію щодо біржового курсу фінансових інструментів та/або ринкової вартості фінансових інструментів;
- е) у першу чергу виконувати операції з фінансовими інструментами за договорами та замовленнями клієнтів у порядку їх надходження, якщо інше не передбачено договором або дорученням/ розпорядженням клієнта, а потім операції за власний рахунок з такими самими фінансовими інструментами;
- є) у разі наявності у Інвестиційної фірми зацікавленості, яка перешкоджає їй виконати договір та/або замовлення клієнта на найвигідніших для нього умовах, Інвестиційна фірма зобов'язана негайно повідомити про це клієнта з подальшим письмовим підтвердженням клієнта про отримання такого повідомлення засобами зв'язку, визначеними договором;
- ж) відкривати в банку окремі поточні рахунки для коштів клієнтів, що перебувають в управлінні Інвестиційної фірми, становитися розпорядником поточних рахунків установників управління, що вже відкриті в банках, та вести облік коштів, що обліковуються на таких рахунках;
- з) здійснювати функції керуючого рахунком в цінних паперах клієнта в межах повноважень, наданих клієнтом, згідно з умовами договору (у разі призначення клієнтом інвестиційної фірми керуючої його рахунком у цінних паперах у депозитарній установі);
- и) надавати клієнту звіти про виконання договору доручення, договору комісії, замовлень до генерального договору згідно з чинним законодавством України, а також копії будь-якого з документів, які стосуються укладання та виконання Інвестиційною фірмою договорів в

- інтересах цього клієнта, у разі якщо така умова передбачена договором з клієнтом;
- і) виконувати функції податкового агента у випадках, визначених Податковим кодексом України;
 - ї) інформувати клієнта про вимоги законодавства про інститути спільного інвестування в частині обмежень обсягів участі фізичних осіб у венчурних/кваліфікаційних інститутах спільного інвестування, вимоги законодавства щодо переважного права акціонерів приватного акціонерного товариства на придбання акцій, що продаються іншими акціонерами до того, як буде виконано дії за його замовленням (дорученням, розпорядженням);
 - й) вживати заходів щодо уникнення конфлікту інтересів, що виникають у процесі надання послуг, повідомляти клієнта про загальний характер та/або джерела конфліктів до того, як буде виконано дії за його замовленням (дорученням, розпорядженням);
 - к) інформувати клієнта про умови обігу цінних паперів, в тому числі обмеження щодо обігу цінних паперів, що передбачені рішенням державного органу чи його посадової особи, проспектом цінних паперів/рішенням про емісію/іншим документом, що містить інформацію про випуск цінних паперів, до того, як буде виконано дії за його замовленням (дорученням, розпорядженням).
- 8.15.** При виконанні замовлень клієнта Інвестиційна фірма:
- а) забезпечує, щоб замовлення, що виконувались від імені клієнтів, були оперативні та у повному обсязі записані і розміщені;
 - б) виконує схожі порівнювані замовлення клієнта послідовно і швидко, якщо тільки умови замовлення або ринкові умови не роблять це неможливим або інтереси клієнта вимагають іншого;
 - в) негайно інформує непрофесійного клієнта (некваліфікованого інвестора) про будь-які суттєві труднощі, пов'язані з належним виконанням замовлення, як тільки Інвестиційна фірма дізнається про них.

9. ОСОБЛИВОСТІ ТА ПОРЯДОК ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНЮВАННЯ КЛІЄНТА

9.1. Оцінюванням клієнта є отримання та опрацювання Інвестиційною фірмою інформації від клієнта з метою проведення оцінки його компетентності, досвіду та знань, необхідних для вчинення правочинів або надання певних послуг, для отримання висновку щодо здатності клієнта приймати власні інвестиційні рішення та оцінювати особисті ризики, пов'язані з такими правочинами або послугами.

9.2. Метою оцінювання клієнта є віднесення клієнта до певної категорії: **професійний клієнт (кваліфікований інвестор), прийнятний контрагент (кваліфікований інвестор), непрофесійний клієнт (некваліфікований інвестор).**

9.2.1. Кваліфікований інвестор:

- **професійний клієнт** - клієнт, який володіє вмінням, досвідом та знаннями в галузі ринків капіталу, достатніми для прийняття ним самостійних інвестиційних рішень та оцінки ризиків щодо вчинення правочинів щодо фінансових інструментів;

- **прийнятний контрагент** - юридичні особи (в тому числі нерезиденти), яким Інвестиційна фірма надає Інвестиційні послуги, до яких відносяться міжнародні фінансові організації, іноземні держави та їх центральні банки, держава Україна в особі відповідних суб'єктів управління об'єктами державної власності, професійні учасники ринків капіталу, банки та страхові компанії, іноземні інвестиційні фірми, а також інші юридичні особи, які визнаються внутрішніми документами Інвестиційної фірми, як прийнятні контрагенти.

Прийнятним контрагентом для Інвестиційної фірми може бути інша інвестиційна фірма, банк, страхова компанія, компанія з управління активами відкритих інвестиційних фондів або недержавних пенсійних фондів, державні органи, що здійснюють грошово-кредитну політику, валютну політику або політику управління державним боргом.

9.2.2. некваліфікований інвестор - непрофесійний клієнт - Клієнт, який не є професійним клієнтом або не був визнаний Інвестиційною фірмою професійним клієнтом або прийнятним контрагентом.

9.3. Оцінювання клієнта надає Інвестиційній фірмі можливість отримати про клієнта чи потенційного клієнта необхідну інформацію щодо знань і досвіду в сфері інвестицій, доречних для конкретного виду фінансового інструменту чи послуг, фінансового стану цієї особи, зокрема її здатності нести збитки, її інвестиційних цілей, стійкості до ризиків, з тим, щоб Інвестиційна фірма могла оцінити, чи є запропонована/передбачена інвестиційна послуга або фінансовий інструмент доречними для цієї особи, такі які відповідають потребам цієї особи, в тому числі,

відповідають її стійкості до ризиків і здатності нести збитки.

9.4. Оцінювання проводиться з дотриманням принципів об'єктивності, достовірності, законності, доступності та прозорості, взаємодії та поваги до гідності клієнта та/або потенційного клієнта.

9.5. Інвестиційна фірма повідомляє клієнтів, потенційних клієнтів про те, що Інвестиційна фірма здійснює:

9.5.1. Оцінювання клієнта та за результатом такого оцінювання відносить клієнта до категорії: непрофесійних клієнтів (некваліфікованих інвесторів), професійних клієнтів (кваліфікованих інвесторів) або прийнятних контрагентів (кваліфікованих інвесторів). Такі результати оцінювання фіксуються у Додатку №5 (Результат проведеного оцінювання клієнта (потенційного клієнта)) до цього Положення та надаються клієнту для ознайомлення, про що клієнт проставляє свій підпис під текстом Додатку №5 до цього Положення.

9.5.2. Оцінювання фінансових інструментів на предмет їх придатності для клієнта (доречності та відповідності потребам клієнта). За результатами такого оцінювання Інвестиційна фірма у випадку встановлення:

9.5.2.1. придатності фінансових інструментів для клієнта складає та надає клієнту Повідомлення про результати опитування (Додаток №6 до цього Положення). Факт ознайомлення клієнта з результатами оцінки фінансових інструментів засвідчується підписом клієнта під текстом Додатку №6 до цього Положення.

9.5.2.2. непридатності фінансових інструментів для клієнта складає та надає клієнту Повідомлення про застереження клієнта стосовно роботи з фінансовими інструментами, що є непридатними для клієнта (Додаток №7 до цього Положення). Факт ознайомлення клієнта з результатами оцінки фінансових інструментів засвідчується підписом клієнта під текстом Додатку №7 до цього Положення.

9.6. Оцінювання проводиться на підставі ключових показників, визначених Інвестиційною фірмою в Анкеті оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта (потенційного клієнта), що наведена у Додатку 1 (для фізичних осіб) та Додатку 2 (для юридичних осіб) до цього Положення та Анкеті для визначення відповідності та доречності інвестиційних послуг Клієнта (потенційного Клієнта), що наведена у Додатку 3 до цього Положення.

9.7. Оцінювання проводиться Інвестиційною фірмою поетапно:

9.7.1. обробка ключових показників, згідно наданих клієнтом даних;

9.7.2. затвердження висновку (результатів оцінювання клієнта).

9.8. З метою проведення процедури оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта (потенційного клієнта) та/або проведення оцінки відповідності й доречності, клієнт (потенційний клієнт) під час проведення ідентифікації та верифікації клієнта (його представника), зобов'язаний заповнити Анкету оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта (потенційного клієнта), що наведена у Додатку 1 (для фізичних осіб) та Додатку 2 (для юридичних осіб) та до цього Положення та Анкету для визначення відповідності та доречності інвестиційних послуг клієнта (потенційного клієнта), що наведена у Додатку 3 до цього Положення.

9.9. Інвестиційна фірма при здійсненні оцінювання клієнта (потенційного клієнта) вправі також використовувати документи та інформацію отримані та створені Інвестиційною фірмою під час проведення ідентифікації та верифікації клієнта (його представника), та інші документи та інформацію, визначені внутрішніми положеннями Інвестиційної фірми та чинним законодавством України.

9.10. Документи можуть бути надані Клієнтом в паперовому або електронному вигляді відповідно до порядку обміну інформацією між Інвестиційною фірмою та Клієнтом визначеному генеральним договором та/або іншим договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта.

9.11. Ключовими показниками для визначення знань і досвіду в сфері інвестицій є витребування Інвестиційною фірмою інформації відповідно до Анкети оцінювання вмінь, досвіду та знань Клієнта (потенційного Клієнта), що наведена у Додатку 1 (для фізичних осіб) та Додатку 2 (для юридичних осіб) до цього Положення.

9.12. Ключовими показниками для здійснення оцінки відповідності та доречності інвестиційних послуг є витребування Інвестиційною фірмою інформації відповідно до Анкети для визначення відповідності та доречності інвестиційних послуг Клієнта (потенційного Клієнта), що наведена у Додатку 3 до цього Положення.

9.13. Віднесення Клієнта до відповідної категорії здійснюється згідно з розробленою Інвестиційною фірмою Методикою оцінювання Клієнта, що наведена у Додатку №4 до цього Положення та є Додатком до генерального договору та/або іншого договору, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, та чинним законодавством України.

9.14. Інвестиційна фірма за результатами проведення оцінювання клієнта може віднести до категорії прийнятних контрагентів (кваліфікованих інвесторів) клієнта, який підпадає під категорію клієнтів, які можуть вважатися професійними клієнтами (кваліфікованими інвесторами) згідно з вимогами чинного законодавства України.

У відносинах з прийнятними контрагентами Інвестиційна фірма діє чесно, справедливо та професійно спілкуючись у спосіб, який є справедливим, чітким та не вводить в оману, беручи до уваги характер відповідного контрагента та його діяльність.

9.15. У випадку, якщо клієнт, який відповідає визначенню прийнятного контрагента (кваліфікованого інвестора), вимагає вважати себе професійним клієнтом (кваліфікованим інвестором) або непрофесійним клієнтом (некваліфікованим інвестором), подає Інвестиційній фірмі в письмовій формі Заяву на зміну категорії Клієнта (потенційного Клієнта) за встановленою формою, що є Додатком до генерального договору та/або іншого договору, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, і зазначає, чи ставлення Інвестиційної фірми до клієнта як до непрофесійного клієнта (некваліфікованого інвестора) або професійного клієнта (кваліфікованого інвестора) стосується однієї чи більше інвестиційних послуг або правочинів, або одного чи більше типів правочинів або фінансових інструментів.

Інвестиційна фірма зобов'язана до початку здійснення операцій з прийнятним контрагентом отримати від нього письмове підтвердження, що він згоден із своїм статусом прийнятного контрагента загалом або щодо здійснення окремої операції.

9.16. У випадку, якщо клієнт, який відповідає визначенню прийнятного контрагента, не зазначає, яким саме клієнтом він вимагає його вважати, Інвестиційна фірма відносить такого клієнта до категорії професійних клієнтів (кваліфікованих інвесторів).

9.17. Для визнання клієнта професійним клієнтом (кваліфікованим інвестором) Інвестиційна фірма забезпечує виконання відповідних письмових процедур з метою оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта - фізичної особи або представників юридичної особи - клієнта, що надають достатні підстави вважати, що у зв'язку із передбачуваними правочинами та/або інвестиційними послугами клієнт може самостійно прийняти рішення щодо інвестування та взяти на себе пов'язані з цим ризики.

9.18. Здійснення письмових процедур забезпечується шляхом заповнення клієнтом відповідного розділу Анкети оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта (потенційного клієнта), що наведена у Додатку 1 (для фізичних осіб) та Додатку 2 (для юридичних осіб) до цього Положення, в якому:

9.18.1. Клієнт письмово зазначає Інвестиційній фірмі, що він бажає, щоб його визнали професійним клієнтом (кваліфікованим інвестором) щодо конкретної інвестиційної послуги (інвестиційних послуг) та/або стосовно певного правочину (певних правочинів) щодо фінансових інструментів;

9.18.2. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта у письмовій формі про положення законодавства щодо професійних Клієнтів (кваліфікованих інвесторів), зокрема про зменшення рівня захисту, шляхом надання клієнту для ознайомлення Результату проведення оцінювання клієнта (потенційного клієнта), що є Додатком №5 до цього Положення;

9.18.3. Клієнт повідомляє Інвестиційній фірмі у письмовій формі, що він усвідомлює наслідки застосування до нього положень законодавства щодо професійних клієнтів (кваліфікованих інвесторів) шляхом проставлення підпису під текстом Результату проведення оцінювання клієнта (потенційного клієнта), що є Додатком №5 до цього Положення.

Лише у разі дотримання визначених цим Розділом письмових процедур Клієнта може бути визнано професійним Клієнтом (кваліфікованим інвестором).

9.19. Клієнт, визнаний професійним клієнтом (кваліфікованим інвестором), зобов'язаний інформувати Інвестиційну фірму про будь-яку зміну, що може вплинути на її невідповідність критеріям, визначеним у цьому розділі цього Договору. Таке повідомлення має бути надано, протягом 5 (п'яти) робочих днів з моменту виникнення таких змін, у порядку обміну інформацією між Інвестиційною фірмою та Клієнтом визначеному генеральним договором та/або іншим договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою

оцінювання клієнта.

9.20. У разі якщо Інвестиційній фірмі стане відомо, що особа клієнт перестав відповідати критеріям професійного клієнта (кваліфікованого інвестора) або непрофесійного клієнта (некваліфікованого інвестора), або прийнятного контрагента (кваліфікованого інвестора), Інвестиційна фірма повинна провести перевірку відповідності клієнта критеріям віднесення до відповідної категорії у порядку визначеному цим Положенням та чинним законодавством України.

9.21. Клієнт, який не відповідає критеріям, визначеним для віднесення такого клієнта до категорії професійних клієнтів (кваліфікованих інвесторів), відноситься Інвестиційною фірмою до категорії непрофесійних клієнтів (некваліфікованих інвесторів).

9.22. Незалежно від визнання клієнта професійним клієнтом (кваліфікованим інвестором) така особа має право у будь-який час подати Інвестиційній фірмі письмову Заяву на зміну категорії Клієнта (потенційного Клієнта) за встановленою формою, що є Додатком до генерального договору та/або іншого договору, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, щоб до неї застосовувалися положення законодавства щодо непрофесійних клієнтів (некваліфікованих інвесторів) у майбутньому стосовно однієї чи більше інвестиційних послуг або певного правочину (певних правочинів) щодо фінансових інструментів, а Інвестиційна фірма може погодитись забезпечити більш високий рівень захисту.

9.23. Клієнт, який вважається професійним клієнтом (кваліфікованим інвестором), особисто відповідає за використання можливості попросити Інвестиційну фірму про більш високий рівень захисту, коли він вважає, що він не в змозі правильно оцінити або управляти існуючими ризиками.

9.24. Інвестиційна фірма надає більш високий рівень захисту клієнту, який вважається професійним (кваліфікованим інвестором), після укладання з ним у письмовій формі додаткового договору, який є невід'ємним Додатком до Генерального договору, про те, що він не буде розглядатись як професійний клієнт (кваліфікований інвестор) для цілей відповідного режиму ділових відносин. У такому договорі необхідно зазначити чи це відноситься до однієї чи більше інвестиційних послуг або операцій, пов'язаних з такими послугами, одного або більше типів фінансових інструментів або операцій з ними, або операцій, пов'язаних з такими послугами одного або більше типів фінансових інструментів або операцій з ними.

9.25. У випадку коли договір, який містить результати проведеного оцінювання клієнта укладається між двома Інвестиційними фірмами або між Інвестиційною фірмою та іноземною інвестиційною фірмою сторони договору зобов'язані провести оцінювання один одного та віднести до відповідної категорії клієнтів.

9.26. Повторне оцінювання клієнта здійснюється з метою здійснення контролю щодо відповідності клієнта визначеним цим Положенням та чинним законодавством України критеріям та віднесення клієнта до відповідної категорії клієнтів у наступних випадках:

9.26.1. на вимогу клієнта;

9.26.2. у випадку інформування клієнтом Інвестиційної фірми про будь-яку зміну, що може вплинути на невідповідність клієнта визначеним цим Положенням та чинним законодавством України критеріям;

9.26.3. у випадку наявності у Інвестиційної фірми підтвердженої інформації та/або обґрунтованих сумнівів стосовно відповідності перебування клієнта у відповідній категорії Клієнтів;

9.26.4. на вимогу органу державної влади, складену згідно з чинним законодавством України;

9.26.5. у інших випадках, визначених чинним законодавством України.

9.27. Повторне оцінювання клієнта здійснюється Інвестиційною фірмою шляхом направлення Інвестиційною фірмою вимоги надати Інвестиційній фірмі актуальну Анкету оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта (потенційного клієнта), що наведена у Додатку 1 (для фізичних осіб) та Додатку 2 (для юридичних осіб) до цього Положення. Така вимога Інвестиційної фірми повинна бути виконана клієнтом протягом 3 (трьох) робочих днів з дня отримання від Інвестиційної фірми такої вимоги.

9.28. За результатами проведеного оцінювання Інвестиційна фірма самостійно відносить такого клієнта до належної категорії клієнтів, оновлює інформацію у внутрішньому обліку про категорію клієнта та повідомляє клієнта про таку зміну категорії клієнта у спосіб, передбачений цим Положенням та/або генеральним договором та/або іншим договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта.

9.29. Результат оцінювання зазначається у підписаному у формі єдиного документу Генеральному договорі, або в інших договорах (доручення, комісії), що укладається Інвестиційною фірмою з клієнтом. За необхідності, результат оцінювання може бути зазначено у договорі на виконання.

9.30. Додаткові умови, порядок та правила здійснення Інвестиційною фірмою повторного оцінювання клієнта встановлені чинним законодавством України та внутрішніми документами Інвестиційної фірми є обов'язковими для дотримання та виконання клієнтом після укладення між Інвестиційною фірмою та клієнтом договору.

10. ПРОЦЕДУРИ ПРОВЕДЕННЯ ОЦІНКИ ВІДПОВІДНОСТІ ТА ДОРЕЧНОСТІ НАДАННЯ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОРАД ТА ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОСЛУГ КЛІЄНТУ ТА ЗВІТУВАННЯ ПЕРЕД КЛІЄНТОМ

10.1. Перед наданням будь-яких інвестиційних послуг, Інвестиційна фірма забезпечує отримання від клієнта чи потенційного клієнта необхідну інформацію щодо знань і досвіду в сфері інвестицій, доречних для конкретного виду фінансового інструменту чи послуг, фінансового стану цієї особи, зокрема її здатності нести збитки, її інвестиційних цілей, стійкості до ризиків, з тим, щоб Інвестиційна фірма могла оцінити, чи є запропонована/передбачена інвестиційна послуга або фінансовий інструмент доречними для цієї особи, такі які відповідають потребам цієї особи, в тому числі, відповідають її стійкості до ризиків і здатності нести збитки.

У випадку, коли Інвестиційною фірмою пропонується/передбачається надання пакету послуг та/або фінансових інструментів, проводиться оцінка відповідності та доречності всього пакету послуг та/або фінансових інструментів для клієнта чи потенційного клієнта.

10.2. При проведенні оцінки відповідності й доречності інвестиційних послуг або фінансових інструментів, які пропонуються, клієнту або потенційному клієнту, Інвестиційна фірма повідомляє клієнта або потенційного клієнта, що оцінка відповідності й доречності проводиться, щоб дати можливість Інвестиційній фірмі діяти в найкращих інтересах клієнта.

10.3. Обсяг необхідної та достатньої інформації для здійснення Інвестиційною фірмою оцінки відповідності та доречності інвестиційних послуг визначено в Анкеті для визначення відповідності та доречності інвестиційних послуг Клієнта (потенційного Клієнта), що наведена у Додатку 3 до цього Положення.

10.4. Оцінка відповідності і доречності здійснюється Інвестиційною фірмою на підставі отриманої від клієнта інформації яка необхідна для встановлення суттєвих фактів про клієнта, і дає достатню підставу для визначення, з належним урахуванням характеру та обсягу наданої послуги, що конкретна операція, яку слід рекомендувати відповідає інвестиційним цілям даного Клієнта, включаючи здатність клієнта витримувати певний рівень ризику, Клієнт фінансово здатний нести пов'язані інвестиційні ризики, що відповідають його інвестиційним цілям Клієнт має необхідний досвід і знання для того, щоб зрозуміти ризики, пов'язані з операцією.

10.5. Інформація про фінансовий стан клієнта або потенційного клієнта включає інформацію про джерело та розмір його регулярного доходу, його активи, включаючи ліквідні активи, інвестиції та нерухоме майно, а також його регулярні фінансові зобов'язання.

Інформація щодо інвестиційних цілей клієнта або потенційного клієнта включає інформацію про тривалість часу, протягом якого клієнт бажає залишатися в інвестиції, його схильність витримувати певний ризик та цілі інвестування.

10.6. При наданні інвестиційної послуги професійному клієнту (кваліфікованому інвестору) Інвестиційна фірма має право припустити, що:

10.6.1. Клієнт має необхідний рівень досвіду та знань щодо фінансових інструментів, операцій та послуг, відносно яких клієнт віднесений до категорії професійних клієнтів (кваліфікованих інвесторів);

10.6.2. Клієнт фінансово здатний нести будь-які пов'язані інвестиційні ризики, що відповідають інвестиційним цілям цього Клієнта, якщо така послуга полягає у наданні інвестиційних порад.

10.7. У разі якщо на основі інформації, отриманої від клієнта, Інвестиційна фірма вважає, що фінансові інструменти або послуга не доречні для клієнта або потенційного клієнта, то Інвестиційна фірма письмово попереджає про це цього клієнта чи потенційного клієнта.

10.8. Якщо клієнт чи потенційний клієнт не надає відповідну інформацію, або якщо він надає недостатню інформацію стосовно своїх знань і досвіду, то Інвестиційна фірма попереджає клієнта, що вона не в змозі визначити, чи є передбачена послуга чи передбачені фінансові інструменти доречними для них. Це попередження надається письмово у довільній формі.

10.9. У разі якщо, при наданні інвестиційної послуги, інвестиційної поради Інвестиційна фірма не отримує необхідну інформацію, Інвестиційна фірма не повинна рекомендувати інвестиційні послуги або фінансові інструменти для клієнта або потенційного клієнта.

10.10. При наданні інвестиційних порад Інвестиційна фірма не має права рекомендувати або приймати рішення про вчинення операцій, якщо жодна з послуг або інструментів не підходить для клієнта.

10.11. При наданні інвестиційних порад, які включають заміну інвестицій, або шляхом продажу одного фінансового інструменту і придбання іншого, або шляхом використання права на заміну одного фінансового інструменту іншим, Інвестиційна фірма повинна зібрати необхідну інформацію про існуючі інвестиції клієнта і рекомендовані нові інвестиції та провести аналіз витрат і переваг такої заміни, щоб вони були спроможними продемонструвати, що переваги такої заміни більші, ніж витрати на неї. За письмовою вимогою клієнта, Інвестиційна фірма зобов'язана надати аргументацію переваг зробленої чи запропонованої заміни.

10.12. Інвестиційна фірма, у разі необхідності, надає такі інвестиційні поради, що підходять для конкретного клієнта, або базуються на розгляді особливостей цього клієнта і містить рекомендацію вчинити одну з таких дій:

10.12.1. купити, продати, прийняти участь у розміщенні, обміняти, викупити, тримати або рекомендувати себе як андеррайтера певного фінансового інструменту;

10.12.2. скористатися або ні будь-яким правом, наданим конкретним фінансовим інструментом, купити або продати, прийняти участь у розміщенні, обміняти або пред'явити до викупу/погашення фінансовий інструмент.

Інвестиційна порада не вважається особистою порадою, якщо вона надається широкому колу осіб.

10.13. Інвестиційна фірма пояснює, чи кваліфікуються її інвестиційні поради, як незалежні або не незалежні, і чому саме так, а також тип і характер обмежень, які застосовуються, включаючи, у випадках надання інвестиційних порад на незалежній основі, заборону на отримання і збереження будь-яких заохочень.

Якщо поради пропонуються або надаються одному і тому ж клієнту як на незалежній, так і на не незалежній основі, Інвестиційна фірма пояснює особливості обох послуг, щоб дозволити клієнтам зрозуміти відмінності між ними та не видавати себе за незалежного інвестиційного консультанта для обох послуг. Інвестиційна фірма не надає невинуватливо більшу перевагу послугам з інвестиційного консультування на незалежній основі перед послугами з інвестиційного консультування на не незалежній основі у їх комунікації з клієнтами.

При наданні інвестиційних порад на незалежній або не незалежній основі, Інвестиційна фірма пояснює клієнтові спектр фінансових інструментів, які вона рекомендує, включаючи відносини Інвестиційної фірми з постачальниками фінансових інструментів.

10.14. Інвестиційна фірма надає опис фінансових інструментів, що розглядаються, їх емітентів, осіб, що їх видали, або сторін строкових контрактів, що аналізуються за кожним видом інструменту відповідно до обсягу послуги, і, якщо надаються незалежні поради як надана послуга, задовольняє умови для надання інвестиційної поради на незалежній основі та фактори, які враховуються у процесі відбору, що використовується Інвестиційною фірмою, щоб рекомендувати фінансові інструменти, таких як ризики, витрати та складність фінансових інструментів.

10.15. Коли перелік фінансових інструментів, що оцінюються Інвестиційною фірмою, що надає інвестиційну пораду на незалежній основі, включає власні фінансові інструменти Інвестиційної фірми або ті, що емітовані або видані особами, що мають зв'язки або будь-які інші юридичні або економічні відносини з Інвестиційною фірмою, а також іншими постачальниками фінансових інструментів, які не поєднані або не пов'язані між собою, Інвестиційна фірма відрізняє для кожного типу фінансового інструменту перелік фінансових інструментів, що були емітовані або видані суб'єктами, які не мають жодних зв'язків з Інвестиційною фірмою.

10.16. Інвестиційна фірма не приймає та не надає будь-які заохочення у зв'язку з наданням клієнтам послуг з інвестиційного консультування на незалежній основі.

10.17. Якщо клієнт є юридичною особою або групою з двох або більше фізичних осіб або якщо одна або більше фізичних осіб представлені іншою фізичною особою, інвестиційна фірма впроваджує процедури визначення особи, яка є об'єктом оцінки відповідності й доречності і як ця оцінка буде проведена на практиці, із зазначенням, від кого повинна бути зібрана інформація про знання та досвід, фінансову ситуацію та інвестиційні цілі. Інвестиційна фірма визначає ці

процедури в цьому Положенні.

Оцінка знань та досвіду клієнта юридичної особи здійснюється відповідно до інформації відносно особи, яка відповідно до наданих документів може укладати угоди від імені клієнта, а оцінка фінансового стану та інвестиційних цілей здійснюється відповідно до інформації відносно юридичної особи.

Якщо клієнт - фізична особа представлена іншою фізичною особою оцінка знань та досвіду, здійснюється відповідно до інформації відносно фізичної особи, яка є представником фізичної особи - клієнта; уповноваженої здійснювати операції від імені самого клієнта, а оцінка фінансового стану та інвестиційних цілей здійснюється відповідно до інформації відносно фізичної особи самого клієнта.

У випадку коли фізична особа представлена іншою фізичною особою або коли юридична особа подала вимогу до Інвестиційної фірми, щоб її віднесли до категорії професійних клієнтів (кваліфікованих інвесторів), при проведенні оцінки відповідності й доречності, повинні враховуватись:

- фінансовий стан та інвестиційні цілі юридичної особи або, у випадку фізичної особи, - самого клієнта, а не його представника;

- знання та досвід представника фізичної особи або особи, уповноваженої здійснювати операції від імені самого клієнта.

10.18. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб інформація щодо знань та досвіду клієнта або потенційного клієнта в інвестиційній сфері отримувалась, в обсязі, що відповідає особливості клієнта, характеру та обсягу послуги, що надається та типу фінансового інструменту чи операції, включаючи їх складність і пов'язані з ними ризики, та містила:

10.18.1. види послуг, операцій та фінансові інструменти, з якими клієнт знайомий;

10.18.2. характер, обсяг і частоту операцій клієнта з фінансовими інструментами та період, протягом якого вони були здійснені;

10.18.3. рівень освіти, поточну професію або колишні професії клієнта або потенційного клієнта.

10.19. Інвестиційна фірма вживає всіх необхідних заходів для забезпечення надійності зібраної інформації про своїх клієнтів або потенційних клієнтів, зокрема:

10.19.1. забезпечує обізнаність клієнтів про важливість надання правдивої та актуальної інформації;

10.19.2. забезпечує, щоб всі інструменти, такі як методи оцінки схильності до ризиків або методи оцінки знань і досвіду клієнта, які використовуються в процесі оцінки відповідності й доречності, є придатними для цілей клієнта і належним чином розроблені для них, враховуючи виявлені обмеження, які Інвестиційні фірми визначають та враховують в процесі такої оцінки;

10.19.3. забезпечує, щоб питання, які використовуються в процесі оцінки, були зрозумілими клієнтам, забезпечували відображення їх цілей і потреб у повному обсязі, а також інформацію, необхідну для проведення оцінки;

10.19.4. забезпечує узгодженість інформації про клієнта, наприклад, шляхом її аналізу з метою виявлення неточностей у інформації, яка надається клієнтами.

10.20. Інвестиційна фірма покладається на інформацію, надану клієнтами або потенційними клієнтами, якщо тільки вона не знає, або не повинна знати, що інформація є застарілою, неточною або неповною.

10.21. Інвестиційна фірма при наданні інвестиційних послуг, які складаються лише з виконання або приймання та виставлення замовлень клієнтів, має право надавати такі послуги своїм клієнтам без необхідності отримання відповідної інформації від них та проведення оцінки відповідності й доречності, якщо при цьому одночасно виконуються наступні умови:

1) послуги стосуються таких фінансових інструментів: акцій, допущених до торгів на організованих ринках (в тому числі іноземних організованих ринках відповідно до Переліку іноземних операторів організованих ринків, на яких мають бути допущені до обігу цінні папери іноземних емітентів, що мають намір отримати допуск до обігу цінних паперів на території України, затвердженого рішенням Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку від 10 вересня 2013 року N 1754, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 27 вересня 2013 року за N 1672/24204, зі змінами (надалі - Перелік іноземних операторів організованих ринків)), за винятком акцій корпоративних інвестиційних фондів, які не є відкритого типу;

- облігацій, допущених до торгів на організованих ринках (в тому числі іноземних організованих ринках відповідно до Переліку іноземних операторів організованих ринків), за винятком

облігацій, у які включений дериватив або які мають структуру, яка ускладнює розуміння клієнтом пов'язаного з ними ризику;

- ощадних (депозитних) сертифікатів;

2) на емітентів фінансових інструментів поширюються вимоги щодо опублікування періодичної та регулярної інформації, а також подання відповідної звітності до органів нагляду;

3) послуга надається за ініціативою клієнта або потенційного клієнта;

4) клієнт або потенційний клієнт поінформований про те, що при наданні цієї послуги Інвестиційна фірма не зобов'язана оцінювати відповідність і доречність фінансового інструмента чи послуги, що надається або пропонується. Таке попередження надається письмово у довільній формі;

5) Інвестиційна фірма виконує свої обов'язки щодо дотримання процедур, спрямованих на врегулювання та запобігання конфлікту інтересів.

10.22. Інвестиційна фірма забезпечує ведення внутрішнього обліку проведених оцінок відповідності й доречності відповідно до вимог чинного законодавства України.

10.23. Якщо Інвестиційна фірма періодично здійснює оцінку відповідності і доречності, вона переглядає таку оцінку не рідше ніж один раз на рік, з метою покращення послуг для клієнтів. Частота проведення такої оцінки збільшується залежно від схильності до сприйняття певного ризику клієнтом та типу рекомендованих фінансових інструментів.

10.24. Звітування перед клієнтом:

10.24.1. Інвестиційна фірма зобов'язана надавати клієнту звіти про виконання договору доручення, договору комісії, замовлень до генерального договору згідно з цим Положенням, а також копії будь-якого з документів, які стосуються укладання та виконання Інвестиційною фірмою договорів в інтересах цього клієнта, у разі якщо така умова передбачена договором з клієнтом.

10.24.2. Звіти складаються Інвестиційною фірмою на підставі документів внутрішнього обліку Інвестиційної фірми.

10.24.3. Інвестиційна фірма після здійснення відповідних дій щодо виконання замовлення (доручення, розпорядження) клієнта, зокрема виставлення заявки на організованому ринку, повинна виконати наступні дії:

- а) негайно надати клієнту на надійному носії важливу інформацію щодо виконання цього замовлення, відповідно до умов генерального договору або іншого договору, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта;
- б) відправити клієнту повідомлення на надійному носії, що підтверджує виконання замовлення, не пізніше першого робочого дня після виконання або, якщо підтвердження отримано Інвестиційною фірмою від третьої сторони, не пізніше першого робочого дня після отримання підтвердження від третьої сторони. Таке повідомлення не відправляється Інвестиційною фірмою, якщо підтвердження буде містити ту ж інформацію, що й підтвердження, яке негайно надсилається клієнту іншою особою.

10.24.4. За запитом клієнта, крім надання інформації, передбаченої пунктом 10.24.3. цього Розділу цього Положення, Інвестиційна фірма повинна надати клієнту інформацію про стан виконання його замовлення.

10.24.5. У випадку отримання замовлень клієнтів, що стосуються цінних паперів інститутів спільного інвестування, які виконуються періодично, Інвестиційна фірма вживає дії, зазначені в підпункті "б" пункту 10.24.3. розділу 10 цього Положення, або надає клієнту не рідше ніж раз у шість місяців, визначену чинним законодавством України, інформацію, стосовно цих операцій.

10.24.6. Звіт (повідомлення) має містити:

- а) реквізити Інвестиційної фірми;
- б) реквізити клієнта;
- в) дату виконання замовлення/заявки;
- г) час виконання замовлення/заявки (за необхідності);
- г) тип замовлення/заявки;
- д) реквізити місця вчинення правочину;
- е) реквізити фінансового інструменту;
- є) індикатор замовлення/заявки, а саме позначення - купити/продати;
- ж) характер заявки, якщо це не заявка купити/продати;
- з) кількість фінансових інструментів;
- и) ціна за одиницю;

- і) загальна сума;
- й) обмінний курс, якщо операція включає конвертацію валюти;
- к) загальну суму комісій і понесених витрат і, якщо клієнт просить, деталізований опис, включаючи суму будь-якої націнки або зменшення ціни, застосованої у випадку, коли операція була здійснена Інвестиційною фірмою за власний рахунок, а Інвестиційна фірма взяв на себе зобов'язання перед клієнтом виконати замовлення з метою отримання якомога кращого результату для клієнта;
- л) обов'язки клієнта щодо розрахунку за правочином, включаючи термін оплати або поставки, а також відповідні реквізити рахунку, якщо ці відомості та обов'язки раніше не були повідомлені клієнту;
- м) якщо контрагентом клієнта була сама Інвестиційна фірма або будь-яка особа що входить до однієї фінансової групи з Інвестиційної фірми або інший клієнт Інвестиційної фірми - факт, що це відбулося, за винятком випадків, коли замовлення виконувалося через торговельну систему, що дозволяє торгівлю за анонімними заявками.

Інвестиційна фірма може надавати клієнтам інформацію, зазначену в цьому пункті, використовуючи стандартизовані позначення, якщо така інформація містить пояснення використовуваних позначень.

10.24.7. У випадку необхідності форма і періодичність надання Звіту може бути змінена Інвестиційною фірмою в односторонньому порядку.

10.24.8. Клієнт також має право обрати періодичність надання звітів Інвестиційної фірми, отримувати інформацію про виконання замовлень після кожної операції, або ж у проміжок часу, визначений клієнтом.

10.24.9. Інвестиційна фірма у випадках, коли клієнт обирає отримувати інформацію про виконання замовлення після кожної операції, повинна негайно після здійснення операції надавати клієнтові необхідну інформацію щодо операції на надійному носії.

Інвестиційна фірма повинна надіслати клієнту повідомлення, що підтверджує операцію та містить інформацію, визначену чинним законодавством України, не пізніше кінця першого робочого дня, наступного за цим виконанням, або, якщо підтвердження отримано Інвестиційною фірмою від третьої сторони не пізніше кінця першого робочого дня після отримання підтвердження від третьої сторони. Таке повідомлення не відправляється Інвестиційною фірмою, якщо підтвердження буде містити ту ж інформацію, що й підтвердження, яке негайно надсилається клієнту іншою особою.

Абзац другий цього пункту не застосовується, якщо підтвердження містить таку ж інформацію, як підтвердження, яке має негайно направити клієнту інша особа.

10.22.10. Якщо замовлення виконується у декілька етапів, Інвестиційна фірма може надати клієнтові інформацію про ціну кожного етапу виконання або середню ціну, включаючи інформацію про ціну за одиницю. Якщо надається середня ціна, Інвестиційна фірма повинна надати клієнту інформацію про ціну кожного етапу виконання за запитом.

10.22.11. Якщо звіти (повідомлення) складаються у вигляді паперового документа, такий документ повинен бути підписаний керівником або уповноваженим співробітником Інвестиційної фірми. У разі якщо договором з клієнтом передбачено складання звітів (повідомлень) у вигляді електронного документа, він повинен містити обов'язкові реквізити електронного документа відповідно до законодавства України. Порядок та способи надання Інвестиційною фірмою звітів (повідомлень) клієнту встановлюються договором з клієнтом.

11. ПОРЯДОК ВИКОНАННЯ ЗАМОВЛЕНЬ КЛІЄНТІВ, З МЕТОЮ ОТРИМАННЯ ЯКОМОГО КРАЩОГО РЕЗУЛЬТАТУ ДЛЯ СВОЇХ КЛІЄНТІВ

11.1. Інвестиційна фірма при провадженні професійної діяльності на ринках капіталу керується принципами чесності, справедливості та професійності з метою найкращого забезпечення інтересів клієнта та найкращого виконання замовлень клієнта.

11.2. З метою отримання якомога кращого результату для клієнта при виконанні договорів/замовлень Інвестиційна фірма:

- а) дотримується встановлених внутрішніми положеннями та чинним законодавством України процедур виконання договорів/замовлень, доручень (розпоряджень) клієнтів (представників клієнтів) та здійснює регулярний контроль ефективності таких процедур порядку їх застосування, та у разі необхідності, вносить зміни до них, з метою усунення недоліків та

підвищення їх ефективності;

- б) дотримується встановлених внутрішніми положеннями процедур фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу та здійснює не рідше одного разу на рік оцінювання їх ефективності, та у разі необхідності, вносить зміни до них, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності;
- в) проводить навчання працівників щодо застосування процедур, розроблених для забезпечення отримання якомога кращого результату для клієнта при виконанні договорів/замовлень;
- г) на постійній основі веде та оновлює перелік осіб, які отримали від Інвестиційної фірми відповідні засоби та/або мають засоби, використання яких погоджено Інвестиційною фірмою, за допомогою яких здійснюється запис електронних повідомлень, під час отримання, опрацювання та виконання доручень (розпоряджень) клієнта, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення;
- г) при отриманні від клієнта замовлення, доручення (розпорядження) із зазначенням конкретних умов щодо вчинення правочину повідомляє клієнта про те, що таке замовлення, доручення (розпорядження) може перешкодити Інвестиційній фірмі виконати договір та/або замовлення на якомога кращих умовах для клієнта та/або може призвести до порушення вимог законодавства України, у тому числі до маніпулювання цінами на ринках капіталу;
- д) перед встановленням ділових відносин з клієнтом повідомляє його про те, що електронні повідомлення, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення будуть записуватись Інвестиційною фірмою за допомогою програмно-технічного комплексу та їх копії будуть надані Клієнту на його вимогу протягом п'яти років з дати створення запису;
- е) у разі отримання доручення (розпорядження) від клієнта, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення, під час особистої розмови працівника Інвестиційної фірми з клієнтом (представниками клієнта), фіксує таке доручення (розпорядження) у формі письмового звіту, який узгоджується з клієнтом (представниками клієнта), у спосіб визначений цим Положеннями;
- е) до моменту укладання договору з клієнтом деталізовано та у зрозумілий для клієнта спосіб надає відповідну інформацію, як саме Інвестиційна фірма виконуватиме замовлення, доручення (розпорядження) клієнта та отримати попередню згоду клієнта з процедурами виконання доручень (розпоряджень).
- ж) у разі внесення змін до процедур виконання замовлень, доручень (розпоряджень) клієнтів та/або внутрішніх положень, що визначають порядок виконання замовлень клієнтів, невідкладно повідомляє про це клієнтів, у спосіб та терміни, визначені відповідним договором;
- з) у випадках коли порядок виконання замовлень, доручень (розпоряджень) передбачає можливість виконання замовлень клієнта на неорганізованому ринку, до моменту укладання договору(ів) на виконання замовлення повідомляє про таку можливість та має отримати від нього дозвіл на проведення правочину(ів) на неорганізованому ринку, у порядку визначеному відповідним договором;
- и) виконує інші обов'язки передбачені чинним законодавством.

11.3. Інвестиційна фірма виконує своє зобов'язання вжити всіх необхідних заходів для отримання якнайкращого результату для клієнта в тій мірі, в якій вона виконує замовлення або певний аспект замовлення, слідуючи конкретним інструкціям від клієнта.

За відсутності конкретних інструкцій Клієнта, Інвестиційна фірма діє на свій розсуд при визначенні відносної значущості факторів виконання, використовуючи власні професійні судження і досвід, беручи до уваги доступну ринкову інформацію і з огляду на критерії виконання.

Якщо Інвестиційна фірма виконує замовлення від імені непрофесійного клієнта (некваліфікованого інвестора), то найкращий можливий результат визначається з урахуванням всіх витрат, що включають ціну фінансового інструмента та розмір витрат у зв'язку з виконанням, які включають всі видатки, понесені клієнтом, що прямо пов'язані з виконанням замовлення, включаючи оплату місця виконання, комісію за клірингово-розрахункове обслуговування та всі інші комісійні, виплачені третім особам, задіяним у виконанні замовлення.

11.4. Інвестиційна фірма застосовує різні стандарти та здійснює різні процеси для цілей виконання зобов'язання щодо забезпечення найкращого виконання замовлення. В залежності від видів наданих клієнтом замовлень, рівня розуміння Інвестиційної фірми суті намірів клієнта, а

також різноманітності ринків та інструментів застосовуються різні критерії, які відіграють певну роль у відношенні будь-якого конкретного правочину щодо фінансових інструментів, що укладається на виконання замовлення.

11.5. Деталізовані процедури виконання замовлень Клієнтів:

11.5.1. Інвестиційна фірма надає послуги клієнту лише на підставі замовлень, отриманих від клієнта, крім випадків укладення з клієнтом договору комісії та/або договору доручення.

11.5.2. Замовлення подається клієнтом в порядку у спосіб та за формою, встановленими генеральним договором та/або договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта та цим Положенням.

Замовлення можуть отримуватись лише працівниками, які відповідно до їх посадових обов'язків мають на це право.

11.5.3. Інвестиційна фірма приймає замовлення виключно в робочі дні. Замовлення, отримані Інвестиційною фірмою після закінчення робочого дня або в неробочий день, вихідний, святковий день, визначений законом, то датою отримання замовлення вважається наступний робочий день.

Замовлення на укладення правочинів щодо фінансових інструментів на організованому ринку, які надійшли та підтверджені(прийняті) Інвестиційною фірмою в робочий день, але до початку торгової сесії на відповідному організованому ринку підлягають виконанню в наступному порядку:

- а) ринкові замовлення – не раніше відкриття відповідної торгової сесії, якщо інше не зазначено в замовленні клієнта;
- б) лімітні замовлення – не раніше відкриття відповідної торгової сесії або в період передторгової сесії на розсуд Інвестиційної фірми, якщо інше не зазначено в замовленні клієнта.

11.5.4. Інвестиційна фірма для своєчасної обробки звернення та прийняття до виконання встановлює граничний час до якого в робочий день клієнт може звернутися до Інвестиційної фірми для отримання інвестиційної послуги. Детальна інформація про граничний час прийняття замовлень визначається в генеральному договорі та/або іншому договорі, який містить результати оцінювання клієнта (договорі комісії та/або договорі доручення).

Заява-звернення на укладання угоди з фінансовими інструментами є підставою для формування належним чином замовлення на інвестиційну послугу.

При отриманні Інвестиційною фірмою замовлень до закінчення граничного часу в будь-який робочий день, Інвестиційна фірма обробляє відповідне замовлення не пізніше наступного робочого дня, але в будь-якому випадку не раніше строку, визначеного в замовленні клієнта. Замовлення, отримані після закінчення граничного часу в робочий день або в разі зазначення обробки в неробочий день/після закінчення граничного часу робочого дня, будуть оброблені не пізніше другого робочого дня, наступного за днем їх отримання, але в будь-якому випадку не раніше строку, визначеного в замовленні клієнта. У разі, якщо клієнтом в замовленні зазначені більш пізні строки їх обробки, Інвестиційна фірма здійснює обробку відповідного замовлення в такі строки.

11.5.5. Під обробкою замовлення розуміється вчинення Інвестиційною фірмою необхідних дій для виконання замовлення, в тому числі направлення Інвестиційною фірмою доручень та/або повідомлень банку, Інвестиційній фірмі, іноземній інвестиційній фірмі, депозитарним установам та будь-яким іншим особам, які беруть участь у здійсненні відповідних операцій.

11.5.6. Разом із замовленням мають бути подані документи та інформація, які вимагає Інвестиційна фірма для його прийняття та виконання.

11.5.7. Інвестиційна фірма вносить всі замовлення (доручення, розпорядження) клієнта в журнал замовлень в хронологічному порядку та зберігає цю інформацію протягом п'яти років з моменту формування цієї інформації.

11.5.8. Інвестиційна фірма вправі повернути клієнту замовлення, якщо воно надано клієнтом у письмовій формі, або залишити його без розгляду, в тому числі, у разі, якщо воно оформлене з порушенням вимог договору або чинного законодавства України, підписане не Клієнтом чи містить інформацію, яка суперечить або не відповідає іншим документам.

11.5.9. Інвестиційна фірма розглядає подане замовлення, інші документи та приймає рішення про прийняття замовлення або про відмову в такому прийнятті замовлення на свій розсуд та відповідно до своїх внутрішніх положень. Жодне положення договору не може тлумачитись як безумовний обов'язок Інвестиційної фірми прийняти замовлення. Інвестиційна фірма самостійно визначає належність оформлення клієнтом замовлення, його відповідність іншим документам, можливість прийняття замовлення тощо.

11.5.10. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта про прийняття або неприйняття замовлення до виконання. В разі прийняття замовлення до виконання Інвестиційна фірма направляє Клієнту один примірник підписаного та скріпленого печаткою Інвестиційної фірми замовлення.

11.5.11. Інвестиційна фірма має право виконати замовлення надане клієнтом, шляхом вчинення декількох правочинів щодо фінансових інструментів, якщо інше не зазначено в самому замовленні.

11.5.12. Замовлення може бути виконане Інвестиційною фірмою частково, якщо інше не вказано в замовленні. Частковим виконанням є виконання замовлення щодо частини фінансових інструментів, вказаних в замовленні.

11.5.13. Перш ніж почати виконання замовлення, Інвестиційна фірма перевіряє замовлення на предмет відповідності його форми та змісту вимогам цієї глави та генерального договору.

11.5.14. При отриманні від клієнта замовлення Інвестиційна фірма встановлює права клієнта стосовно фінансових інструментів, які є об'єктом цивільних прав за замовленням.

11.5.15. При наданні клієнтом Інвестиційній фірмі замовлення на продаж, клієнт зобов'язаний забезпечити на дату виконання замовлення, наявність необхідної кількості фінансових інструментів на рахунку в цінних паперах, які є вільними від будь-яких обтяжень та/або вимог третіх осіб.

11.5.16. У разі якщо Інвестиційна фірма отримує від клієнта замовлення на купівлю чи продаж певних фінансових інструментів, а ці фінансові інструменти знаходяться у власності Інвестиційної фірми та у разі зацікавленості Інвестиційної фірми продати клієнту зазначені фінансові інструменти, або у разі зацікавленості Інвестиційної фірми купити в клієнта зазначені фінансові інструменти Інвестиційна фірма зобов'язана повідомити про це свого клієнта способом, визначеним генеральним договором. У разі згоди клієнта придбати ці фінансові інструменти безпосередньо у Інвестиційної фірми чи продати їх Інвестиційній фірмі, Інвестиційна фірма укладає з ним договір купівлі-продажу щодо певних фінансових інструментів.

11.5.17. При виконанні договорів або замовлень клієнтів, Інвестиційна фірма враховує наступні критерії для визначення відносної важливості факторів, враховуючи ціну, витрати, швидкість, ймовірність виконання та розрахунку, розмір, характер або інші міркування, суттєві для виконання замовлення:

- а) результат оцінювання клієнта, включаючи категорію, до якої його віднесено (професійний клієнт (кваліфікований інвестор), прийнятний контрагент (кваліфікований інвестор), непрофесійний клієнт (некваліфікований інвестор);
- б) характеристики замовлення клієнта;
- в) характеристики торгівельних майданчиків для виконання, на які може бути направлене це замовлення.

11.5.18. При виконанні договору/замовлення або прийнятті рішення про виконання договору/замовлення клієнта на неорганізованому ринку, Інвестиційна фірма перевіряє справедливість запропонованої клієнту ціни, зібравши ринкові дані, що використовуються при оцінці ціни окремого фінансового інструменту, і шляхом порівняння з подібними або порівнюваними фінансовими інструментами (у разі їх наявності).

При перевірці справедливості запропонованої клієнту вартості за основу Інвестиційною фірмою беруться справедлива вартість ОВДП, визначена Національним банком України, біржові курси/поточні ціни/інші цінові показники, оприлюднені оператором(ами) організованого ринку та/або в загальнодоступній системі розкриття інформації НКЦПФР, за умови достатньої актуальності таких цінових показників.

11.5.19. Інвестиційна фірма залишає за собою право відмовити клієнту від прийняття/виконання замовлення у наступних випадках:

- а) якщо Інвестиційна фірма не має можливості виконати замовлення у відповідному місці (на організованому ринку/поза межами організованого ринку);
- б) якщо Інвестиційна фірма не має можливості передати замовлення на виконання іншій інвестиційній фірмі/іноземній інвестиційній фірмі;
- в) якщо замовлення суперечить правилам хоча б одного учасника операції, направленої на виконання замовлення клієнта;
- г) якщо виконання замовлення Інвестиційною фірмою або третіми особами може порушити законодавство або буде суперечити офіційним позиціям щодо тлумачення положень законодавства органами державної влади;

- г) якщо послуга не є відповідною для клієнта або якщо клієнт не надав інформацію щодо власних досвіду та знань в галузі ринків капіталу, достатніми для прийняття ним інвестиційних рішень з метою вчинення правочинів щодо фінансових інструментів або якщо клієнт надав недостатньо інформації для оцінки Інвестиційною фірмою його досвіду та знань в галузі ринків капіталу, достатніми для прийняття ним інвестиційних рішень з метою вчинення правочинів щодо фінансових інструментів;
- д) ненадання клієнтом всіх належним чином складених та оформлених документів, надання яких передбачено умовами генерального договору та/або іншого договору, що містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта;
- е) якщо замовлення надане Інвестиційній фірмі щодо фінансового інструменту щодо якого Інвестиційній фірмі відомі процеси, що мають наслідком припинення існування фінансового інструменту або зміну його характеристик (злиття, поглинання, поділ, виділ тощо);
- є) якщо Інвестиційній фірмі відомо, що замовлення надане не клієнтом та/або містить недостовірну інформацію та/або текст замовлення є нерозбірливим;
- ж) у випадку, якщо замовлення містить суму, що перевищує ліміт, який Інвестиційна фірма встановила з міркувань безпеки відповідно до власних внутрішніх документів;
- з) у випадку неможливості його виконання через обставини, які не залежать від волі Інвестиційної фірми та/або у інших випадках, визначених генеральним договором та/або іншого договору, що містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта.

Незалежно від вказаних у цьому пункті підстав, Інвестиційна фірма може відмовити в прийнятті будь-якого замовлення клієнта на свій власний розсуд або у його виконанні без зазначення підстав такої відмови.

11.5.20. Інвестиційна фірма вживає всіх можливих заходів для забезпечення того, щоб фінансові інструменти або грошові кошти, отримані в результаті виконання замовлення, своєчасно та коректно зараховувались на рахунок відповідного клієнта. В будь-якому випадку Інвестиційна фірма не несе відповідальності за несвоєчасне та некоректне зарахування/незарахування фінансових інструментів або грошових коштів, якщо це сталося не з вини Інвестиційної фірми.

11.5.21. Всі замовлення виконуються у порядку їх надходження (з урахуванням способу надання замовлення), якщо інше не передбачено договором або дорученням/розпорядженням Клієнта (на підставі критеріїв «першим отримано – першим виконано»), а потім операції за власний рахунок з такими самими фінансовими інструментами. У разі направлення клієнтами двох рівнозначних замовлень у порядку, визначеному відповідним договором з клієнтом, перше отримане замовлення повинно бути взяте до виконання перед другим (за інших рівних умов). Проте в разі, якщо одне замовлення направлене клієнтом у письмовій формі у вигляді паперового документу (у порядку, визначеному генеральним договором з клієнтом), а інше у вигляді повідомлення у письмовій формі у вигляді електронного документу (у порядку, визначеному генеральним договором з клієнтом), друге замовлення, швидше за все буде виконане першим в силу переваг в швидкості оброблення та подальшої передачі замовлень на виконання.

11.5.22. Клієнт може відкликати або змінити замовлення до закінчення строку його дії, але не пізніше його повного виконання Інвестиційною фірмою, направивши Інвестиційній фірмі у спосіб, визначений генеральним договором та/або іншим договором, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта, письмового повідомлення про відкликання/зміну замовлення.

11.5.23. Замовлення може бути змінено лише за згодою Інвестиційної фірми. Прийняття Інвестиційною фірмою зміни Замовлення здійснюється в порядку, встановленому для прийняття такого замовлення. Якщо на момент відкликання або зміни замовлення Інвестиційною фірмою відповідно до цього замовлення були укладені договори, які передбачають купівлю/продаж/міну/комісію/доручення/операцію РЕПО/позику частини зазначених в замовленні фінансових інструментів, клієнт має право відкликати або змінити замовлення лише щодо решти фінансових інструментів. Замовлення вважається відкликаним на наступний робочий день після одержання Інвестиційною фірмою письмового повідомлення про відкликання замовлення. Замовлення вважається зміненим на наступний робочий день після погодження Інвестиційною фірмою зміни замовлення.

11.5.24. Відкликання/зміна замовлення клієнтом, відмова Інвестиційної фірми від виконання замовлення не впливають на права та обов'язки сторін, що виникли на підставі

договорів, які передбачають купівлю/продаж/операцію РЕПО/міну/позику фінансових інструментів, укладених Інвестиційною фірмою до відкликання/зміни Замовлення/відмови від замовлення, а також на права та обов'язки сторін за договором в зв'язку з укладенням зазначених договорів. Це означає, що відкликання/зміна замовлення, відмова Інвестиційної фірми від виконання замовлення: не звільняє Клієнта від обов'язку виконати умови договорів, укладених Інвестиційною фірмою на виконання такого Замовлення від імені Клієнта; не звільняє Сторони від обов'язку здійснити всі необхідні дії, необхідні для виконання договорів, укладених Інвестиційною фірмою на виконання такого замовлення; не звільняє клієнта від обов'язку щодо сплати Інвестиційній фірмі належної йому винагороди, компенсації понесених Інвестиційною фірмою витрат, а також здійснення будь-яких інших платежів у зв'язку з частковим виконанням такого замовлення.

11.5.25. У разі отримання Інвестиційною фірмою від клієнта замовлення, відповідно до якого Інвестиційна фірма виступає комісіонером, він має право за згодою клієнта (комітента) укласти з іншим Інвестиційною фірмою цінними паперами або іноземною інвестиційною фірмою договір субкомісії або інший договір, передбачений законодавством країни реєстрації іноземної інвестиційної фірми, за яким набуває права та обов'язки комітента щодо субкомісіонера, залишаючись відповідальним за дії субкомісіонера перед своїм клієнтом.

У разі отримання Інвестиційною фірмою, замовлення щодо проведення операції з фінансовими інструментами за межами України, має право здійснити таку операцію за участю іноземної інвестиційної фірми із дотриманням вимог генерального договору та/або іншого договору, який містить результати проведеного інвестиційною фірмою оцінювання та законодавства країни, в якій здійснюється операція.

11.5.26. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта про зміни до правил виконання замовлень клієнта, що стосуються прав та інтересів клієнтів відповідно до законодавства.

11.6. Перелік критеріїв для кожного виду фінансового інструменту, які враховуються з метою отримання при виконанні замовлень якомога кращого результату для своїх клієнтів, та порядок їх визначення:

11.6.1. Для всіх видів фінансових інструментів (цінних паперів та деривативних контрактів):

- а) відповідність ціни та інших характеристик правочину (кількість фінансових інструментів, сума правочину, термін виконання тощо) умовам, визначеним у замовленні клієнта;
- б) відповідність ціни фінансових інструментів поточній ринковій кон'юктурі (справедлива вартість ОВДП, визначена Національним банком України, біржові курси/поточні ціни/інші цінові показники, оприлюднені оператором(ами) організованого ринку та/або в загальнодоступній системі розкриття інформації НКЦПФР, за умови достатньої актуальності таких цінових показників);
- в) відповідність вимогам та обмеженням, в т.ч. щодо систем управління ризиками та контролю ціноутворення, встановленим оператором(ами) організованого ринку;
- г) очікувані трансакційні витрати щодо виконання замовлення клієнта;

11.6.2. для боргових цінних паперів – додатково:

- а) відповідність доходності цінних паперів (за умови її визначення у замовленні клієнта) поточній ринковій кон'юктурі (доходності, що відповідає справедливій вартості ОВДП, визначеній Національним банком України, доходності первинного розміщення облігацій з подібними умовами випуску та обігу, показникам доходності, оприлюдненим оператором(ами) організованого ринку та/або НБУ та/або в загальнодоступній системі розкриття інформації НКЦПФР, за умови достатньої актуальності таких показників);
- б) при цьому доходність фінансових інструментів розраховується відповідно до публічних умов випуску та/або вимог нормативно-правових актів відповідних регуляторів фінансових ринків (зокрема, НКЦПФР, НБУ, Міністерства фінансів України) та/або правил та документів організованих ринків, Розрахункового центру чи інших суб'єктів інфраструктури клірингу та розрахунків;

11.6.3. для облігацій зовнішньої державної позики, державних деривативів та цінних паперів іноземних емітентів, допущених до торгів на території України, які мають одночасний обіг в Україні та поза її межами, – додатково:

- а) відповідність ціни та/або доходності цінних паперів (за умови визначення доходності у замовленні клієнта) поточній ринковій кон'юктурі на іноземних організованих ринках, з

врахуванням значень відповідних курсів валют та за умови достатньої актуальності таких показників;

11.6.4. для деривативних контрактів – додатково:

б) ризики цінових втрат щодо відкриття/утримання/закриття (в т.ч. примусового) позицій, доцільність хеджування тощо.

11.6.5. Відповідно до статусу і рівня знань клієнта, загальний опис ризиків конкретного типу відповідного інструменту включає, таку інформацію:

- а) ризики, пов'язані з певним типом фінансового інструменту, включаючи пояснення левериджу та його наслідків, а також ризик втрати всієї інвестиції, включаючи ризики, пов'язані з неплатоспроможністю постачальника фінансових інструментів або пов'язаними подіями;
- б) волатильність ціни таких інструментів та будь-які обмеження щодо доступу до ринку цінних паперів таких інструментів;
- в) інформацію про перешкоди або обмеження для ліквідації інвестиції, наприклад, як це може бути у випадку неліквідних фінансових інструментів або фінансових інструментів з фіксованим інвестиційним строком, включаючи зазначення можливих методів ліквідації та її наслідків, можливих обмежень та орієнтовні строки продажу фінансового інструменту перед відшкодуванням початкових витрат по операції з таким видом фінансових інструментів;
- г) той факт, що інвестор в результаті здійснення операцій з такими інструментами, може взяти на себе фінансові зобов'язання та інші додаткові зобов'язання, включаючи непередбачені зобов'язання, додатково до витрат на придбання інструментів;
- г) будь-які вимоги до маржі або подібні зобов'язання, що застосовуються до інструментів такого типу.

11.7. Перелік місць вчинення правочину щодо фінансових інструментів для кожного виду фінансового інструменту:

11.7.1. Вчинення правочинів щодо фінансових інструментів може бути здійснено інвестиційною фірмою як на організованому ринку капіталу, так і поза організованим ринком капіталу.

11.7.2. Задля виконання замовлень на організованому ринку капіталу Інвестиційна фірма може використовувати наступні місця вчинення правочинів:

- 1) регульований ринок;
- 2) багатосторонній торговельний майданчик (БТМ);
- 3) організований торговельний майданчик (ОТМ);

11.7.3. Для кожного виду фінансового інструменту, що є предметом замовлення клієнта (зокрема, державні облігації, корпоративні облігації, облігації місцевих позик, акції, цінні папери ІСІ, деривативні контракти тощо), місце вчинення правочину (організований ринок або поза організованим ринком) обирається відповідно до:

- а) умов, визначених у замовленні клієнта (організований ринок, в т.ч. конкретний оператор організованого ринку та/або конкретна багатостороння система, або поза організованим ринком, або без обмежень щодо місця вчинення правочину);
- б) нормативних обмежень щодо місця обігу фінансового інструменту;
- в) оступу Інвестиційної фірми до торгів, клірингу та розрахунків за правочинами на конкретному організованому ринку (на регульованому ринку, багатосторонньому торговельному майданчику або організованому торговельному майданчику, що управляється конкретним оператором організованого ринку);
- г) допуску фінансового інструменту до торгів на конкретному організованому ринку;
- г) допуску клієнта до клірингу та розрахунків за правочинами на конкретному організованому ринку.

11.7.4. Для виконання замовлення Інвестиційна фірма використовує такі місця виконання правочинів, що забезпечать найкращий результат для клієнтів.

11.7.5. Інвестиційна фірма не структурує та не стягує свої винагороди таким чином, щоб проводити несправедливі відмінності між місцями вчинення правочинів на виконання замовлення клієнта.

11.8. Порядок ознайомлення клієнта з відповідною інформацією про процедури виконання замовлень та отримання його попередньої письмової згоди з такими процедурами:

11.8.1. До моменту укладання договору з клієнтом Інвестиційна фірма деталізовано та у зрозумілій для клієнта спосіб надає відповідну інформацію, як саме Інвестиційна фірма виконуватиме замовлення, доручення (розпорядження) клієнта та отримує попередню згоду

клієнта з процедурами виконання доручень (розпоряджень) про що вноситься відповідна інформація до генерального договору (іншого договору, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта).

11.8.2. На вимогу клієнта Інвестиційна фірма зобов'язана надати інформацію щодо стану виконання будь-якого укладеного з ним договору, наданого замовлення, про що Інвестиційна фірма інформує клієнта.

11.9. Порядок здійснення регулярного оцінювання ефективності процедур виконання замовлень клієнтів:

11.9.1. Інвестиційна фірма здійснює моніторинг ризиків в межах як одного процесу, так і групи процесів, що застосовуються Інвестиційною фірмою для виконання замовлень клієнтів.

11.9.2. Інвестиційна фірма на постійній основі здійснює регулярний контроль за дотриманням процедур виконання замовлень клієнтів, в тому числі шляхом аналізу результатів виконання замовлень поміж всіх місць виконання замовлень.

11.9.3. Інвестиційна фірма здійснює періодично, але не рідше одного разу на рік оцінювання ефективності процедур виконання замовлень клієнтів, та у разі необхідності, вносить зміни до них, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності задля отримання найкращого результату для клієнтів.

11.10. Порядок внесення змін до порядку виконання замовлень клієнтів, які вносяться за результатом проведеного оцінювання ефективності встановлених цим порядком процедур, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності;

11.10.1. Внесення змін до процедур виконання замовлень клієнтів здійснюється за необхідності за результатами проведеного оцінювання їх ефективності, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності задля отримання найкращого результату для Клієнтів.

11.11. Порядок повідомлення клієнтів про зміни у процедурах виконання замовлень та/або цього Положення:

11.11.1. У разі внесення змін до процедур виконання замовлень, доручень (розпоряджень) клієнтів та/або внутрішніх положень, що визначають порядок виконання замовлень клієнтів, Інвестиційна фірма невідкладно повідомляє про це клієнтів, у спосіб та терміни, визначені відповідним договором.

12. ПОРЯДОК ФІКСАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ З КЛІЄНТАМИ (ПРЕДСТАВНИКАМИ КЛІЄНТІВ) ТА ІНШИМИ УЧАСНИКАМИ РИНКІВ КАПІТАЛУ

12.1. Порядок фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу розроблено з урахуванням розміру Інвестиційної фірми, його організаційної структури, а також характеру, масштабу та складності професійної діяльності, а саме:

12.1.1. здійснює записи всіх електронних повідомлень з клієнтом (представником клієнта) та іншими учасниками ринків капіталу, включаючи внутрішні електронні повідомлення між працівниками, які пов'язані чи можуть бути пов'язані з отриманням, опрацюванням та виконанням замовлень клієнтів, які призводять чи можуть призвести до укладання договору, та/або доручень (розпоряджень) клієнтів, які призводять чи можуть призвести до отримання або зміни реквізитів замовлення за допомогою наступних засобів: корпоративної пошти, програмних засобів, тощо;

12.1.2. складає письмовий звіт, під час особистої розмови працівника Інвестиційної фірми з клієнтом (представником клієнта) у разі отримання доручень (розпоряджень) від клієнта, які призводять чи можуть призвести до укладання договору та/або отримання замовлення;

12.2. Перед встановленням ділових відносин з клієнтом Інвестиційна фірма повідомляє його про те, що електронні повідомлення, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення будуть записуватись Інвестиційною фірмою за допомогою програмно-технічного комплексу та їх копії будуть надані Клієнту на його вимогу протягом п'яти років з дати створення запису.

12.3. Інвестиційна фірма не надає інвестиційні послуги, які стосуються приймання, передачі та виконання замовлень, клієнтам, які заздалегідь не були повідомлені про запис їх електронних повідомлень, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення.

12.4. Інвестиційна фірма вживає всі необхідні заходи для здійснення запису відповідних електронних повідомлень, здійснених, надісланих або отриманих за допомогою обладнання, яке

надано Інвестиційною фірмою своїм працівникам або використання якого працівниками погоджено Інвестиційною фірмою (надалі – авторизовані канали комунікацій).

12.5. Інвестиційна фірма та її працівники не використовують не авторизовані канали комунікацій для отримання замовлень, доручень (розпоряджень) від клієнтів (представників клієнтів).

12.6. Перелік засобів, які надані працівникам або використання яких працівниками погоджено Інвестиційною фірмою, за допомогою яких здійснюється запис електронних повідомлень, із зазначенням їх реквізитів:

12.6.1. Корпоративні пошти: fc@daliz.finance та broker@daliz.finance.

12.7. Процедура та вимоги до складання письмового звіту, що стосується відповідних особистих розмов:

12.7.1. Інвестиційна фірма у разі отримання доручення (розпорядження) від клієнтів, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення, під час особистої розмови працівника Інвестиційної фірми з клієнтами (представниками клієнтів), фіксує таке доручення (розпорядження) у формі письмового звіту, який узгоджується з клієнтами, у спосіб визначений цим Розділом цього Положення.

12.7.2. Письмовий звіт, що стосується відповідних особистих розмов з клієнтами, складається працівником Інвестиційної фірми у формі паперового та/або електронного документа, узгоджується з клієнтом та, зокрема повинен містити:

- а) дату та час проведення зустрічі;
- б) адресу та місце проведення зустрічі;
- в) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) ініціатора зустрічі;
- г) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) учасників зустрічі та інформацію щодо підтвердження їх статусу на зустрічі (довіреність, паспортні дані, тощо);
- д) інформацію про замовлення, доручення (розпорядження) клієнта, включаючи вид послуги (купівля, продаж, міна, здійснення операції РЕПО, позика), реквізити ідентифікації фінансового інструменту, кількість фінансових інструментів, ціну та терміни виставлення, виконання замовлення.

12.8. Письмовий звіт, зазначений в цьому розділі узгоджується з клієнтом, шляхом особистого ознайомлення клієнта (представника клієнта) та засвідчуються у паперовому вигляді підписами уповноваженої особи Інвестиційної фірми та клієнта (представника клієнта) та скріплюються печатками сторін (у разі наявності), а в електронному вигляді – з дотриманням вимог цього Положення та законодавства про електронний документообіг.

12.9. Записи та письмові звіти, створені Інвестиційною фірмою відповідно до вимог цього Розділу, надаються відповідному клієнту та Комісії на їх вимогу і зберігаються Інвестиційною фірмою протягом п'яти років.

Записи та письмові звіти в електронній формі зберігаються за допомогою надійних носіїв, що дозволяє їх відтворювати та копіювати, у форматі, який не дозволяє змінювати чи видаляти оригінальні записи та письмові звіти. Такі записи зберігаються таким чином, щоб вони були легко доступними і клієнти та НКЦПФР могли отримати доступ до них за запитом.

12.10. Інвестиційна фірма забезпечує якість, точність та повноту всіх записів електронних повідомлень та письмових звітів.

12.11. Інвестиційна фірма періодично, але не рідше одного разу на рік здійснює оцінювання ефективності процедур фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу, та у разі необхідності, вносить зміни до них, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності.

12.12. Внесення змін до процедур фіксації взаємодії з клієнтами (представниками клієнтів) та іншими учасниками ринків капіталу здійснюється за необхідності за результатами проведеного оцінювання їх ефективності, з метою усунення недоліків та підвищення їх ефективності.

12.13. Інвестиційна фірма на постійній основі веде та оновлює перелік осіб, які отримали від Інвестиційної фірми відповідні засоби та/або мають засоби, використання яких погоджено Інвестиційною фірмою, за допомогою яких здійснюється запис електронних повідомлень, під час отримання, опрацювання та виконання доручень (розпоряджень) клієнтів, які призводять чи можуть призводити до укладання договору та/або отримання замовлення.

13. ПОРЯДОК ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ТА ПОДАВАННЯ ЗВІТНОСТІ ЩОДО ОПЕРАЦІЙ З ЦІННИМИ ПАПЕРАМИ

13.1. Ведення Інвестиційною фірмою внутрішнього обліку забезпечується системою внутрішнього обліку, до складу якої входять:

- документи внутрішнього обліку;
- журнал (журнали) обліку;
- реєстри внутрішнього обліку;
- акти проведення звірки наявності коштів та фінансових інструментів;
- звіти (повідомлення) Інвестиційної фірми клієнтам;
- інші журнали та реєстри внутрішнього обліку, визначені внутрішніми документами Інвестиційної фірми.

13.2. Інвестиційна фірма здійснює ведення внутрішнього обліку в паперовій та/або електронній формі з урахуванням вимог законодавства про електронні документи та електронний документообіг.

13.3. Інвестиційна фірма веде облік замовлень та подальших доручень (розпоряджень), пов'язаних з ними, отриманих від клієнта, а також прийнятих Інвестиційною фірмою рішень щодо вчинення правочинів на їх виконання та облік вчинених, на виконання замовлень та подальших доручень (розпоряджень) пов'язаних з ними, отриманих від клієнта, правочинів та негайно, реєструє й зберігає, визначену чинним законодавством інформацію.

13.4. Записи у системі внутрішнього обліку Інвестиційної фірми зберігаються на надійному носії, що дозволяє зберігати інформацію у спосіб, доступний для подальшого використання Комісією у формі та у спосіб відповідно до вимог чинного законодавства.

13.5. Внутрішній облік ведеться в грошовому вираженні з урахуванням вимог валютного законодавства та в кількісному вираженні в одиницях цінних паперів та інших фінансових інструментів певного виду.

13.6. Внутрішній облік грошових коштів, фінансових інструментів, які знаходяться у власності Інвестиційної фірми, фінансових інструментів власних випусків, а також договорів при здійсненні дилерської діяльності Інвестиційної фірми ведеться відокремлено від внутрішнього обліку грошових коштів, фінансових інструментів, а також договорів, укладених за дорученням чи в інтересах клієнтів Інвестиційної фірми.

13.7. Внутрішній облік, що ведеться Інвестиційною фірмою забезпечує можливість відображення виконання договору частинами, якщо це передбачено умовами договору.

13.8. У системі внутрішнього обліку Інвестиційної фірми відповідно до характеру її діяльності зберігаються документи і записи за зобов'язаннями щодо:

- а) оцінювання клієнтів;
- б) обробки замовлень;
- в) замовлень клієнтів та правочинів за ними;
- г) звітності перед клієнтами;
- г) захисту активів клієнтів (у разі використання клієнтських фінансових інструментів та коштів);
- д) спілкування з клієнтами;
- е) організаційних вимог.

13.9. Система внутрішнього обліку Інвестиційної фірми забезпечує збереження:

- а) щодо оцінювання клієнтів:
 - інформації, яка надавалась клієнтам та потенційним клієнтам;
 - договорів укладених з клієнтами або інших документи, які підтверджують факти укладання, виконання, зміни умов та розірвання договорів;
 - результати проведених оцінок відповідності й доречності;
- б) щодо обробки замовлень;
 - порядку обробки замовлень (наказів, розпоряджень, доручень);
- в) щодо замовлень клієнтів та правочинів за ними:
 - записів замовлень клієнтів (наказів, розпоряджень, доручень);
 - записів правочинів та обробки замовлень;
- г) щодо звітності перед клієнтами;
 - звітності щодо послуг, що надається клієнтам;
- г) захисту активів клієнтів;
 - використання клієнтських фінансових інструментів та коштів (у разі здійснення зазначеної

діяльності);

д) щодо спілкування з клієнтами:

- інформації про витрати та супутні витрати;
- інформації про Інвестиційну фірму та її послуги, фінансові інструменти та захист активів клієнта;
- інформації для клієнтів, а саме записи спілкування;
- маркетингових повідомлень (крім усної форми);
- інвестиційних порад для непрофесійних клієнтів;
- інвестиційних досліджень;

е) щодо організаційних вимог:

- внутрішньої організації Інвестиційної фірми;
- звітів з комплаєнсу;
- записів про конфлікт інтересів;
- стимулів;
- звітів про управління ризиками;
- звітів про внутрішній аудит;
- записів про розгляд скарг;
- звітів про особисті угоди.

13.10. Записи у внутрішньому обліку вносяться на підставі документів внутрішнього обліку, до яких належать:

- документи, що підтверджують проведення оцінювання та містить результати такого оцінювання клієнтів, в тому числі проведених оцінок відповідності й доречності;
- договори або інші документи, які підтверджують факти укладання, виконання, зміни умов та розірвання договорів;
- замовлення, інші передбачені договором доручення (розпорядження) клієнтів;
- документи, якими підтверджуються факти проведення строкових операцій;
- акти приймання-передавання фінансових інструментів документарної форми існування;
- банківські та/або інші документи, якими підтверджуються факти проведення грошових розрахунків за фінансові інструменти, виконання умов договору про управління, операції з грошовими коштами;
- документи, що підтверджують факти здійснення операцій фінансовими інструментами (виписки, довідки з рахунків у цінних паперах, звіти іноземної інвестиційної фірми тощо);
- документи, що підтверджують факти здійснення операцій з фінансовими інструментами (виписки, довідки з рахунків у цінних паперах, звіти іноземної інвестиційної фірми тощо);
- документи, повідомлення, які отримує Інвестиційна фірма від операторів організованих ринків та депозитарних установ, іноземних інвестиційних фірм, іноземних операторів організованих ринків, що є підставою для виникнення, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків за договорами щодо фінансових інструментів;
- рішення та інші документи органів державної влади, у тому числі судової, які є підставою для виникнення, зміни або припинення цивільних прав та обов'язків за договорами фінансових інструментів;
- інші документів, які підтверджують факти, пов'язані з проведенням оцінювання клієнта, звітування перед клієнтом, укладанням і виконанням договору, припиненням обов'язків з інших причин, зі зміною умов договору, з проведенням розрахунків за договором, з виконанням, зміною чи припиненням договору, який укладений між Інвестиційною фірмою і клієнтом, повністю або частково.

13.11. Документи внутрішнього обліку складаються та засвідчуються Інвестиційною фірмою відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх документів Інвестиційної фірми, у тому числі цього Положення.

13.12. Інвестиційна фірма забезпечує збереження документів внутрішнього обліку протягом п'яти років, з моменту їх отримання або складання, якщо інше не встановлено законодавством.

13.13. Записи та документи, які визначають відповідні права та обов'язки Інвестиційної фірми та клієнта за договором про надання послуг, або умови, на яких Інвестиційна фірма надає послуги клієнту, зберігаються протягом всього терміну тривалості ділових відносин з клієнтом.

13.14. Відповідальність за організацію внутрішнього обліку, в тому числі із залученням відокремлених підрозділів, несе керівник Інвестиційної фірми, який забезпечує дотримання фахівцями Інвестиційної фірми при здійсненні професійної діяльності вимог законодавства та

внутрішніх документів Інвестиційної фірми.

13.15. Інвестиційна фірма зобов'язана надавати НКЦПФР, а також іншим органам державної влади відповідно до їх повноважень та у порядку, встановленому законодавством, інформацію та/або копії документів, що є складовими внутрішнього обліку.

13.16. Журнал ведеться в хронологічному порядку і містить інформацію про всі укладені Інвестиційною фірмою договори (замовлення), що стосуються професійної діяльності на ринках капіталу.

13.17. До Журналу заноситься інформація:

а) щодо договорів при здійсненні брокерської діяльності, субброкерської діяльності та дилерської діяльності:

- реквізити ідентифікації договору;
- реквізити сторін договору, зазначені в пункті 3 розділу III цього Положення;
- предмет договору з визначенням виду послуги, яку надає Інвестиційна фірма за договором;
- реквізити ідентифікації фінансового інструменту (за винятком генерального договору) - вид/тип/найменування фінансових інструментів; серія фінансових інструментів - за наявності; вид опціонних сертифікатів - для випуску опціонних сертифікатів, вид іншого фінансового інструменту; найменування (позначення) деривативу, прийняте на організованому ринку, в тому числі на іноземній; найменування емітента фінансового інструменту (або особи, яка видала фінансовий інструмент), прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) особи, яка видала фінансовий інструмент; код за ЄДРПОУ - для емітента (або особи, яка видала фінансовий інструмент) - резидента, номер реєстрації - для емітента (або особи, яка видала фінансовий інструмент) - нерезидента, для фізичної особи, яка видала фінансовий інструмент, - реєстраційний номер облікової картки платника податків (у разі відсутності відповідно до законодавства - не зазначається); міжнародний ідентифікаційний номер фінансових інструментів (для емісійних фінансових інструментів, а також інших фінансових інструментів, якщо присвоєння цього коду для них передбачено законами України або законодавством країни їх розміщення) або номер первинного розміщення відповідно до оголошення Міністерства фінансів про проведення аукціону (для державних облігацій України); інші реквізити ідентифікації відповідно до виду фінансового інструменту;
- кількість фінансових інструментів (крім генерального договору);
- суму договору (крім генерального договору) або ціну фінансових інструментів за першою та другою частинами операції за договором РЕПО;
- термін дії договору;
- дату виконання (розірвання) договору;
- реквізити ідентифікації договору, замовлення, на виконання якого укладений договір на виконання, договір на придбання (зазначається для договорів на виконання, на придбання);
- реквізити біржового контракту (зазначається для договорів на виконання, на придбання, укладених на організованому ринку);
- вказівки щодо того, чи є Інвестиційна фірма керуючою рахунком у цінних паперах клієнта;
- дату виконання першої частини операції за договором РЕПО;

б) щодо замовлень клієнта:

- реквізити ідентифікації замовлення (номер та дата надання замовлення, термін дії замовлення);
- реквізити ідентифікації генерального договору, до якого надано замовлення;
- вид послуги (купівля, продаж, операція РЕПО, позика, міна), яку надає Інвестиційна фірма;
- реквізити ідентифікації фінансового інструменту - вид/тип/найменування фінансових інструментів; серія фінансових інструментів - за наявності; вид опціонних сертифікатів - для випуску опціонних сертифікатів, вид іншого фінансового інструменту; найменування (позначення) деривативу, прийняте на організованому ринку, в тому числі на іноземній; найменування емітента фінансового інструменту (або особи, яка видала фінансовий інструмент), прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) особи, яка видала фінансовий інструмент; код за ЄДРПОУ - для емітента (або особи, яка видала фінансовий інструмент) - резидента, номер реєстрації - для емітента (або особи, яка видала фінансовий інструмент) - нерезидента, для фізичної особи, яка видала фінансовий інструмент, - реєстраційний номер облікової картки платника податків (у разі відсутності відповідно до законодавства - не зазначається); міжнародний ідентифікаційний номер фінансових інструментів (для емісійних фінансових інструментів, а також інших фінансових інструментів, якщо присвоєння цього коду для них передбачено законами України або законодавством країни їх розміщення) або номер первинного

розміщення відповідно до оголошення Міністерства фінансів про проведення аукціону (для державних облігацій України); інші реквізити ідентифікації відповідно до виду фінансового інструменту;

- кількість фінансових інструментів;
- суму (орієнтовну суму) договору, що розраховується відповідно до умов, визначених клієнтом, з урахуванням видів замовлення;
- ціну одного фінансового інструменту або однозначні умови її визначення відповідно до виду замовлення клієнта до генерального договору;
- дату виконання (анулювання) замовлення клієнта.

в) щодо строкових операцій:

- ідентифікаційний номер за реєстром договорів, що формується оператором організованого ринку;
- дату проведення строкової операції;
- реквізити сторін укладених строкових контрактів;
- предмет строкової операції з визначенням: виду послуг, які надає Інвестиційна фірма (купівля або продаж); реквізити ідентифікації строкового контракту (код (позначення) строкового контракту); найменування строкового контракту; ціна, за якою укладені строкові контракти за строковою операцією; кількості укладених строкових контрактів;
- реквізити ідентифікації договору комісії, договору доручення або замовлення клієнта до генерального договору, на виконання якого проведено строкову операцію;
- дату виконання строкових контрактів.

13.18. Інвестиційна фірма може вносити до журналу обліку додаткову інформацію щодо доручень, звітів Інвестиційної фірми, які надаються клієнтам, звітів Інвестиційній фірмі від інших інвестиційних фірм (у разі якщо це передбачено відповідним договором), розпоряджень, операцій тощо.

13.19. Відображення інформації в журналі обліку здійснюється не пізніше наступного робочого дня з дати виникнення такої інформації.

13.20. Організація ведення Журналу повинна забезпечувати можливість відокремлення інформації щодо договорів, які оспорується сторонами (оспорюваних договорів), а так само відокремлення інформації щодо операцій, які проводяться Інвестиційною фірмою та його відокремленими підрозділами.

13.21. Інвестиційна фірма здійснює ведення таких реєстрів внутрішнього обліку:

13.21.1. реєстр внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами і операціями з фінансовими інструментами;

13.21.2. реєстр внутрішнього обліку фінансових інструментів.

13.22. Реєстр внутрішнього обліку фінансових інструментів має містити:

- номер (код) рахунку внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, клієнта;
- вид іншого фінансового інструменту (найменування (код) деривативу, прийняте на організованому ринку);
- найменування емітента фінансового інструменту (або особи, яка видала фінансовий інструмент), прізвище, ім'я, по батькові (у разі наявності) особи, яка видала фінансовий інструмент; код за ЄДРПОУ - для емітента (або особи, яка видала фінансовий інструмент) - резидента, номер реєстрації - для емітента (або особи, яка видала фінансовий інструмент) - нерезидента, для фізичної особи, яка видала фінансовий інструмент, - реєстраційний номер облікової картки платника податків (у разі відсутності відповідно до законодавства не зазначається);
- міжнародний ідентифікаційний номер фінансового інструменту (для емісійних фінансових інструментів, а також інших фінансових інструментів, якщо присвоєння цього коду для них передбачено законами України);
- номер договору або іншої операції з іншими фінансовими інструментами;
- дату проведення операції з фінансовими інструментами;
- номер (за наявності) та дату документа внутрішнього обліку, який підтверджує факти здійснення операцій з фінансовими інструментами (для операцій, за якими зміни в системах обліку прав власності на цінні папери вносяться на підставі розпоряджень Інвестиційної фірми);
- найменування операції (поставка фінансових інструментів, одержання фінансових інструментів, інші операції, встановлені внутрішніми документами Інвестиційної фірми);
- вхідний залишок інших фінансових інструментів по рахунку (для операцій, за якими зміни в

системах обліку прав власності на цінні папери вносяться на підставі розпоряджень Інвестиційної фірми);

- кількість фінансових інструментів за операцією;

- вихідний залишок фінансових інструментів по рахунку (для операцій, за якими зміни в системах обліку прав власності на цінні папери вносяться на підставі розпоряджень Інвестиційної фірми).

13.23. Облік зобов'язань за фінансовими інструментами та коштами ведеться Інвестиційною фірмою відповідно до укладених договорів та інформації, що міститься у журналі (журналах) обліку та реєстрах внутрішнього обліку.

13.24. Звірка наявності фінансових інструментів проводиться у розрізі випусків фінансових інструментів, які знаходяться на балансі Інвестиційної фірми, а також за всіма фінансовими інструментами клієнтів, стосовно яких Інвестиційній фірмі клієнтом надані повноваження з розпорядження та реалізації прав за фінансовими інструментами, а також за всіма фінансовими інструментами клієнтів, переданих Інвестиційній фірмі в управління.

13.25. Дані стосовно залишків фінансових інструментів звіряються Інвестиційною фірмою з даними рахунків бухгалтерського обліку, з виписками з рахунків у цінних паперах на звітну дату та/або звітами про стан рахунків у третіх осіб (іноземних інвестиційних фірм).

13.26. Звірка наявності фінансових інструментів проводиться Інвестиційною фірмою:

- а) протягом 10 робочих днів місяця, наступного за кварталом, протягом якого змінювався залишок фінансових інструментів;

- б) щороку щодо всіх фінансових інструментів протягом місяця, наступного за роком, за який проводиться звірка.

13.27. За підсумками проведення кожної звірки Інвестиційна фірма складає акт проведення звірки із зазначенням розходжень, виявлених у ході проведення звірки. Акт проведення звірки наявності фінансових інструментів має бути складено не пізніше одного місяця (одного кварталу) після завершення звітного кварталу (звітного року). Акт проведення звірки підписується фахівцем Інвестиційної фірми, який безпосередньо проводив звірку, фахівцем, відповідальним за ведення внутрішнього обліку відповідно до внутрішніх документів Інвестиційної фірми, та головним бухгалтером Інвестиційної фірми або іншою особою, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку Інвестиційної фірми.

13.28. Порядок подання звітності щодо операцій з фінансовими інструментами:

13.28.1. Інвестиційна фірма складає та подає адміністративні дані та інформацію щодо всіх операцій з фінансовими інструментами до НКЦПФР у відповідності до Положення про порядок складання та подання адміністративних даних щодо діяльності торговців цінними паперами до Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку, затвердженого Рішенням НКЦПФР № 1283 від 25.09.2012.

13.28.2. Інвестиційна фірма подає до загальнодоступної інформаційної бази даних НКЦПФР про ринок цінних паперів для подальшого розміщення інформацію про всі вчинені поза організованим ринком нею або за її участю правочини щодо емісійних цінних паперів не пізніше 24:00 наступного робочого дня після дати виникнення (виконання) правочину щодо емісійних цінних паперів за формою, визначеною нормативно-правовим актом НКЦПФР щодо подання та розміщення інформації в загальнодоступній інформаційній базі даних НКЦПФР про ринок цінних паперів.

13.28.3. Інвестиційна фірма у процесі провадження професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами подає до НКЦПФР відомості та документи відповідно до вимог нормативно-правового акту НКЦПФР щодо ліцензійних умов провадження професійної діяльності на ринку капіталів (ринку цінних паперів) - діяльності з торгівлі цінними паперами.

13.28.4. Інвестиційна фірма подає звітність до саморегулювальної організації та/або об'єднання професійних учасників, членом якого вона є. Склад, порядок та строки подання такої звітності встановлені внутрішніми документами об'єднання.

14. ПОРЯДОК ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ ТА ПОДАННЯ ЗВІТНОСТІ ЩОДО КОШТІВ КЛІЄНТІВ

14.1. Інвестиційна фірма веде внутрішній облік фінансових інструментів, майнових прав за ними та грошових коштів окремо для кожного клієнта та окремо від фінансових інструментів, майнових прав за ними та грошових коштів, що перебувають у власності інвестиційної фірми.

- 14.2. Для забезпечення внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами та операціями з фінансовими інструментами Інвестиційна фірма веде Реєстр внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами та операціями з фінансовими інструментами (далі – Реєстр).
- 14.3. Реєстр внутрішнього обліку забезпечує облік грошових коштів, фінансових інструментів та зобов'язань щодо Інвестиційної фірми та кожного Клієнта (контрагента) окремо у розрізі укладених та виконаних (не виконаних) договорів (замовлень).
- 14.4. Реєстр внутрішнього обліку використовуються Інвестиційною фірмою тільки в рамках внутрішнього обліку.
- 14.5. Облік грошових коштів здійснюється для відображення всіх операцій, пов'язаних з рухом грошових коштів Інвестиційної фірми та її Клієнтів і визначення залишків грошових коштів за місцями їх обліку (зберігання). Облік в Реєстрі ведеться в грошовому виразі.
- 14.6. Інвестиційна фірма окремо здійснює облік грошових коштів Клієнтів, які передані Інвестиційній фірмі для здійснення операцій з фінансовими інструментами, грошових коштів Клієнтів, відповідно до укладених договорів, а також власних грошових коштів.
- 14.7. Організація ведення обліку грошових коштів забезпечує відокремлення інформації щодо Інвестиційної фірми та кожного Клієнта окремо щодо:
- 14.7.1. договорів та замовлень у частині грошових коштів, належних Клієнтам;
- 14.7.2. грошових коштів, що належать безпосередньо Інвестиційній фірмі.
- 14.8. У реєстрі внутрішнього обліку грошових коштів та розрахунків за договорами і операціями з фінансовими інструментами відображаються відомості про всі операції, пов'язані з рухом грошових коштів клієнтів, а також залишки грошових коштів клієнтів за місцями їх обліку (зберігання). Облік грошових коштів ведеться в грошовому вираженні.
- 14.9. Інвестиційна фірма проводить періодичну звірку даних Реєстру внутрішнього обліку щодо фактичної наявності грошових коштів та фінансових інструментів на рахунках Клієнтів (контрагентів) та власних рахунках Інвестиційної фірми.
- 14.10. При проведенні звірки звіряються дані, що містяться в Реєстрі внутрішнього обліку, про залишки грошових коштів з даними бухгалтерського обліку коштів.
- 14.11. Звірка наявності коштів проводиться Інвестиційною фірмою не рідше одного разу на місяць.
- 14.12. Дані стосовно залишків коштів у реєстрі внутрішнього обліку коштів та розрахунків за договорами і операціями з фінансовими інструментами звіряються з даними бухгалтерського обліку коштів, з виписками із рахунків на поточну дату.
- 14.13. Інвестиційна фірма зобов'язана надавати клієнту звіти за укладеними договорами, строковими операціями та іншими операціями, здійсненими Інвестиційною фірмою на виконання договору комісії, договору доручення, замовлення клієнта до генерального договору.
- 14.14. Інвестиційна фірма звітує перед клієнтами про використання їхніх грошових коштів не рідше одного разу протягом календарного кварталу, крім випадку, коли договором, укладеним між інвестиційною фірмою та клієнтом, передбачено менший строк щодо здійснення такого звітування.
- 14.15. Інвестиційна фірма на письмове звернення клієнта надає йому Звіт про грошові кошти у формі Витягу з Реєстру внутрішнього обліку грошових коштів протягом трьох робочих днів з дати звернення.
- 14.16. Звіти складаються Інвестиційною фірмою на підставі документів внутрішнього обліку Інвестиційної фірми.
- 14.17. У звітах Інвестиційної фірми перед клієнтом зазначаються дані щодо виконання кожного укладеного договору з цим клієнтом, проведення операцій, пов'язаних з виконанням цього договору.
- 14.18. Якщо звіти складаються у вигляді паперового документа, такий документ повинен бути підписаний керівником або уповноваженим співробітником Інвестиційної фірми та засвідчений печаткою Інвестиційної фірми (за наявності).
- 14.19. У разі якщо договором з клієнтом передбачено складання звітів у вигляді електронного документа, він повинен містити обов'язкові реквізити електронного документа відповідно до законодавства України. Порядок та способи надання Інвестиційною фірмою звітів клієнту встановлюються договором з клієнтом.

15. ПРОЦЕДУРИ, СПРЯМОВАНІ НА ВРЕГУЛЮВАННЯ ТА ЗАПОБІГАННЯ РЕАЛЬНОГО ТА/АБО ПОТЕНЦІЙНОГО КОНФЛІКТУ ІНТЕРЕСІВ ПРИ ПРОВАДЖЕННІ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ

15.1. Конфлікт інтересів - наявні та потенційні суперечності між особистими інтересами і посадовими чи професійними обов'язками особи, що можуть вплинути на добросовісне виконання нею своїх повноважень, об'єктивність та неупередженість прийняття рішень.

15.2. Політика Інвестиційної фірми розроблена відповідно до розміру та організаційної структури Інвестиційної фірми, а також характеру, масштабу та складності професійної діяльності на ринках капіталу й направлена на встановлення належного регулювання та контролю над процесом визначення, виявлення та управління потенційними та/або існуючими конфліктами інтересів, встановлення стандартів та вимог, які є обов'язковими для всіх фахівців Інвестиційної фірми, а також для керівників підрозділів Інвестиційної фірми.

Інвестиційна фірма докладає максимальних зусиль для врегулювання та запобігання виникнення конфлікту інтересів посадових осіб, працівників Інвестиційної фірми і клієнтів Інвестиційної фірми.

15.3. Процедури спрямовані на недопущення виникнення, врегулювання та запобігання конфлікту інтересів включають:

- ефективні процедури, щоб запобігти або контролювати обмін інформацією між відповідними особами, які займаються діяльністю, яка пов'язана з ризиком конфлікту інтересів, якщо обмін цією інформацією може зашкодити інтересам одного або кількох клієнтів;

- окремий нагляд за відповідними особами, основні функції яких передбачають здійснення діяльності від імені клієнтів або надання послуг клієнтам, інтереси яких можуть суперечити, або які іншим чином представляють різні інтереси, які можуть суперечити, в тому числі інтересам Інвестиційної фірми;

- усунення будь-якого прямого зв'язку між винагородою відповідних осіб, які головним чином займаються однією діяльністю, та винагородою або доходами, отриманими іншими відповідними особами, які головним чином займаються іншою діяльністю, якщо може виникнути конфлікт інтересів у відношенні такої діяльності;

- заходи, спрямовані на запобігання або обмеження неприпустимого впливу будь-якої особи на способи у які відповідна особа надає інвестиційні послуги чи провадить таку діяльність;

- заходи, спрямовані на запобігання або контроль одночасного або послідовного залучення відповідної особи до інвестиційних послуг чи діяльності, якщо таке залучення може погіршити належне управління конфліктами інтересів.

15.4. Організаційна структура Інвестиційної фірми побудована таким чином, щоб звести до мінімуму можливість виникнення конфлікту інтересів. Структурні підрозділи Інвестиційної фірми, між якими може виникнути конфлікт інтересів, не підпорядковуються один одному. Працівники, які надають інвестиційні послуги, мають достатньо знань та компетенцій для виконання покладених на них обов'язків.

15.5. Для визначення видів конфлікту інтересів, що виникають при наданні інвестиційних послуг, існування яких можуть зашкодити інтересам клієнта, Інвестиційна фірма враховує, чи може Інвестиційна фірма, відповідна особа або особа, яка має прямий чи опосередкований контроль над Інвестиційною фірмою, потрапити в будь-яку з таких ситуацій:

15.5.1. Інвестиційна фірма або зазначена особа зможуть отримати фінансову вигоду або уникнути фінансових збитків за рахунок клієнта;

15.5.2. Інвестиційна фірма або зазначена особа має інтерес у результаті надання послуг клієнту або у результаті операції, здійсненої від імені клієнта, який відрізняється від інтересу клієнта в результаті такої операції;

15.5.3. Інвестиційна фірма або зазначена особа мають фінансовий чи інший стимул надати перевагу інтересам іншого клієнта або групи клієнтів над інтересами клієнта;

15.5.4. Інвестиційна фірма або зазначена особа здійснюють такий самий вид діяльності, що й клієнт;

15.5.5. Інвестиційна фірма або зазначена особа отримує або отримає від особи, яка не є клієнтом, стимул у зв'язку з послугою, наданою клієнту, у вигляді грошової або негрошової вигоди або послуг.

15.6. Інвестиційна фірма визнає та поважає такі права Керівників, як: брати участь в інвестуванні, діловій та інших видах діяльності за умови, що такі види діяльності дозволені

чинним законодавством України та сумісні з посадовими обов'язками Керівників. Керівники зобов'язані уникати будь-яких ситуацій та дій, що можуть спричинити або загрожувати конфліктом інтересів, або можуть вплинути на неупередженість та незалежність Керівників при розгляді та прийнятті рішень на користь та в інтересах Інвестиційної фірми.

15.7. Інвестиційна фірма вживає всіх необхідних заходів для виявлення та запобігання чи усунення конфліктів інтересів між собою, зокрема керівниками, працівниками чи будь-якою особою, прямо чи опосередковано пов'язану з ними відносинами контролю, та клієнтами, або між двома клієнтами, що виникають у процесі надання інвестиційних послуг, зокрема конфліктів, спричинених отриманням заохочень від третіх осіб або системою оплати праці Інвестиційної фірми чи іншими способами стимулювання Інвестиційної фірми.

15.8. Інвестиційна фірма забезпечує, щоб відповідні особи, які виконують різні професійні обов'язки, що пов'язані або можуть бути пов'язані з конфліктами інтересів, внаслідок яких може бути завдано шкоди інтересам одного або кількох клієнтів, були незалежними при дотриманні процедур та вжитті заходів для запобігання та врегулювання таких конфліктів.

15.9. Політика та практика винагороди Інвестиційної фірми розроблені таким чином, щоб не створювати конфлікт інтересів або стимул, який може призвести до того, що відповідні особи нададуть перевагу власним інтересам або інтересам Інвестиційної фірми, тим самим завдаючи шкоди будь-якому клієнту.

15.10. У випадку, якщо організаційні або адміністративні механізми, запроваджені Інвестиційною фірмою відповідно для запобігання негативного впливу конфліктів інтересів на інтереси його клієнта, не достатні для того, щоб забезпечити, з достатньою впевненістю, попередження ризиків завдання шкоди інтересам клієнта, то Інвестиційна фірма розкриває клієнтові загальний характер та/або джерела конфліктів інтересів і повідомляє кроки, вжиті для зменшення цих ризиків, перш ніж здійснювати операції за замовленням клієнта. Інформація, що розкривається, подається на надійному носії та містить достатньо інформації, з урахуванням особливостей клієнта, для того, щоб клієнт зміг прийняти свідоме рішення стосовно даної послуги в тому контексті, в якому виникає конфлікт інтересів.

Інвестиційна фірма забезпечує, щоб розкриття інформації про конфлікт інтересів клієнтам відповідно до цього пункту цього Положення було крайньою мірою, яка застосовується лише якщо ефективні організаційні та адміністративні механізми, встановлені Інвестиційною фірмою з метою уникнення конфліктів інтересів, недостатні для того, щоб з достатньою впевненістю забезпечити запобігання ризикам завдання шкоди інтересам клієнта.

В інформації про конфлікт інтересів, що розкривається відповідно до цього пункту цього Положення, повинно бути зазначено, що організаційні та адміністративні механізми, створені Інвестиційною фірмою для запобігання або врегулювання цього конфлікту, недостатні для того, щоб з достатньою впевненістю забезпечити запобігання ризикам завдання шкоди інтересам клієнта.

Інформація про конфлікт інтересів, що розкривається відповідно до цього пункту цього Положення, включає в себе конкретний опис конфліктів інтересів, що виникають при наданні інвестиційних послуг, з урахуванням особливостей клієнта, для якого розкривається інформація. Опис повинен детально пояснити загальний характер і джерела конфлікту інтересів, а також ризики для клієнта, які виникають у результаті конфлікту інтересів та кроки, зроблені для пом'якшення цих ризиків, щоб клієнт зміг прийняти поінформоване рішення стосовно інвестиційної послуги, в рамках якої виникають конфлікти інтересів.

15.11. При виконанні операцій з фінансовими інструментами Інвестиційна фірма вживає заходів щодо уникнення конфлікту інтересів, що виникають у процесі надання послуг, повідомляє клієнта про загальний характер та/або джерела конфліктів до того, як буде виконано дії за його замовленням (дорученням, розпорядженням).

15.12. Обов'язок діяти в найкращих інтересах Інвестиційної фірми передбачає, що відповідні особи повинні використовувати свої повноваження та можливості, пов'язані із займаними ними посадами, виключно в інтересах Інвестиційної фірми.

15.13. При наданні інвестиційних послуг Інвестиційна фірма використовує нижченаведені заходи для управління потенційними конфліктами інтересів:

- а) дії Інвестиційної фірми стосовно клієнта засновані виключно на інтересах конкретного клієнта та реалізуються незалежно від інтересів інших осіб;
- б) працівникам Інвестиційної фірми та/або уповноваженим представникам клієнта забороняється здійснювати обмін інформацією щодо інвестиційних послуг, що надаються клієнту, якщо ця

інформація може нанести шкоду інтересам одного або декілька клієнтів (за виключенням випадків, коли такий обмін передбачений внутрішніми положеннями Інвестиційної фірми в межах здійснення професійної діяльності з торгівлі фінансовими інструментами);

- в) для уникнення конфлікту інтересів при одночасній зацікавленості Інвестиційної фірми та клієнта в одних і тих самих фінансових інструментах, у першу чергу виконуються замовлення клієнтів у порядку їх надходження, якщо інше не передбачено договором або дорученням/розпорядженням клієнта, а тільки потім угоди за рахунок та в інтересах Інвестиційної фірми.
- г) у разі наявності у Інвестиційної фірми зацікавленості, яка перешкоджає їй виконати договір та/або замовлення клієнта на найвигідніших для нього умовах, Інвестиційна фірма негайно повідомляє про це клієнта з подальшим письмовим підтвердженням клієнта про отримання такого повідомлення засобами зв'язку, визначеними договором;
- г) замовлення, отримані від різних клієнтів на тих самих умовах, виконуються послідовно, відповідно до процедур виконання замовлень клієнтів з метою отримання якомога кращого результату для клієнтів, визначених в цьому Положенні;
- д) Інвестиційна фірма не повинна отримувати будь-які винагороди або заохочення від третіх осіб за направлення клієнта на конкретний торговельний майданчик (місце виконання замовлення). Прийняття будь-якої винагороди або заохочення від третіх осіб повинне бути розкрито клієнту відповідно до вимог чинного законодавства України;
- е) запроваджено заходи щодо обліку фінансових інструментів з метою зниження можливості конфліктів інтересів;
- є) придбані Інвестиційною фірмою фінансові інструменти обліковуються окремо від фінансових інструментів, що належать клієнтам на праві власності;
- ж) фінансові інструменти клієнта обліковуються окремо від фінансових інструментів інших клієнтів;
- з) ведеться запис про особисті угоди, щодо яких було повідомлено Інвестиційну фірму або які були виявлені нею, включаючи інформацію про будь-які дозволи або заборони щодо таких угод;

и) Інвестиційна фірма забезпечує захист інформації та вживає всіх необхідних заходів для запобігання несанкціонованому доступу та використанню інформації з обмеженим доступом.

15.14. Перелік заходів Інвестиційної фірми для недопущення виникнення та управління потенційними конфліктами інтересів при наданні інвестиційних послуг не є вичерпним.

15.15. Процедури Інвестиційної фірми щодо виявлення та розкриття реального та/або потенційного конфлікту інтересів:

15.15.1. всі працівники Інвестиційної фірми та особи, які на підставі цивільно-правових договорів надають послуги або виконують роботи в Інвестиційній фірмі, зобов'язані вживати заходів щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів;

15.15.2. вживати заходів щодо недопущення виникнення реального та/або потенційного конфлікту інтересів;

15.15.3. не пізніше робочого дня, наступного за днем, коли особа дізналася чи повинна була дізнатися про наявність у неї реального або потенційного конфлікту інтересів, повідомити особисто про таку наявність свого безпосереднього керівника вищої ланки (особа, яка на підставі цивільно-правового договору надає послуги або виконує роботи, повідомляє особу, зазначену в такому договорі), а у разі перебування особи на посаді, що не передбачає наявності безпосереднього керівника, або в колегіальному органі - Національну комісію з цінних паперів та фондового ринку.

Особа, якій відповідно до цього пункту повідомлено про конфлікт інтересів, є відповідальною особою;

15.15.4. всі працівники Інвестиційної фірми повинні своєчасно повідомляти інформацію про наявність у них реального та/або потенційного конфлікту інтересів стосовно будь-якого рішення, яке розглядається або планується до розгляду Інвестиційною фірмою;

15.15.5. у разі наявності реального або потенційного конфлікту інтересів утриматися від прийняття рішень та/або вчинення дій до отримання вказівок від відповідальної особи (особа, якій повідомлено про конфлікт інтересів) щодо дій, що необхідно вчинити для врегулювання такого конфлікту інтересів;

15.15.6. вжити заходів щодо врегулювання реального або потенційного конфлікту інтересів відповідно до вказівок, отриманих від відповідальної особи (особа, якій повідомлено про конфлікт інтересів).

15.15.7. Здійснюючи свої повноваження, Керівники зобов'язані діяти тільки в межах наданих їм повноважень та, представляючи Інвестиційну фірму перед третіми особами, поводитися так, щоб не зашкодити власній діловій репутації, діловій репутації інших посадових осіб та Інвестиційній фірмі в цілому.

Повноваження визначаються в посадових інструкціях, трудових договорах, інших розпорядчих документах Інвестиційної фірми. Представницькі повноваження додатково визначаються – в дорученнях, та оформлюється довіреністю. Водночас інструкції та інші документи визначають лише безпосередні повноваження конкретного працівника, в той час, як законом або іншим нормативно-правовим актом може додатково визначатися коло як безпосередніх, так і загальних повноважень, які повинні братися до уваги при розгляді питання про наявність чи відсутність конфлікту інтересів.

15.16. Відповідальна особа (особа, якій повідомлено про конфлікт інтересів) не може у будь-який спосіб, прямо чи опосередковано, спонукати особу, яка звернулася з повідомленням про наявність у неї реального або потенційного конфлікту інтересів, до прийняття рішень, вчинення дій або бездіяльності на користь своїх приватних інтересів або приватних інтересів третіх осіб, крім клієнтів, обслуговування яких безпосередньо стосується конфлікт інтересів.

15.17. Відповідальна особа протягом двох робочих днів (відповідальна особа - працівник Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку - протягом п'яти робочих днів) після отримання повідомлення про наявність реального або потенційного конфлікту інтересів, зазначеного у пункті 15.15. цього Розділу цього Положення зобов'язана прийняти рішення щодо врегулювання такого конфлікту інтересів, про що повідомити особу, яка здійснила таке повідомлення, у формі відповідної вказівки.

15.18. Порядок прийняття рішень (укладання правочинів), стосовно яких у працівників Інвестиційної фірми існує конфлікт інтересів:

15.18.1. Угоди, стосовно яких у працівників Інвестиційної фірми існує конфлікт інтересів, повинні укладатись на справедливих умовах та за справедливими цінами що не відрізняються від звичайних. Умови та вартість предмету угоди мають бути справедливими, тобто такими, за яких угода була б укладена на відкритому конкурентному ринку.

15.18.2. У разі наявності у Інвестиційної фірми конфлікту інтересів з її клієнтом у зв'язку із зацікавленістю щодо купівлі-продажу фінансових інструментів пов'язаними особами Інвестиційної фірми, відповідними особами Інвестиційної фірми, така Інвестиційна фірма зобов'язана повідомити про це клієнта до того, як будуть надані послуги клієнту, та отримати письмову згоду клієнта на проведення такої операції.

15.19. Управлінське врегулювання конфлікту інтересів здійснюється, зокрема шляхом:

- 1) усунення працівника від виконання завдання, вчинення дій, прийняття рішення чи участі в його прийнятті в умовах реального чи потенційного конфлікту інтересів;
- 2) застосування додаткового контролю за виконанням працівником відповідного завдання, вчиненням ним певних дій чи прийняття рішень;
- 3) обмеження у доступі працівника до певної інформації;
- 4) перегляд обсягу повноважень/функціональних обов'язків працівника;
- 5) переведення працівника на іншу посаду;
- 6) звільнення працівника.

15.20. Інформація, що надається клієнту повинна бути достатньо змістовною та враховувати при цьому категорію клієнта (професійний клієнт (кваліфікований інвестор), прийнятний контрагент (кваліфікований інвестор), непрофесійний клієнт (некваліфікований інвестор), для того щоб дозволити клієнту прийняти всесторонньо обґрунтоване рішення стосовно послуги в контексті конфлікту інтересів.

15.21. У разі наявності конфлікту інтересів інвестиційна послуга може бути надана Інвестиційною фірмою виключно за наявності у Інвестиційної фірми на це письмової згоди клієнта на проведення такої операції, в якій він чітко виявив свою згоду та дозвіл на надання йому такої послуги при наявності конфлікту інтересів.

15.22. Інвестиційна фірма з власного професійного погляду та досвіду визначає існуючий чи можливий конфлікт інтересів та цим інформує про такий потенційний конфлікт інтересів клієнта.

15.23. Інвестиційна фірма уповноважується вчиняти будь-які дії чи заходи, які, з її професійного погляду, будуть справедливими, виваженими та необхідними стосовно конфлікту інтересів.

15.24. Кожен Керівник зобов'язаний дотримуватись принципів чесності та нести відповідальність за дотримання етичної поведінки.

15.25. Керівник Інвестиційної фірми несе відповідальність за порушення цього Положення відповідно до чинного законодавства України, Статуту та інших внутрішніх документів Товариства.

15.26. Інвестиційна фірма оцінює та переглядає не рідше одного разу на рік політику щодо конфлікту інтересів, встановлену відповідно до цього Положення, та вживає необхідні заходи для усунення її недоліків.

15.27. Надмірне використання Інвестиційною фірмою процедури розкриття інформації про конфлікт інтересів розглядається як недолік політики конфлікту інтересів.

15.28. Інвестиційна фірма зберігає та регулярно оновлює інформацію про види інвестиційних послуг або діяльності, що здійснюється Інвестиційною фірмою чи від її імені, в яких мав місце конфлікт інтересів, що завдав шкоди інтересам одного або декількох клієнтів, або у випадку надання послуг чи провадження діяльності, що тривають, в яких може виникнути такий конфлікт інтересів.

15.29. Керівництво Інвестиційної фірми регулярно, не рідше одного разу на рік, отримує письмові звіти про ситуації, зазначені у попередньому абзаці.

16. ПОРЯДОК І СТРОКИ РОЗГЛЯДУ ЗВЕРНЕНЬ КЛІЄНТІВ АБО ПОТЕНЦІЙНИХ КЛІЄНТІВ ТА ПРОФЕСІЙНИХ УЧАСНИКІВ РИНКАХ КАПІТАЛУ

16.1. Звернення клієнта, потенційного клієнта та професійних учасників ринків капіталу може бути подане до Інвестиційної фірми у письмовій формі у вигляді пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) і скарги.

16.2. Інвестиційна фірма у межах своїх повноважень розглядає пропозиції, заяви та скарги про:

- а) неналежне оформлення Інвестиційною фірмою документів;
- б) ненадання Інвестиційною фірмою клієнту інформації про ризики конкретної угоди з фінансовими інструментами за участю Товариства (крім випадків володіння інформацією, що становить таємницю);
- в) ненадання Інвестиційною фірмою клієнту інформації щодо курсів фінансових інструментів;
- г) невиконання або неналежне виконання Інвестиційною фірмою умов укладеної угоди;
- г) інші порушення з боку Інвестиційної фірми.

Інвестиційна фірма має право відмовити клієнту у розгляді скарг, звернень та заяв у разі якщо вони не відповідають умовам, які викладені в п.16.2. цього Положення або не належать до компетенції Інвестиційної фірми. Рішення щодо розгляду скарг, звернень та заяв клієнтів приймається Інвестиційною фірмою протягом календарного місяця з дати отримання скарги, про що клієнт повідомляється письмово.

16.3. Звернення, оформлені належним чином і подані у встановленому Інвестиційною фірмою порядку, визначеному в Процедурі розгляду скарг Інвестиційної фірми (опублікована на офіційному веб-сайті Інвестиційної фірми) підлягають обов'язковому прийняттю та розгляду.

16.4. Одержані письмові пропозиції (зауваження), заяви (клопотання) реєструються у журналі вхідної кореспонденції Інвестиційної фірми.

16.5. Одержані письмові скарги реєструються в журналі скарг Інвестиційної фірми.

16.6. Після реєстрації звернення Інвестиційна фірма повідомляє клієнта, який надіслав звернення про його отримання та надає клієнту інформацію про процес розгляду такого звернення.

16.7. Зобов'язання по роботі зі зверненнями, клієнтів або потенційних клієнтів входить в сферу відповідальності керівника Інвестиційної фірми або, у разі необхідності, особи, яка призначається керівником Інвестиційної фірми чи залучається Інвестиційною фірмою.

16.8. Звернення Героїв Радянського Союзу, Героїв Соціалістичної Праці, осіб з інвалідністю внаслідок війни розглядаються керівником Інвестиційної фірми особисто.

16.9. У разі необхідності керівник Інвестиційної фірми може створювати комісію для розгляду конкретного звернення.

16.10. Керівник Інвестиційної фірми або, у разі необхідності, особа, яка призначається керівником Інвестиційної фірми чи залучається Інвестиційною фірмою, інші відповідальні особи або утворена комісія згідно з резолюцією Керівника Інвестиційної фірми, готують матеріали стосовно пропозиції, заяви, окрім скарг, і здійснюють перевірку наведених у заяві фактів.

16.11. Керівник Інвестиційної фірми, або, у разі необхідності, особа, яка призначається керівником Інвестиційної фірми чи залучається Інвестиційною фірмою, на яких покладено

обов'язки щодо розгляду звернень, враховуючи всі інвестиційні послуги, що надаються Інвестиційною фірмою та одержану інформацію здійснює оцінку й забезпечує встановлення будь-яких ризиків або порушень, які виникають чи можуть виникати та пов'язані з таким зверненням.

16.12. Першочерговому розгляду підлягають пропозиції, заяви та скарги, в яких зазначаються факти з ознаками порушень прав громадян.

16.13. За результатами розгляду матеріалів керівник Інвестиційної фірми або, у разі необхідності, особа, яка призначається керівником Інвестиційної фірми, призначена відповідальна особа або комісія готує відповіді, рішення або вживає інших заходів.

16.14. Пропозиції, заяви та скарги громадян розглядаються протягом календарного місяця з моменту прийняття рішення про розгляд відповідної пропозиції, заяви, скарги.

16.15. Протягом календарного місяця з дати отримання звернення Інвестиційна фірма розглядає, вирішує питання, порушені у зверненні та спрямовує клієнту остаточну відповідь про результати розгляду такого звернення. Під час проведення розгляду звернень Інвестиційна фірма інформує Клієнта про хід розгляду його звернення. Однак, якщо звернення не може бути розглянута протягом даного терміну, Інвестиційна фірма в письмовій формі інформує клієнта про продовження терміну розгляду звернення, причини затримки та термін, в який буде надана остаточна відповідь про результати розгляду звернення. При цьому загальний термін вирішення питань, порушених у зверненні, не може перевищувати сорока п'яти днів.

16.16. Рішення, що приймаються Інвестиційною фірмою, після розгляду пропозицій, заяв та скарг, можуть бути оскаржені в порядку, встановленому чинним законодавством України.

16.17. За фактом вирішення питання керівник Інвестиційної фірми або, у разі необхідності, особа, яка призначається керівником Інвестиційної фірми чи залучається Інвестиційною фірмою, на яку покладено обов'язки щодо розгляду звернень, документально оформлює рішення по зверненню, проставляє в системі/реєстрі статус «закрито» з описом виконаних дій.

16.18. Керівник Інвестиційної фірми або, у разі необхідності, особа, яка призначається керівником Інвестиційної фірми, на яку покладено обов'язки щодо розгляду звернень на постійній основі аналізує дані по роботі зі зверненнями для забезпечення швидкого виявлення і вирішення співробітниками Інвестиційної фірми повторюваних або системних проблем, потенційних правових та операційних ризиків.

16.19. Письмове звернення без зазначення місця проживання, не підписане автором (авторами), а також таке, з якого неможливо встановити авторство, визнається анонімним і розгляду не підлягає.

16.20. Порядок звернення та вимоги до оформлення звернення визначені в Процедурі розгляду скарг Інвестиційної фірми, розміщеною на офіційному веб-сайті Інвестиційної фірми.

17. ПРОЦЕДУРИ ЗАПОБІГАННЯ НЕСАНКЦІОНОВАНОМУ ДОСТУПУ ДО ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ І ЇЇ НЕПРАВОМІРНОМУ ВИКОРИСТАННЮ, У ТОМУ ЧИСЛІ ПРИ СУМІЩЕННІ РІЗНИХ ВИДІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ

17.1. Відомості, які створюються, збираються, отримуються, використовуються, поширюються, охороняються та зберігаються Інвестиційною фірмою в процесі провадження діяльності, відносяться до інформації з обмеженим доступом, окрім інформації, що відповідно до законодавства є публічною.

17.2. Інвестиційна фірма забезпечує збереження, не розголошення і не використання у своїх інтересах або інтересах третіх осіб інформації, що становить професійну таємницю, отриманої безпосередньо чи опосередковано в установленому законом порядку, під час виконання своїх функцій, визначених законом.

17.3. Інвестиційна фірма забезпечує захист інформації, в тому числі інформації з обмеженим доступом, шляхом реалізації організаційних та технічних заходів, спрямованих на запобігання втратам, крадіжкам, несанкціонованому знищенню, викривленню, підробленню, копіюванню та неконтрольованому поширенню інформації з обмеженим доступом.

17.4. Інформація, що містить персональні дані, збирається, обробляється, зберігається та захищається у відповідності до вимог законодавства про захист персональних даних.

17.5. Інвестиційна фірма забезпечує збереження професійної таємниці на ринках капіталу шляхом:

- а) обмеження кола осіб, які мають доступ до інформації, що становить професійну таємницю;
- б) організації спеціального діловодства з документами, що містять професійну таємницю;
- в) застосування технічних засобів для запобігання несанкціонованому доступу до електронних та інших носіїв інформації;
- г) застосування застережень щодо збереження професійної таємниці та встановлення відповідальності за її розголошення у договорах і угодах.

17.6. Інформація про операції з фінансовими інструментами, які здійснює Інвестиційна фірма, та будь-яка інша інформація, що є інформацією з обмеженим доступом, в тому числі, але не виключно, професійною таємницею, не підлягає розголошенню. До такої інформації мають доступ лише:

- а) керівник Інвестиційної фірми (або особа, яка виконує його обов'язки);
- б) заступники керівника фірми (у разі наявності);
- в) фахівці Інвестиційної фірми;
- г) головний бухгалтер Інвестиційної фірми або інша особа, на яку покладено ведення бухгалтерського обліку Інвестиційної фірми в межах, необхідних для виконання службових обов'язків;
- г) внутрішній аудитор (аудитор);
- д) працівник, відповідальний за проведення фінансового моніторингу Інвестиційної фірми.

17.7. Посадові особи, працівники Інвестиційної фірми зобов'язані не розголошувати та не використовувати у своїх інтересах або інтересах третіх осіб інформацію, що становить професійну таємницю та стала відома їм під час виконання їхніх обов'язків. Зазначені особи під час вступу на посаду, призначення, укладення відповідного договору підписують зобов'язання щодо збереження професійної таємниці.

17.8. Співробітник Інвестиційної фірми, що отримав інформацію з обмеженим доступом на час роботи з такою інформацією і до її повернення, несе відповідальність за збереження отриманої інформації від несанкціонованого доступу інших осіб.

17.9. Професійною таємницею на ринках капіталу є інформація про діяльність та/або фінансовий стан клієнта, а також інша інформація, зокрема, інформація та дані:

- а) про рахунки клієнтів;
- б) про операції, проведені на користь чи за дорученням клієнта Інвестиційної фірми, про вчинені клієнтом Інвестиційної фірми правочини;
- в) про клієнта Інвестиційної фірми, крім отриманої з публічних джерел;
- г) що міститься у системі депозитарного обліку;
- г) що міститься у системі клірингового обліку;
- д) звітні дані Інвестиційної фірми, крім тих, що підлягають оприлюдненню відповідно до законодавства;
- е) про засоби, що використовуються Інвестиційною фірмою та особами, які провадять діяльність, пов'язану з ринками капіталу та організованими товарними ринками, для захисту інформації;
- е) про учасників ринків капіталу та професійних учасників організованих товарних ринків або їхніх клієнтів, отримана від таких учасників та професійних учасників органами державної влади;
- ж) про професійних учасників ринків капіталу та організованих товарних ринків, їхніх клієнтів, операції, що ними здійснюються, отримана Комісією відповідно до міжнародного договору або за принципом взаємності від регулятора ринків капіталу та організованих товарних ринків іншої держави.

17.10. Інвестиційною фірмою запроваджуються та постійно підтримуються заходи щодо захисту інформації (інформації з обмеженим доступом) від втрати, витоку, руйнування, знищення. Виконується постійний моніторинг систем захисту.

17.11. Приміщення, в яких зберігається інформація, що становить професійну таємницю повинно бути обладнано відповідною системою сигналізацією та знаходитись під цілодобовою охороною.

17.12. Приміщення має бути розташоване та обладнане так, щоб уникнути безконтрольного поширення інформації, електронних документів та засобів захисту інформації (акустично, візуально, через електронні прилади або електромагнітні випромінювання) за межі приміщення у якому розташована Інвестиційна фірма.

17.13. Право допуску в приміщення, де зберігаються документи щодо діяльності Інвестиційної фірми з фінансовими інструментами мають особи, визначені в пункті 17.6. цього

Розділу цього Положення, та інші співробітники Інвестиційної фірми, які постійно вирішують питання обслуговування приміщення (прибиральниця, тощо).

17.14. Співробітники Інвестиційної фірми для вирішення разових питань допускаються до приміщення, де зберігаються документи щодо діяльності Інвестиційної фірми з фінансовими інструментами, на підставі усного розпорядження керівника Інвестиційної фірми лише в присутності осіб, які вказані в пп. а-г п.17.6. цього Розділу цього Положення.

17.15. Після ремонту приміщення або проведення інших ремонтних робіт рекомендується обстежити приміщення та обладнання з метою вилучення пристроїв викрадення інформації.

17.16. Спілкування з клієнтом повинно проходити у умовах, які виключають можливість несанкціонованого доступу до інформації з обмеженим доступом.

17.17. Інвестиційна фірма забезпечує безпечну роботу з інформаційними ресурсами корпоративних комп'ютерних мереж та мережі Інтернет, що включає в себе: управління пароллями, шифрування конфіденційних даних, захист онлайн-платежів та безпека даних, захист мережі та розумних пристроїв, захист від шкідливого програмного забезпечення, програм-вимагачів та фішингу.

17.18. Всі корпоративні комп'ютерні мережі, на яких здійснюється обробка інформації та ведення база даних, захищаються системою паролів, які забезпечують точну ідентифікацію особи, яка виконує роботи або отримала доступ. Співробітникам Інвестиційної фірми забороняється розголошувати будь-кому відомості про систему паролів, шифрів та кодів, які використовуються допущеними до цієї роботи працівникам, залишати свої робочі місця не заблокувавши доступ до систем електронного обліку.

17.19. Система захисту електронних документів інвестиційної фірми складається з комплексу засобів паролювання, технологічних і організаційних заходів щодо захисту інформації в інформаційно-обчислювальній мережі.

17.20. Впровадження внутрішнього електронного документообігу Інвестиційної фірми, організація роботи з електронними документами та їх використання у внутрішньому діловодстві здійснюється інвестиційною фірмою відповідно до внутрішніх документів Інвестиційної фірми з питань електронного документообігу та чинного законодавства України.

17.21. Інвестиційна фірма вживає всіх необхідних заходів для забезпечення надійності зібраної інформації, що є інформацією з обмеженим доступом, в тому числі, але не виключно, що становить професійну таємницю.

17.22. Інвестиційна фірма забезпечує нерозголошення та збереження інформації, що міститься у системі внутрішнього обліку Інвестиційної фірми та відповідно до вимог чинного законодавства дотримується режиму користування та розкриття такої інформації.

18. ВИМОГИ, СПРЯМОВАНІ НА ЗАПОБІГАННЯ МАНІПУЛЮВАННЮ ЦІНАМИ НА РИНКАХ КАПІТАЛУ, УСТАНОВЛЕНІ ІНВЕСТИЦІЙНОЮ ФІРМОЮ

18.1. З метою запобігання маніпулюванню цінами на ринках капіталу, виходячи з критеріїв, встановлених Комісією, Національним Банком України та діючою нормативно - правовою базою, Інвестиційною фірмою, у межах наданих їй законодавством України повноважень, здійснюється моніторинг угод, що мають вищезазначені ознаки.

18.2. Маніпулюванням на організованих ринках є:

1) здійснення або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованих ринках, які надають або можуть надавати уявлення щодо поставки, придбання або ціни деривативного контракту, фінансового інструменту та/або активу, допущеного до торгів на організованих ринках, що не відповідають дійсності, та вчиняються одноосібно або за попередньою змовою групою осіб і призводять до встановлення інших цін, ніж ті, що існували б за відсутності таких операцій або заявок;

2) здійснення або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованих ринках, шляхом вчинення умисних протиправних дій;

3) поширення через засоби масової інформації, у тому числі електронні засоби масової інформації, або будь-яким іншим способом інформації, що не відповідає дійсності, зокрема недостовірної інформації, у разі коли особа, яка поширила таку інформацію, знала або повинна

була знати про недостовірність такої інформації, що призводить або може призвести до введення в оману учасників ринку щодо:

- а) ціни, попиту, пропозиції або обсягів укладених на організованих ринках фінансових інструментів та правочинів щодо них;
- б) ціни, попиту, пропозиції або обсягів торгів іншими, ніж зазначено у пункті "а", активами, допущеними до торгів на організованих ринках;
- в) ціни, попиту, пропозиції або обсягів торгів на організованих ринках базовим активом фінансових інструментів;
- г) значення базового показника деривативного контракту;
- 4) укладання деривативних контрактів, купівля або продаж фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, перед закриттям торговельної сесії організованого ринку з метою введення в оману учасників ринку щодо цін, що склалися наприкінці торговельної сесії;
- 5) неодноразове протягом торговельного дня укладання двома або більше учасниками торгів деривативних контрактів, договорів купівлі-продажу фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, у власних інтересах чи за рахунок одного і того самого клієнта, за якими кожен з учасників торгів виступає як сторона деривативного контракту, продавець та покупець одного і того самого фінансового інструменту та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за однаковою ціною в однаковій кількості або які не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети хоча б для одного з учасників торгів або їх клієнтів, а також надання клієнтом кільком учасникам торгів доручення на укладення в його інтересах одного або більше деривативних контрактів, договорів з одним і тим самим фінансовим інструментом та/або іншим активом, допущеним до торгів на організованому ринку, під час яких покупець та продавець діють в інтересах клієнта;
- 6) здійснення протягом торговельного дня або намагання здійснити операції чи надсилання заявки або котирування щодо укладення деривативних контрактів, купівлю або продаж фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, а також фінансових інструментів та/або продукції, що є базовим активом фінансових інструментів, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети, якщо за результатами таких торгів власник таких активів, фінансових інструментів та/або продукції не змінюється;
- 7) неодноразове невиконання учасником організованого ринку зобов'язань за контрактами, укладеними протягом торговельного дня у власних інтересах або за рахунок клієнтів, якщо укладення зазначених контрактів призвело до істотного збільшення або зниження ціни деривативного контракту, іншого фінансового інструменту та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за умови що такі контракти мали вагомий істотний вплив на ціну такого активу;
- 8) укладення на організованому ринку деривативних контрактів та договорів щодо фінансових інструментів та/або інших активів, допущених до торгів на організованому ринку, за ціною, що суттєво відхиляється від ціни відповідного деривативного контракту, фінансового інструменту та/або активу, що склалася на такому організованому ринку тієї самої торговельної сесії (поточна ціна) шляхом подання безадресних заявок або котирувань, за умови укладення договорів від імені та/або за рахунок осіб, між якими (працівниками яких) існувала попередня домовленість про укладення деривативного контракту, придбання або продаж фінансового інструменту та/або іншого активу, допущеного до торгів на організованому ринку, за ціною, що суттєво відхиляється від поточної ціни.

18.3. Не є маніпулюванням на організованих ринках дії, що мають на меті:

- 1) підтримання цін на емісійні цінні папери у зв'язку з їх публічним розміщенням або обігом, за умови вчинення учасником організованого ринку капіталу таких дій на підставі договору про виконання функцій маркет-мейкера, укладеного з оператором такого ринку;
- 2) підтримання цін на цінні папери відкритих або інтервальних інститутів спільного інвестування у зв'язку з їх викупом у випадках, передбачених законом;
- 3) підтримання цін, попиту, пропозиції або обсягів укладення деривативних контрактів, торгів фінансовими інструментами та/або іншими активами, допущеними до торгів на організованому ринку, за умови, що такі дії вчиняються учасником організованого ринку капіталу на підставі договору про виконання функцій маркет-мейкера, укладеного з оператором такого ринку.

18.4. Не є маніпулюванням на організованих ринках дії, що вчиняються Національним банком України, органами державної влади з метою реалізації грошово-кредитної політики або політики

управління державним боргом.

18.5. При визначенні ціни фінансових інструментів Інвестиційна фірма застосовує ринкові методи її визначення, виходячи з умов ринкової кон'юнктури та вільного вибору контрагентів.

18.6. Інвестиційна фірма не має права здійснювати фальсифікацію або створювати оманливий вигляд ринку фінансових інструментів з метою маніпуляції цінами або стабілізації ціни на будь-які фінансові інструменти на штучному ціновому рівні, а саме здійснювати такі операції:

- укладати фіктивні угоди, що не призводять до зміни права власності на фінансові інструменти;
- використовувати будь-які шахрайські схеми чи плани з метою введення в оману клієнтів чи інших осіб;
- використовувати інсайдерську інформацію при здійсненні угод з фінансовими інструментами
- подавати будь-яку неправдиву звітність або ухилятися від подання передбаченої чинним законодавством України звітності.

18.7. Інвестиційна фірма не має права брати участь або мати прямі чи опосередковані фінансові інтереси в будь-яких проектах чи об'єднаннях, які створені з метою маніпулювання цінами на ринках капіталу.

18.8. Інвестиційна фірма не може вступати в договірні відносини з анонімними особами.

18.9. Вчинення значних правочинів або правочинів, щодо вчинення яких є заінтересованість здійснюється Інвестиційною фірмою відповідно до вимог чинного законодавства України.

18.10. Інвестиційна фірма має право відмовити клієнту у проведенні в його інтересах операції, якщо Інвестиційна фірма має підстави вважати, що в поведінці клієнта або контрагента наявні ознаки маніпулювання, визначені в пункті 18.2. цього Розділу цього Положення та/або наступні ознаки:

- немотивована відмова в наданні клієнтом або контрагентом додаткових відомостей про угоду, яку він має намір здійснити;
- виявлення неправдивої інформації щодо особи клієнта та/або контрагента в документах, що були надані Інвестиційній фірмі з метою проведення операції;
- наявність нестандартних умов та інструкцій щодо укладення договору та/або біржового контракту, а також щодо проведення розрахунків за ними;
- необґрунтована терміновість у проведенні операції, на якій наполягає клієнт або контрагент;
- надання заявки на купівлю або продаж фінансових інструментів шляхом вчинення умисних протиправних дій, в тому числі шахрайства чи використання інсайдерської інформації;
- необґрунтована умова щодо здійснення купівлі або продажу фінансових інструментів обов'язково перед закриттям торговельної сесії оператора організованого ринку;
- надання клієнтом кільком учасникам біржових торгів доручення на укладення в його інтересах однієї або більше угод з одним і тим самим фінансовим інструментом, під час яких покупець та продавець діють в інтересах клієнта;
- неодноразове протягом торговельного дня здійснення або намагання здійснити операції чи надання заявки на купівлю або продаж фінансових інструментів, що не мають очевидного економічного сенсу або очевидної законної мети, якщо за результатами таких торгів власник таких фінансових інструментів не змінюється;
- клієнт та/або контрагент наполягає в укладенні на організованому ринку угод з фінансовим інструментом за ціною, що має суттєве відхилення від ціни відповідного фінансового інструменту, яка склалася на організованому ринку тієї ж торговельної сесії (поточна ціна) шляхом подання безадресних заявок.

18.11. Інвестиційна фірма має право відмовити особі в укладенні договору чи проведенні операцій з фінансовими інструментами, зокрема у випадку, якщо Інвестиційна фірма вбачає, що такі дії можуть призвести до порушення вимог законодавства України, у тому числі до маніпулювання цінами на ринках капіталу або укладання договорів з використанням інсайдерської інформації.

18.12. З метою отримання якомога кращого результату для свого клієнта при виконанні договорів/ замовлень Інвестиційна фірма зобов'язана при отриманні від клієнта замовлення, доручення (розпорядження) із зазначенням конкретних умов щодо вчинення правочину повідомляти клієнта про те, що виконання такого замовлення, доручення (розпорядження) може призвести до порушення вимог законодавства України, у тому числі до маніпулювання цінами на ринках капіталу.

18.13. Інвестиційна фірма при отриманні від клієнта замовлення, доручення (розпорядження) із зазначенням конкретних умов щодо вчинення відповідного правочину, у разі якщо Інвестиційна

фірма вбачає, що його виконання призведе або може призвести до порушення вимог законодавства, у тому числі до маніпулювання цінами на ринках капіталу, повинна повідомити клієнта про це та отримати від нього підтвердження виконання такого замовлення, доручення (розпорядження) чи відмову від його виконання.

Після отримання підтвердження від клієнта про виконання такого замовлення, доручення (розпорядження) Інвестиційна фірма забезпечує його виконання.

18.14. Інвестиційна фірма здійснює процедури спрямовані на уникнення маніпулювання цінами на ринках капіталу, а саме:

- а) проводить аналіз операцій на відсутність маніпулювання цінами на ринках капіталу
- б) при укладанні угод враховує біржові курси;
- в) проводить моніторинг та вивчення кращих практик для удосконалення процедур контролю та для уникнення маніпулювання цінами на ринках капіталу.

18.15. У випадку виявлення ознак маніпулювання цінами на ринках капіталу працівник Інвестиційної фірми, відповідальний за обслуговування клієнтів повинен в межах своєї компетенції докласти всіх зусиль для перевірки наданої клієнтом та/або контрагентом інформації про майбутню угоду на причетність до маніпулювання цінами, а також повідомити про це керівника Інвестиційної фірми (особу, що виконує його обов'язки). Рішення про проведення або відмову у проведенні такої операції в інтересах клієнта за результатами вивчення наявної інформації про угоду приймає керівник Інвестиційної фірми (особа, що виконує його обов'язки).

19. ПОРЯДОК НАВЧАННЯ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ФІРМИ

19.1. Інвестиційна фірма забезпечує наявність належної кількості кваліфікованих і досвідчених працівників, виходячи з потреб організаційної структури та напрямів діяльності та ризиків Інвестиційної фірми.

19.2. Інвестиційна фірма сприяє тому, щоб її працівники мали необхідні повноваження, ресурси, рівень кваліфікації для досягнення цілей і завдань, поставлених перед ними, та доступ до усієї необхідної інформації відповідно до вимог чинного законодавства України.

19.3. Провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, мають право тільки фахівці Інвестиційної фірми, які відповідають таким вимогам:

19.3.1. мають бездоганну ділову репутацію;

19.3.2. мають достатній рівень знань та навичок для виконання покладених на них посадових обов'язків;

19.3.3. не мають громадянства (підданства) держави, що здійснює збройну агресію проти України та/або місце постійного проживання (перебування, реєстрації) в державі, що здійснює збройну агресію проти України;

19.3.4. не мають конфлікту інтересів.

Керівник Інвестиційної фірми забезпечує щодо працівників, які здійснюють дії (операції), які пов'язані з безпосереднім провадженням діяльності з торгівлі фінансовими інструментами, дотримання визначених цим пунктом вимог.

19.4. Підвищення кваліфікації є підвищенням рівня професійних знань працівника, вмінь, навичок та етичних принципів роботи на ринках капіталу та організованих товарних ринках, що є його важливим професійним обов'язком. Інвестиційна фірма в особі керівника має спонукати працівника та сприяти дотриманню працівником вимог щодо його безперервного професійного розвитку.

19.5. Інвестиційна фірма зобов'язана проводити навчання працівників щодо застосування процедур, розроблених для забезпечення отримання якомога кращого результату для своїх клієнтів при виконанні договорів/замовлень.

19.6. Інвестиційна фірма забезпечує своїм працівникам безперервний професійний розвиток згідно з вимогами чинного законодавства, у тому числі нормативно-правовими актами НКЦПФР щодо порядку атестації та сертифікації фахівців з питань ринків капіталу та організованих товарних ринків.

19.7. Безперервний професійний розвиток працівника передбачає безперервний процес навчання та вдосконалення професійної кваліфікації фахівця впродовж періоду здійснення ним дій, пов'язаних з безпосереднім провадженням професійної діяльності на ринках капіталу.

19.8. Інвестиційна фірма забезпечує безперервне підвищення кваліфікації всіх працівників,

шляхом навчання на курсах, відкритих лекціях, тренінгових програмах, програмах розвитку, участі таких працівників в вебінарах, лекціях, семінарах, конференціях, круглих столах, форумах, практикумах та інших заходах з питань ринків капіталу та організованих товарних ринків.

19.9. Підвищення кваліфікації дає змогу розширювати і поглиблювати раніше здобуті знання, уміння і навички на рівні вимог діяльності Інвестиційної фірми.

19.10. Підвищення кваліфікації передбачає оволодіння працівниками комплексом знань, умінь та навичок, що сприяють якісному виконанню ними своїх безпосередніх обов'язків, розширення зони компетенції за наявним чи новим місцем роботи, вивчення нормативно-правових актів з питань, що є в компетенції Інвестиційної фірми та її підрозділів, у першу чергу з питань охорони праці, сучасних технологій, передових методів організації праці, досвіду роботи кращих вітчизняних та зарубіжних роботодавців тощо.

19.11. Вимоги щодо підвищення кваліфікації працівників передбачають наступне:

- працівники мають постійно підвищувати рівень кваліфікації;
- працівники мають право вільно обирати види підвищення кваліфікації;
- працівники мають право брати участь у будь-яких заходах з підвищення кваліфікації фахівців на ринках капіталу та організованих товарних ринках.

19.17. У разі необхідності Інвестиційна фірма забезпечує стажування керівників та працівників Інвестиційної фірми, що передбачає набуття ними практичного досвіду виконання завдань та обов'язків на займаній посаді або на посаді вищого рівня.

19.18. Періодичність підвищення кваліфікації, стажування керівників та працівників Інвестиційної фірми встановлюється залежно від виробничих потреб Інвестиційної фірми.

20. ПОРЯДОК НАДАННЯ ПОСЛУГ ЗІ ЗДІЙСНЕННЯ ОПЕРАЦІЙ З ПОДАЛЬШИМ ВРЕГУЛЮВАННЯМ ЗОБОВ'ЯЗАНЬ КЛІЄНТА (МАРЖИНАЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ)

20.1. Інвестиційна фірма має право здійснювати операції з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта лише на організованих ринках за умови:

20.1.1. надання клієнтом згоди на здійснення маржинальної операції, що є Додатком до генерального договору або іншого договору, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта;

20.1.2. надання клієнтом у забезпечення фінансових інструментів, що належать клієнту та/або придбаваються Інвестиційною фірмою для клієнта;

20.1.3. надання клієнтом у забезпечення грошових коштів, що належать клієнту та/або отримані клієнтом.

Як забезпечення виконання зобов'язань клієнта перед Інвестиційною фірмою можуть використовуватись кошти та фінансові інструменти, що належать клієнту, а також кошти та фінансові інструменти, що мають бути отримані (придбані) клієнтом унаслідок здійснення Інвестиційною фірмою в інтересах клієнта маржинальних операцій. Способи забезпечення виконання зобов'язань, які виникають у клієнта перед Інвестиційною фірмою, визначаються з урахуванням норм, установлених Цивільним кодексом України.

20.2. При здійсненні операцій з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта на організованих ринках Інвестиційна фірма:

20.2.1. здійснює виконання (розрахунки) зобов'язань за договорами купівлі-продажу фінансових інструментів, укладеними на підставі замовлень клієнта, за умови подальшого врегулювання (виконання) клієнтом зобов'язань перед Інвестиційною фірмою згідно з умовами, зазначеними в цьому Положенні, в договорі з клієнтом та чинним законодавством України;

20.2.2. має право розпоряджатися грошовими коштами Клієнта з метою придбання фінансових інструментів у розмірі, достатньому для проведення розрахунків за зобов'язаннями клієнта перед Інвестиційною фірмою;

20.2.3. має право продати (продавати) фінансові інструменти, обліковані у внутрішньому обліку Інвестиційної фірми на рахунку клієнта, в обсязі, достатньому для виконання клієнтом його зобов'язань перед Інвестиційною фірмою.

20.3. Операції з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта на організованих ринках проводяться Інвестиційною фірмою виключно шляхом використання транзитного рахунку в цінних паперах.

20.4. Для того щоб розпочати користування послугою зі здійснення операцій з подальшим

врегулюванням зобов'язань клієнта (маржинальних операцій), клієнт повинен поставити відповідну відмітку в Згоді про надання додаткових послуг, що є невід'ємним Додатком до є Додатком до генерального договору або іншого договору, який містить результати проведеного Інвестиційною фірмою оцінювання клієнта.

20.5. Клієнт, який підписав Згоду про надання додаткових послуг щодо обрання послуги зі здійснення операцій з подальшим врегулюванням зобов'язань Клієнта (маржинальних операцій), зобов'язується:

20.5.1. відкрити в Депозитарній установі рахунок у цінних паперах;

20.5.2. користуватися послугою виключно у випадках наявності власних активів на брокерському рахунку;

20.5.3. використовувати вказану послугу для здійснення правочинів виключно з фінансовими інструментами, перелік яких визначений Інвестиційною фірмою;

20.5.4. забезпечувати оплату послуг Інвестиційної фірми, яка визначається згідно з тарифами Інвестиційної фірми;

20.5.5. на вимогу Інвестиційної фірми у розмірі та у строк, визначені Інвестиційною фірмою, зарахувати на свій брокерський рахунок активи. Незарахування клієнтом власних активів у розмірі та у строк, визначені Інвестиційною фірмою, вважається невиконанням клієнтом умов Договору та безпосередньо цього Положення та спричиняє настання наслідків для Клієнта, що визначені Договором та цим Положенням;

20.5.6. припинити використання послуги на вимогу Інвестиційної фірми;

20.5.7. вчиняти маржинальні операції з фінансовими інструментами, сукупний розмір яких не повинен перевищувати визначений Інвестиційною фірмою..

20.6. Облік активів, використаних клієнтом під час надання Інвестиційною фірмою послуги зі здійснення маржинальних операцій на організованому ринку, здійснюється виключно Інвестиційною фірмою. Клієнт, обравши цей вид послуг Інвестиційної фірми, доручає Інвестиційній фірмі розраховувати розмір використаних активів, визнає та підтверджує факт правильного розрахунку Інвестиційною фірмою розміру використаних клієнтом активів та погоджується, що цей розрахунок є правильним, безумовним та беззаперечним для клієнта.

20.7. Перелік фінансових інструментів, які можуть бути предметом маржинальних операцій на організованому ринку та які можуть виступати забезпеченням за такими операціями із зазначенням розміру дисконту, визначений Інвестиційною фірмою..

20.8. Не можуть бути предметом маржинальних операцій облігації, строк погашення яких настає протягом строку виконання зобов'язань за такими операціями, та цінні папери, що перебувають у клієнта на підставі договору РЕПО.

20.9. Інвестиційна фірма повідомляє клієнта про зміни в переліку фінансових інструментів, які можуть бути предметом маржинальних операцій на організованому ринку та які можуть виступати забезпеченням за такими операціями шляхом надання клієнту оновленого переліку фінансових інструментів.

20.10. Розрахунки між клієнтом та Інвестиційною фірмою за Договором здійснюються шляхом утримання Інвестиційною фірмою належної йому суми грошових коштів з брокерського рахунку клієнта.

20.11. У випадках, передбачених п.п. 20.13. цього Розділу цього Положення, Інвестиційна фірма розраховує **рівень маржі** за формулою:

$$PM = \frac{СКК + ВЦП - ЗК}{СКК + ВЦП} \times 100 \%,$$

де **СКК** - сума коштів клієнта, що обліковується на рахунку клієнта в системі внутрішнього Інвестиційної фірми, а також кошти, що повинні бути зараховані на рахунок клієнта, мінус кошти, що повинні бути сплачені за договорами, раніше укладеними в інтересах клієнта;

ВЦП - ринкова вартість фінансових інструментів клієнта з урахуванням дисконту, який Інвестиційна фірма може встановити для кожного фінансового інструмента, які обліковуються на рахунку клієнта в системі внутрішнього обліку Інвестиційної фірми, а також ринкова вартість

фінансових інструментів, що мають бути зараховані на рахунок клієнта, за мінусом ринкової вартості фінансових інструментів, які повинні бути списані з рахунку клієнта за укладеними раніше договорами в інтересах клієнта;

ЗК - грошовий еквівалент зобов'язань, що виникли в результаті здійснення Інвестиційною фірмою маржинальних операцій в інтересах клієнта, для виконання (розрахунків) за якими у клієнта недостатньо коштів та/або фінансових інструментів.

20.12. Рівень маржі розраховуються Інвестиційною фірмою з урахуванням усіх договорів відповідного клієнта, що укладені для цього клієнта та не виконані до моменту розрахунку рівня маржі.

Розмір маржі узгоджується Інвестиційною фірмою з клієнтом та обов'язково має бути вписаний у застереженні про ризики, що підписується клієнтом згідно з цим розділом цього Положення.

20.13. З метою управління ризиками за маржинальними операціями, Інвестиційна фірма розраховує рівень маржі стосовно клієнта з використанням програмно-технічного комплексу у режимі он-лайн, зокрема:

20.13.1. при укладанні договору купівлі-продажу фінансових інструментів в інтересах клієнта;

20.13.2. при укладанні біржового контракту (договору) за фінансовими інструментами, які входять до величин ВЦП або/та ЗК;

20.13.3. у випадку відхилення ціни на фінансові інструменти, які є забезпеченням зобов'язань клієнта перед Інвестиційною фірмою за маржинальними операціями;

20.13.4. на момент закінчення торгової сесії на організованому ринку, на якому здійснюються маржинальні операції;

20.13.5. при здійсненні операції з коштами та фінансовими інструментами, що призводить до зміни залишку на рахунку клієнта у внутрішньому обліку Інвестиційної фірми.

20.14. При розрахунках величини ВЦП, рівня маржі та заборгованості клієнта перед Інвестиційною фірмою на момент розрахунку розрахункова вартість кожного виду фінансового інструменту клієнта приймається за ціну, що дорівнює ціні останньої біржової угоди на такий самий фінансовий інструмент, зафіксованої в системі оператора організованого ринку.

20.15. При здійсненні операцій з подальшим врегулюванням зобов'язань клієнта на двох або більше організованих ринках Інвестиційна фірма, згідно з умовами цього Положення та Договору з клієнтом, має право самостійно, але з урахуванням інтересів клієнта визначити оператора організованого ринку та ціни за договорами купівлі-продажу фінансових інструментів, зафіксованими в системі фондової біржі, які приймаються Інвестиційною фірмою для зазначених у цьому пункті розрахунків.

20.16. Граничний рівень маржі - рівень маржі узгоджується Інвестиційною фірмою з клієнтом та обов'язково має бути вписаний у застереженні про ризики, що підписується клієнтом. При граничному розмірі маржі Інвестиційна фірма не має права:

20.16.1. укладати договори, внаслідок яких рівень маржі зменшиться нижче граничного рівня маржі, а також договори, що призводять до зменшення рівня маржі, коли рівень маржі нижчий за граничний рівень маржі, крім операцій купівлі-продажу фінансових інструментів, що здійснюються Інвестиційною фірмою для врегулювання зобов'язань клієнта перед Інвестиційною фірмою;

20.16.2. здійснювати операцію з коштами та/або фінансовими інструментами клієнта, наслідком якої є зміна залишку на рахунку внутрішнього обліку коштів та/або фінансових інструментів цього клієнта, внаслідок якої рівень маржі зменшиться нижче граничного рівня маржі, за винятком розрахунків за раніше укладеними договорами або у разі, коли рівень маржі є нижчим за граничний, за винятком розрахунків за раніше укладеними договорами.

20.17. Рівень маржі, при досягненні якого Інвестиційна фірма повинна направити клієнту вимогу про внесення коштів або фінансових інструментів у розмірі, достатньому для збільшення рівня до граничного рівня (далі - **рівень маржі для направлення вимоги**) або зменшення величини ЗК, шляхом укладання договорів, які до цього призводять, узгоджується Інвестиційною фірмою з клієнтом та обов'язково має бути вписаний у застереженні про ризики, що підписується клієнтом.

20.18. Рівень маржі для направлення вимоги не може бути нижче встановленого Інвестиційною фірмою критичного рівня маржі та вище граничного рівня маржі.

20.19. Критичний рівень маржі узгоджується Інвестиційною фірмою з клієнтом та обов'язково має бути вписаний у застереженні про ризики, що підписується клієнтом.

20.20. При зниженні рівня маржі протягом торгової сесії нижче рівня маржі для направлення вимоги Інвестиційна фірма повинна надіслати клієнту вимогу про внесення коштів або фінансових інструментів або зменшення величини заборгованості шляхом укладання договорів, які до цього призводять. При повторному зниженні рівня маржі протягом торгової сесії нижче рівня маржі для направлення вимоги Інвестиційна фірма може не направляти повторну вимогу клієнту про внесення коштів або фінансових інструментів.

20.21. Інвестиційна фірма зобов'язана направляти клієнту вимогу про збільшення рівня маржі до граничного рівня шляхом внесення грошових коштів та/або фінансових інструментів або шляхом укладання договорів, які до цього призводять, у письмовій формі на електронну адресу Клієнта, зазначену в Договорі.

20.22. Якщо рівень маржі стає менше критичного рівня маржі в результаті здійснення Інвестиційною фірмою маржинальних операцій в інтересах клієнта, а також в інших випадках, передбачених законодавством про ринки капіталу, Інвестиційна фірма здійснює реалізацію цінних паперів/деривативів фінансових інструментів клієнта, що становлять забезпечення, або купівлю цінних паперів/деривативів фінансових інструментів за рахунок коштів клієнта, що становлять забезпечення, у кількості, достатній для погашення зобов'язань клієнта, які виникли в результаті здійснення Інвестиційною фірмою маржинальних операцій в інтересах клієнта на організованому ринку капіталу.

20.23. Рівень маржі після погашення частини заборгованості клієнта повинен дорівнювати граничному рівню або у випадку неможливості відновлення рівня маржі до граничного рівня - мінімальному значенню, що перевищує граничний рівень, до якого рівень маржі може бути відновлений у результаті реалізації належних Клієнту цінних паперів/деривативів фінансових інструментів чи придбання за грошові кошти Клієнта відповідних цінних паперів/деривативів фінансових інструментів.

20.24. Інвестиційна фірма зобов'язана надавати клієнту звіт, що містить інформацію про перерахунок рівня маржі, а також про укладені договори купівлі-продажу від імені та за рахунок клієнта, у порядку та в терміни, визначені цим Положенням.

20.25. Інвестиційна фірма, здійснюючи маржинальні операції, розраховує на кожний день та підтримує норматив гранично допустимого розміру заборгованості клієнта перед Інвестиційною фірмою (норматив R2), який має становити не більше 0,25 та який розраховується за формулою:

$$R2 = \frac{ЗК}{ВК} ,$$

20.26. де ЗК - заборгованість клієнта перед Інвестиційною фірмою, ВК – власний капітал Інвестиційної фірми.

20.27. Інвестиційна фірма веде журнал обліку направлених клієнту вимог про внесення коштів та/або фінансових інструментів.

20.28. Для покриття заборгованості за маржинальними операціями на кінець дня Інвестиційна фірма має право від імені клієнта та без його попередньої згоди укладати договори РЕПО.

21. МЕХАНІЗМИ ЗАХИСТУ КОШТІВ ТА ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ КЛІЄНТІВ

21.1. Інвестиційна фірма має право отримувати на власний рахунок та розпоряджатися коштами клієнтів відповідно до умов наданих клієнтами Замовлень та договорів, укладених у процесі надання Інвестиційною фірмою послуг клієнтам у рамках провадження діяльності з торгівлі фінансовими інструментами.

21.2. Інвестиційна фірма визначає механізм захисту коштів та фінансових інструментів клієнтів, які можуть надходити на рахунок Інвестиційної фірми, а також заходи щодо забезпечення їх безпеки та періодичної оцінки ефективності відповідних процедур.

21.3. Інвестиційна фірма веде внутрішній облік коштів клієнтів окремо для кожного клієнта та окремо від власних активів Інвестиційної фірми.

21.4. Будь-які зміни, пов'язані з рухом коштів клієнтів, негайно відображаються у внутрішньому обліку Інвестиційної фірми.

21.5. Ведення обліку здійснюється відповідно до чинного законодавства та нормативно-правових актів, що регулюють діяльність з торгівлі фінансовими інструментами.

21.6. Зберігання коштів здійснюється у наступному порядку:

- 21.6.1.** Кошти клієнтів зараховуються на окремий банківський рахунок (рахунки) Інвестиційної фірми, на яких не можуть зберігатися власні кошти Інвестиційної фірми.
- 21.6.2.** Використання коштів клієнтів для потреб Інвестиційної фірми заборонено.
- 21.6.3.** Інвестиційна фірма має право використовувати кошти клієнтів, що знаходяться на окремому банківському рахунку (рахунках), виключно за наданими Замовленнями клієнтів та в межах чинного законодавства України.
- 21.6.4.** Інвестиційна фірма забезпечує відповідність діяльності щодо зберігання коштів клієнтів міжнародним стандартам та чинному законодавству України.
- 21.16.** Отримання Ліцензіатом коштів здійснюється виключно на підставі попередньо узгоджених умов майбутньої операції та відповідного Замовлення клієнта.
- 21.17.** Замовлення клієнта має бути надане до здійснення будь-яких операцій та містити всі необхідні реквізити відповідно до вимог чинного законодавства та внутрішніх документів Інвестиційної фірми.
- 21.18.** Інвестиційна фірма забезпечує належний контроль за відповідністю отриманих коштів умовам узгоджених операцій та зобов'язується використовувати їх виключно в межах визначених клієнтом.
- 21.19.** Інвестиційна фірма зобов'язана проводити періодичну звітку фактичної наявності коштів клієнтів на власних банківських рахунках.
- 21.20.** Перевірка здійснюється не рідше одного разу на квартал та включає:
- 21.20.1.** аналіз відповідності облікових даних фактичному стану коштів;
- 21.20.2.** оцінку ризиків, пов'язаних із збереженням активів клієнтів;
- 21.20.3.** перевірку відповідності облікових процедур нормативним вимогам.
- 21.19.** У разі виявлення порушень Інвестиційною фірмою невідкладно вживаються заходи для їх усунення та запобігання повторенню у майбутньому.
- 21.20.** Інвестиційна фірма гарантує дотримання конфіденційності та безпеки даних клієнтів у процесі обліку, зберігання та перевірки їхніх коштів.

22. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

- 22.1.** Положення вступає в силу з дня його затвердження уповноваженим органом Інвестиційної фірми і діє до моменту його скасування або затвердження Положення в новій редакції.
- 22.2.** В усьому що не врегульовано в Положенні, Інвестиційна фірма керується чинним законодавством України.
- 22.3.** Інвестиційна фірма не має права вчиняти правочини на умовах, які суперечать нормам Положення.
- 22.4.** Інвестиційна фірма регулярно, але не рідше одного разу на рік, якщо інше не передбачено законодавством, переглядає внутрішні політики, що регламентують провадження професійної діяльності.
- 22.5. Додатки до цього Положення:**
- 22.5.1.** Додаток 1 – Анкета оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта (потенційного клієнта) – фізичної особи;
- 22.5.2.** Додаток 2 – Анкета оцінювання вмінь, досвіду та знань клієнта (потенційного клієнта) – юридичної особи;
- 22.5.3.** Додаток 3 – Анкета для визначення відповідності та доречності інвестиційних послуг клієнта (потенційного Клієнта);
- 22.5.4.** Додаток 4 – Методика оцінювання клієнта;
- 22.5.5.** Додаток 5 – Результат проведеного оцінювання клієнта (потенційного клієнта);
- 22.5.6.** Додаток 6 – Повідомлення про результати опитування;
- 22.5.7.** Додаток 7 – Повідомлення про застереження клієнта стосовно роботи з фінансовими інструментами, що є непридатними для клієнта.

Додаток №1
до Положення про провадження діяльності з торгівлі цінними
паперами в ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

**АНКЕТА ОЦІНЮВАННЯ ВМІНЬ, ДОСВІДУ ТА ЗНАНЬ
КЛІЄНТА(ПОТЕНЦІЙНОГО КЛІЄНТА)-ФІЗИЧНОЇ ОСОБИ**

1.	Прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові (якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені)	
2.	Ресстраційний номер облікової картки платника податків або номер (та за наявності – серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття ресстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії (для резидентів обов'язково)	
3.	Чи укладали протягом останніх чотирьох кварталів не менше 10 правочинів щодо фінансових інструментів на загальну суму від 50 000 гривень?*	☐ так ☐ ні
4.	На день складення цієї Анкети володієте коштами, розміщеними на банківських рахунках, та фінансовими інструментами на суму не менше 0,5 мільйона гривень?*	☐ так ☐ ні
5.	Чи маєте досвід проведення операцій на ринку цінних паперів не менше одного року або маєте стаж роботи у фінансовій установі (або іноземній юридичній особі, яка має аналогічний статус відповідно до законодавства іншої держави) за відповідним фахом не менше одного року)?***	☐ так ☐ ні
6.	Бажаєте, щоб вас було віднесено до наступної категорії (віднесення до категорії кваліфікованих інвесторів можливе, якщо є відповідь «так» на два з трьох питань п.п.3-5)	☐ Непрофесійний клієнт (Некваліфікований інвестор) ☐ Професійний клієнт (Кваліфікований інвестор) ☐ Прийнятний контрагент (Кваліфікований інвестор)
7.	Дата заповнення	
8.	Підпис	

Клієнт підписанням цієї Анкети Оцінювання підтверджує, що інформація, вказана Клієнтом в цій Анкеті Оцінювання, є повною та достовірною. Клієнт несе відповідальність за повноту та достовірність інформації, вказаної Клієнтом у цій Анкеті Оцінювання.

*У випадку, якщо відповідь «ТАК», надати такі копії документів, щодо укладених правочинів.

** У випадку, якщо відповідь «ТАК», надати копії документів, що підтверджують наявність коштів та/або фінансових інструментів на рахунках.

*** У випадку, якщо відповідь «ТАК», надати копії документів, що підтверджують досвід та стаж роботи.

**АНКЕТА ОЦІНЮВАННЯ ВМІНЬ, ДОСВІДУ ТА ЗНАНЬ
КЛІЄНТА(ПОТЕНЦІЙНОГО КЛІЄНТА)-ЮРИДИЧНОЇ ОСОБИ**

1.	Найменування юридичної особи (для ПФФ через слеш «/» повне найменування такого ПФФ)	
2.	Ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (для резидентів) або реєстраційний номер (для нерезидентів) (для ІСІ через слеш «/» код за ЄДРІСІ такого ІСІ), ідентифікаційний номер що нерезидент використовує при поданні податкових декларацій та інших податкових документів до податкових органів у країні, резидентом якої він є (для трасту або іншого подібного утворення у разі наявності)	
3.	Чи відноситься юридична особа хоча б до однієї з наступних категорій: 1. міжнародні фінансові організації; 2. іноземні держави та їх центральні банки; 3. держава Україна в особі центрального органу виконавчої влади, уповноваженого на реалізацію державної бюджетної політики у сфері управління державним боргом та гарантованим державою боргом; 4. Національний банк України; 5. професійні учасники фондового ринку; 6. банки та страхові компанії, у тому числі іноземні; 7. іноземні інвестиційні фірми та іноземні компанії з управління активами?	☐ так ☐ ні
4.	Чи відповідає юридична особа, наступним критеріям: у період з 1 січня до 31 грудня 2024 року з коефіцієнтом 12; у період з 1 січня до 31 грудня 2025 року з коефіцієнтом 12; у період з 1 січня до 31 грудня 2026 року з коефіцієнтом 15; у період з 1 січня до 31 грудня 2027 року з коефіцієнтом 18; у період з 1 січня до 31 грудня 2028 року з коефіцієнтом 21; у період з 1 січня до 31 грудня 2029 року з коефіцієнтом 24; у період з 1 січня до 31 грудня 2030 року з коефіцієнтом 27; у період з 1 січня 2031 року з коефіцієнтом 30.	
4.1.	підсумок балансу становить не менше 20 мільйонів гривень (враховуючи коефіцієнт з п.4);	☐ так ☐ ні
4.2.	річний чистий дохід від реалізації товарів, робіт і послуг за останній фінансовий рік становить не менше 40 мільйонів гривень (враховуючи коефіцієнт з п.4);	☐ так ☐ ні
4.3.	власні кошти становлять не менше 2 мільйонів гривень (враховуючи коефіцієнт з п.4)?	☐ так ☐ ні
5.	Чи відповідає юридична особа, наступним критеріям:	
5.1.	протягом останніх чотирьох кварталів укладала та виконувала щокварталу не менше 10 правочинів щодо фінансових інструментів, розмір яких є значним (більше 150 тис. грн.)?*	☐ так ☐ ні
5.2.	на день складення цієї Анкети юридична особа володіє коштами, розміщеними на банківських рахунках, та фінансовими інструментами на суму не менше 0,5 мільйона гривень?*	☐ так ☐ ні
5.3.	чи має представник юридичної особи досвід проведення операцій на ринку цінних паперів не менше одного року або має стаж роботи у фінансовій установі (або іноземній юридичній особі, яка має аналогічний статус відповідно до законодавства іншої держави) за відповідним фахом не менше одного року?***	☐ так ☐ ні
6.	Клієнт бажає, щоб його було віднесено до наступної категорії: (віднесення до категорії кваліфікованих інвесторів можливе, якщо є відповідь «так» на два з трьох питань п.4 та п.5)	☐ Непрофесійний клієнт (Некваліфікований інвестор) ☐ Професійний клієнт (Кваліфікований інвестор) ☐ Прийнятий контрагент (Кваліфікований інвестор)
7.	ПІП	
8.	Дата заповнення	
9.	Підпис	
10.	Печатка (за наявності)	

Клієнт підписанням цієї Анкети Оцінювання підтверджує, що інформація, вказана Клієнтом в цій Анкеті Оцінювання, є повною та достовірною. Клієнт несе відповідальність за повноту та достовірність інформації, вказаної Клієнтом у цій Анкеті Оцінювання.

* У випадку, якщо відповідь «ТАК», надати такі копії документів, щодо укладених правочинів.

** У випадку, якщо відповідь «ТАК», надати копії документів, що підтверджують наявність коштів та/або фінансових інструментів на рахунках.

*** У випадку, якщо відповідь «ТАК», надати копії документів, що підтверджують досвід та стаж роботи.

Додаток №3

до Положення про провадження діяльності з торгівлі цінними паперами в ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

АНКЕТА ДЛЯ ВИЗНАЧЕННЯ ВІДПОВІДНОСТІ ТА ДОРЕЧНОСТІ ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПОСЛУГ ТА/АБО ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЛЯ КЛІЄНТА(ПОТЕНЦІЙНОГО КЛІЄНТА)

Щодо зобов'язання проведення оцінки відповідності та доречності інвестиційних послуг відповідно до вимог чинного законодавства Інвестиційна фірма повідомляє вас, що Клієнт та Уповноважена особа/Законний представник клієнта, у разі наявності такого, повинні надати інформацію щодо рівня знань та досвіду, інформації про майбутні інвестиції.

Відповідно до зазначених вимог законодавства просимо пройти наступне опитування та надати наступну інформацію:

Реквізити клієнта (потенційного клієнта)	
Найменування юридичної особи (для ППФ через слеш «/» повне найменування такого ППФ) / Прізвище, ім'я та (за наявності) по батькові (якщо за звичаями національної меншини, до якої належить особа, прізвище або по батькові не є складовими імені, зазначаються лише складові імені)	
Ідентифікаційний код згідно з Єдиним державним реєстром підприємств та організацій України (для резидентів) або реєстраційний номер (для нерезидентів) (для ІСІ через слеш «/» код за ЄДРІСІ такого ІСІ), ідентифікаційний номер що нерезидент використовує при поданні податкових декларацій та інших податкових документів до податкових органів у країні, резидентом якої він є (для трасту або іншого подібного утворення у разі наявності) / Реєстраційний номер облікової картки платника податків або номер (та за наявності – серію) паспорта громадянина України, в якому проставлено відмітку про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків чи номер паспорта із записом про відмову від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків в електронному безконтактному носії (для резидентів обов'язково)	

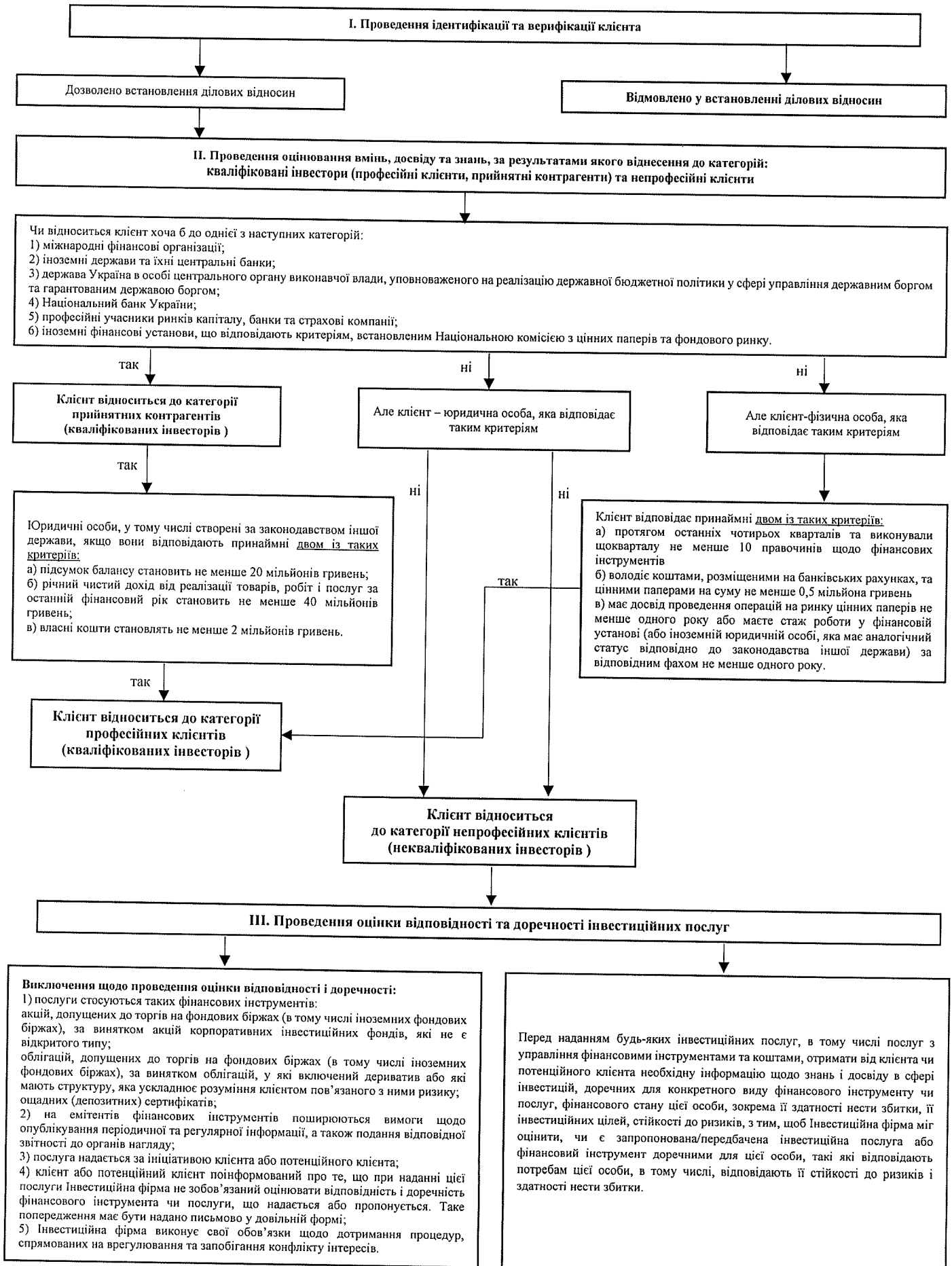
(*інформація вказується по Клієнту (для фізичної особи) та по уповноваженому представнику Клієнта (для юридичної особи))

1.	Вкажіть Ваш рівень освіти?	Відповідь	Бали
a	повна загальна середня освіта		
b	вища освіта (бакалавр чи магістр) пов'язана з фінансовими/математичними/економічними спеціальностями		
c	вища освіта (бакалавр чи магістр) НЕ пов'язана з фінансовими/математичними/економічними спеціальностями		
d	Додаткова вища освіта, пов'язана із отриманням відповідного наукового ступеня за фінансовими/математичними/економічними науками		
2.	Протягом останніх 5 років ви займалися діяльністю, яка вимагає фінансових знань?		
a	так		
b	ні		
3.	Як би ви описали свій досвід у галузі фінансових ринків (включаючи грошові інвестиції, торгівлю фінансовими інструментами)?		
a	я не маю досвіду у сфері фінансових ринків.		
b	я маю певний досвід у галузі фінансових ринків.		
c	я маю значний досвід у галузі фінансових ринків		
4.	Який досвід інвестування ви мали раніше (включаючи грошові інвестиції, торгівлю фінансовими інструментами)?		
a	досвід вкладення у облігації / акції, які розміщені на території України		
b	досвід вкладення у облігації / акції, які розміщені за межами України		
c	досвід проведення операцій із похідними фінансовими інструментами		
d	досвід вкладення у банківські депозити		
f	не має досвіду у вкладенні у цінні папери та інші фінансові інструменти		
5.	Яка середня сума укладених вами операцій на фінансовому ринку (включаючи грошові інвестиції, торгівлю фінансовими інструментами)?		
a	до 100 000,00 грн.		
b	100 000,00 – 1 000 000,00 грн.		
c	більше 1 000 000,00 грн.		
6.	Основне джерело отриманих доходів за останній рік?		
a	дохід у вигляді заробітної плати		
b	дохід від вкладень в депозити / фінансові інструменти		
c	дохід від здачі в оренду майна		
d	дохід від власного бізнесу або від основної діяльності		
f	дохід за останній рік було отримано від разових операцій (продаж майна, дарування, спадок тощо)		
7.	Готовність здійснення вкладень отриманих регулярних доходів у Фінансові інструменти (% від суми регулярного доходу)?		
a	менше 10%		
b	від 10% до 30%		
c	від 30% до 50%		
d	більше 50%		
8.	Який термін інвестування у фінансові інструменти ви плануєте у майбутньому?		
a	До 6 місяців. Можуть знадобитися кошти		
b	Від 6 місяців до 1 року		
c	Інвестиції від 1-3 років		
d	Інвестиції від 3 років		
f	Короткострокові спекуляції		
9.	Яка мета ваших майбутніх інвестицій?		
a	володіння корпоративними правами		
b	фінансування нерухомості в майбутньому		
c	отримання стабільного додаткового доходу		
d	спекулятивний дохід		
f	інше (вказати)		

10. З якими цінними паперами та/або фінансовими інструментами плануєте працювати у майбутньому?				
a	державні облігації України			
b	акції українських емітентів			
c	акції іноземних емітентів			
d	акції КІФ, інвестиційні сертифікати ІСІ			
f	облігації підприємств, цільові облігації			
g	облігації місцевих позик			
h	інше (вказати)			
11. Чи готові ви до інвестиційних ризиків?				
a	не готовий до будь-яких інвестиційних ризиків			
b	краще отримати ті ж кошти, які були вкладені			
c	для отримання максимального доходу, готовий ризикнути			
12. Чи є у вас сформовані резерви у разі понесення значних втрат від вкладення у Фінансові інструменти?				
a	так, наявні			
b	ні, відсутні			
13. ППП				
14. Дата заповнення				
15. Підпис				
16. Печатка (за наявності)				

Клієнт підписанням цієї Анкети Оцінювання підтверджує, що інформація, вказана Клієнтом в цій Анкеті Оцінювання, є повною та достовірною. Клієнт несе відповідальність за повноту та достовірність інформації, вказаної Клієнтом у цій Анкеті Оцінювання.

МЕТОДИКА ОЦІНЮВАННЯ КЛІЄНТА

Додаток №5

до Положення про провадження діяльності з торгівлі цінними паперами в ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

**РЕЗУЛЬТАТ ПРОВЕДЕНОГО ОЦІНЮВАННЯ
КЛІЄНТА (ПОТЕНЦІЙНОГО КЛІЄНТА)**

За результатами проведеного опитування щодо оцінювання вмінь, досвіду та знань повідомляємо, що Інвестиційна фірма віднесла Клієнта до наступної категорії:

- ☐ Непрофесійний клієнт (Некваліфікований інвестор)
- ☐ Професійний клієнт (Кваліфікований інвестор) у цілому щодо всіх інвестиційних послуг
- ☐ Професійний клієнт (Кваліфікований інвестор) щодо конкретної інвестиційної послуги/послуг щодо фінансових інструментів (зазначити)
- ☐ Професійний клієнт (Кваліфікований інвестор), щодо певного правочину/ правочинів щодо фінансових інструментів (зазначити)
- ☐ Прийнятний контрагент (Кваліфікований інвестор) у цілому щодо всіх інвестиційних послуг
- ☐ Прийнятний контрагент (Кваліфікований інвестор) щодо конкретної інвестиційної послуги/послуг щодо фінансових інструментів (зазначити)
- ☐ Прийнятний контрагент (Кваліфікований інвестор), щодо певного правочину/ правочинів щодо фінансових інструментів (зазначити)

1. Клієнт запевняє, що Інвестиційна фірма повідомила його про права кваліфікованих інвесторів порівняно з правами некваліфікованих інвесторів
2. Клієнт підтверджує, що усвідомлює наслідки застосування до нього положень законодавства щодо кваліфікованих інвесторів
3. Клієнт повідомлений, про зобов'язання інформувати Інвестиційну фірму про будь-яку зміну, що може вплинути на відповідність критеріям, визначеними законодавством.
4. Клієнт повідомлений, незалежно від визнання особи професійним клієнтом така особа має право у будь-який час подати Інвестиційній фірмі письмову заяву про те, що він бажає, щоб до нього застосовувалися положення законодавства щодо непрофесійних клієнтів у майбутньому стосовно однієї чи більше інвестиційних послуг або певного правочину (певних правочинів) щодо фінансових інструментів, а Інвестиційна фірма може погодитись забезпечити більш високий рівень захисту
5. Клієнт повідомлений, що якщо Інвестиційній фірмі стане відомо, що клієнт - кваліфікований інвестор перестав відповідати критеріям, визначеним цією статтею, інвестиційна фірма повинна з власної ініціативи переглянути статус такого кваліфікованого інвестора
6. Клієнт проінформований, що він може вимагати зміни умов договору з метою забезпечення більш високого рівня захисту
7. Клієнт повідомлений, що якщо він вважається професійним клієнтом, особисто відповідає за використання можливості попросити Інвестиційну фірму про більш високий рівень захисту, коли він вважає, що він не в змозі правильно оцінити або управляти існуючими ризиками
8. Клієнт повідомлений, що Інвестиційна фірма надає більш високий рівень захисту клієнту, який вважається професійним, після укладання з ним у письмовій формі додаткового договору, який є невід'ємним додатком до генерального договору, про те, що він не буде розглядатись як професійний клієнт для цілей відповідного режиму ділових відносин. У такому договорі необхідно зазначити чи це відноситься до однієї чи більше інвестиційних послуг або операцій, пов'язаних з такими послугами, одного або більше типів фінансових інструментів або операцій з ними
9. Клієнт підтверджує, що він усвідомлює наслідки застосування до нього положень законодавства щодо некваліфікованих або кваліфікованих інвесторів.
10. Клієнт/потенційний клієнт підтверджує, що проінформований про те, що при наданні інвестиційних послуг Інвестиційна фірма не зобов'язана оцінювати відповідність і доречність фінансового інструмента чи послуги, що надається або пропонується.

У разі якщо Клієнта визнано кваліфікованим інвестором, зокрема на підставі критерію, що протягом останніх чотирьох кварталів укладан та виконував щокварталу не менше 10 правочинів щодо фінансових інструментів, згідно п.4 статті 6 Закону України «Про ринки капіталу та організовані товарні ринки» Інвестиційна фірма зобов'язана перевіряти відповідність Клієнта - кваліфікованого інвестора критеріям, що дають підстави для застосування до нього законодавства щодо кваліфікованих інвесторів не менше одного разу на квартал, протягом перших п'яти робочих днів кварталу, на підставі наданої Клієнтом інформації у строк до _____

У разі якщо Інвестиційній фірмі стане відомо, що клієнт - кваліфікований інвестор перестав відповідати критеріям, визначеним цією статтею, Інвестиційна фірма повинна з власної ініціативи переглянути статус такого кваліфікованого інвестора.

Директор ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

М.П.

/Іщенко М.В./

3 результатами ознайомлений

(посада)

(підпис, печатка)

(ПІБ)

(дата заповнення)

ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО РЕЗУЛЬТАТИ ОПИТУВАННЯ

Результати опитування:

Можливість працювати з наступними фінансовими інструментами:	Прохідна кількість балів, яку Клієнт може набрати:	Кількість балів, яку Клієнт набрав за результатами:
Державні облігації України, Облігації підприємств, цільові облігації, Акції КІФ, Облігації місцевих позик	6-12 балів	
Інвестиційні сертифікати ІСІ, Акції прості, Векселі, Цінні папери іноземних емітентів Інше (вказати)	10-12 балів	

За результатами проведеного опитування повідомляємо, що Інвестиційна фірма - ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» може розглядати Клієнта _____ стороною по операціям з наступними фінансовим інструментами:

Державні облігації України,
Облігації підприємств, цільові облігації,
Акції КІФ,
Облігації місцевих позик
Інвестиційні сертифікати ІСІ,
Акції прості,
Векселі,
Цінні папери іноземних емітентів
Інше (вказати) _____

Всі інші інструменти є непридатними для Клієнта.

Обґрунтуванням непридатності є результати проведеного опитування відповідно до умов Генерального договору, які свідчать про невідповідність недоречність таких фінансових інструментів для Клієнта з огляду на його знання та/або досвід та/або потреби. Зазначені заходи є захистом Клієнта від можливих ризиків та втрат та здійснюються в інтересах Клієнта.

Директор ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

_____ М.П.

/Іщенко М.В./

З результатами ознайомлений

_____ (посада)

_____ (підпис, печатка)

_____ (ПІБ)

_____ (дата заповнення)

**ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО ЗАСТЕРЕЖЕННЯ КЛІЄНТА
 СТОСОВНО РОБОТИ З ФІНАНСОВИМИ ІНСТРУМЕНТАМИ,
 ЩО Є НЕПРИДАТНИМИ ДЛЯ КЛІЄНТА**

Результати опитування:

Можливість працювати з наступними фінансовими інструментами:	Прохідна кількість балів, яку Клієнт може набрати:	Кількість балів, яку Клієнт набрав за результатами:
Державні облігації України, Облігації підприємств, цільові облігації, Акції КІФ, Облігації місцевих позик	6-12 балів	
Інвестиційні сертифікати ІСІ, Акції прості, Векселі, Цінні папери іноземних емітентів Інше (вказати)	10-12 балів	

За результатами проведеного опитування повідомляємо, що Інвестиційна фірма - ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС» може розглядати Клієнта _____ стороною по операціям з наступними фінансовим інструментами:

Державні облігації України,
 Облігації підприємств, цільові облігації,
 Акції КІФ,
 Облігації місцевих позик
 Інвестиційні сертифікати ІСІ,
 Акції прості,
 Векселі,
 Цінні папери іноземних емітентів
 Інше (вказати) _____

Дані фінансові інструменти не є доречними та не відповідають потребам Клієнта _____, в тому числі не відповідають його стійкості до ризиків і здатності нести збитки.

Якщо Клієнт на свій ризик приймає рішення працювати з фінансовими інструментами (шляхом надання в подальшому Заяви-звернення Інвестиційній фірмі, згідно Додатку №4 до Генерального договору), що є непридатними для Клієнта, Інвестиційна фірма попереджує, що дані фінансові інструменти є ризикованими для Клієнта з огляду на його знання та/або досвід, та/або потреби та знімає з себе будь-яку відповідальність за прийняте Клієнтом рішення.

Директор ТОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

_____ М.П.

/Іщенко М.В./

З результатами ознайомлений

_____ (посада)

_____ (підпис, печатка)

_____ (ПІБ)

_____ (дата заповнення)

ГОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

Прошнуровано, пронумеровано та скріплено
здібними печатки та підписом керівника

64 (середній) аркушів

Директор ГОВ «ФК «ДАЛІЗ-ФІНАНС»

Іщенко М.В.

